

Βίος καὶ Πολιτεία τῆς Ὁσίας Μαρίας τῆς Αἰγυπτίας

Ἡ μνήμη της τιμᾶται τὴν 1ην Ἀπριλίου

Ἡ Ὁσία Μαρία ἡ Αἰγυπτία καταγόταν ἀπὸ τὴν Αἴγυπτο καὶ ἔζησε τὸν ὅλον αἰῶνα, τὴν ἐποχὴ τοῦ αὐτοκράτορα Ἰουστινιανοῦ. Στὰ νεανικά της χρόνια ζοῦσε μέσα στὴν ἀκολασία καὶ παρέσυρε πολλοὺς ἀνθρώπους στὴν ἠθικὴ καταστροφή.

Ὅταν ἦταν 12 χρονῶν ξέφυγε ἀπὸ τὴν προσοχὴ τῶν γονιῶν της καὶ πῆγε στὴν Ἀλεξάνδρεια, ὅπου ἐπὶ 17 χρόνια ζοῦσε ἄσωτη ζωὴ. Μετά, ἀπὸ περιέργεια πῆγε, μὲ πολλοὺς ἄλλους προσκυνητές, στὰ Ἱεροσόλυμα, γιὰ νὰ παρεβρεθεῖ στὴν ὕψωση τοῦ Τίμιου Σταυροῦ.

Ὅταν θέλησε νὰ μπεῖ στὸ ναὸ τῆς Ἀνάστασης, τὴν ἡμέρα ποὺ ὕψωνόταν ὁ Τίμιος Σταυρός, ἔνιωσε 3 ἕως 4 φορές κάποιαν ἀόρατη δύναμη μέσα της, ποὺ τὴν ἐμπόδιζε νὰ μπεῖ, ἐνῶ τὸ πλῆθος ἔμπαινε ἀνεμπόδιστα.

Ἀφοῦ πληγώθηκε ἡ καρδιά της ἀπ' αὐτό, ἀποφάσισε ν' ἀλλάξει ζωὴ καὶ νὰ ἐξιλεώσει τὸ Θεὸ μὲ τὴ μετάνοια. Ἐτσι βάζοντας σὰν ἐγγυήτριά της τὴν Παναγία, ὑποσχέθηκε ὅτι ἐὰν ἀφήσει νὰ μπεῖ γιὰ νὰ δεῖ τὸν Σταυρὸ τοῦ Κυρίου, θὰ ἦταν συνετὴ καὶ φρόνιμη στὸ μέλλον καὶ δὲν θὰ μόλυνε πιά τὸ σῶμα της μὲ πονηρὲς ἐπιθυμίες καὶ ἡδονές.

Ὅταν γύρισε μετὰ στὴν ἐκκλησία, αὐτὴ τὴ φορὰ μπόρεσε νὰ μπεῖ χωρὶς καμιά δυσκολία. Τότε προσκύνησε τὸ Τίμιο ξύλο καὶ χωρὶς νὰ λησμονήσει τὴν ὑπόσχεση ποὺ ἔδωσε, ἀναχώρησε τὴν ἴδια μέρα ἀπὸ τὰ Ἱεροσόλυμα κι' ἀφοῦ πέρασε τὸν Ἰορδάνη μπῆκε στὰ ἐνδότερα μέρη τῆς ἐρήμου, ὅπου ἔζησε ἐπὶ 47 χρόνια μιὰ ζωὴ πολὺ σκληρὴ καὶ ἀσυνήθιστη, χωρὶς νὰ δεῖ ἄνθρωπο, ἀλλὰ, ἔχοντας μοναδικὸ της θεατὴ τὸν Θεό, προσευχόταν μόνη σ' Αὐτόν.

Τόσο δὲ ἀγωνίστηκε, ὥστε πέρασε τὴν ἀνθρώπινη φύση καὶ ἀπόκτησε ζωὴ πάνω στὴ γῆ ἀγγελικὴ καὶ ὑπεράνθρωπη. Τόσο δὲ ὑψώθηκε διὰ μέσου τῆς ἀπάθειας, ὥστε περπατοῦσε πάνω στὰ νερὰ τοῦ ποταμοῦ, χωρὶς νὰ βυθίζεται. Ὅταν δὲ προσευχόταν, σηκωνόταν ἀπὸ τὴ γῆ ψηλὰ καὶ στεκόταν μετέωρη στὸν ἀέρα.

Περὶ τὸ τέλος τῆς ζωῆς τῆς ἔτυχε νὰ συναντήσει κάποιον ἐρημίτη, ποὺ λεγόταν Ζωσιμᾶς, ποὺ ἀφοῦ τοῦ διηγήθηκε ὅλη της τὴ ζωὴ, τὸν παρακάλεσε νὰ τῆς φέρει τὰ ἀχράντα Μυστήρια γιὰ νὰ κοινωνήσει. Ἐκεῖνος τὸ ἔκανε τὴν ἐπομένη χρονιά, τὴν Μεγάλῃ Πέμπτῃ.

Ἀλλὰ τὸν ἄλλο χρόνο, ξαναγυρνώντας ὁ Ζωσιμᾶς τὴν βρῆκε νεκρὴ, ξαπλωμένη στὴ γῆ καὶ κοντὰ της ἓνα σημεῖωμα, ποὺ ἔγραφε: «Ἀββᾶ Ζωσιμᾶ, Θάψον ὧδε τὸ σῶμα τῆς Ἀθλίας Μαρίας. Ἀπέθανον τὴν αὐτὴν ἡμέραν, καθ' ἣν ἐκοινώνησα τῶν ἀχράντων Μυστηρίων. Εὐχου ὑπὲρ ἐμοῦ».

**ΒΙΟΣ ΜΑΡΙΑΣ ΑΙΓΥΠΤΙΑΣ
ΤΗΣ ΑΠΟ ΕΤΑΙΡΙΔΩΝ ΟΣΙΩΣ
ΑΣΚΗΣΑΣΗΣ
ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΡΗΜΟΝ ΤΟΥ ΙΟΡΔΑΝΟΥ**

PG.87Γ'. Στῆλες 3697-3725

Α α'. Μυστήριον βασιλέως κρύπτειν
καλόν, τὰ δὲ ἔργα τοῦ Θεοῦ ἀνακηρύττειν
ἔνδοξον· οὕτω γὰρ εἶπεν ὁ ἄγγελος τῷ
Τωβίτ, μετὰ τὴν παράδοξον τὴν ἐκ
τυφλώσεως τῶν ὀμμάτων ἀνάβλεψιν, καὶ
μετ' ἐκείνους τοὺς κινδύνους, οὓς διῆλθε,
καὶ ὧν ἐρρύσθη, δι' ἣν εἶχεν εὐσέβειαν.
Καὶ γὰρ τὸ βασιλέως μὴ φυλάττειν
μυστήριον, ἐπισφαλὲς καὶ ἐπόλεθρον.
Καὶ τὸ σιγᾶν Θεοῦ ἔργα παράδοξα, ψυχῆς
φέρει τὸν κίνδυνον. Ὅθεν καγὼ φόβῳ τοῦ
σιωπᾶν τὰ θεῖα βαλλόμενος, καὶ τὸν
ἐπηρτημένον κίνδυνον τῷ δούλῳ,
ύφορώμενος, ὡς λαβὼν ὑπὸ τοῦ δεσπότη
τὸ τάλαντον, εἰς γῆν ἐκεῖνο κατώρυξε,
καὶ τὸ δοθὲν εἰς ἐργασίαν ἔκρυψεν
ἀπραγμάτευτον· ἐξήγησιν ἱεράν, ἕως
ἐμοῦ καταντήσασαν, οὐδαμῶς
σιωπήσομαι. Καί μοι μηδεὶς ἀπιστεῖτω
ἄπερ ἀκήκοα γράφοντι, ἢ ἐμὲ
τερατεύεσθαι τὸ παράπαν ἡγούμενος, ἢ
τοῦ πράγματος τῷ μεγέθει πληττόμενος·
ἐμοὶ μὲν γὰρ μὴ γένοιτο καταψεύσασθαι
καὶ καπηλεύεσθαι λόγον, ἐν ᾧ Θεοῦ
μνημονεύεται. [τῶν ἱερῶν
καταψεύδεσθαι, καὶ καπηλεύειν τὸν
λόγον]. Καὶ τὸ σμικρὰ δὲ φρονεῖν καὶ
ἀνάξια τῆς τοῦ σαρκωθέντος Θεοῦ Λόγου
Β μεγαλειότητος, καὶ ἀπιστεῖν τοῖς οὕτω
λεγομένοις, οὗ μοι δοκεῖ ἔχειν τὸ
εὐλογον· εἰ δὲ τινὲς εἰσιν οἱ τῇδε τῇ
γραφῇ ἐντυγχάνοντες, καὶ τὸ παράδοξον
τοῦ λόγου δῆθεν καταπληττόμενοι, καὶ
πιστεύειν ἐπιχειρῶς [εὐχερῶς;] οὐκ
ἐθέλοντες, κακείοις ἴλεως γένηται
Κύριος, ἐπειδὴ περ καὶ αὐτοὶ τὸ ἀσθενὲς
τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως λογιζόμενοι,
δυσπαράδεκτα ἡγοῦνται τὰ παραδόξως

πως περὶ ἀνθρώπων λεγόμενα. Εἴμι δὲ
λοιπὸν ἐπ' αὐτὴν τὴν διήγησιν, πρᾶγμα
λέξεων ἐν τῇ γενεᾷ τῇ καθ' ἡμᾶς
[γεινόμενον] γενέσθαι λεγόμενον. Ὅπερ
ἱερὸς ἀνὴρ, τὰ θεῖα λέγειν καὶ πράττειν
ἐκπαιδόθεν μεμαθηκώς, ἀφηγήσατο.
Ἀλλὰ μὴδὲ τοῦτο πρὸς ἀπιστίαν ἐλκύση
τοὺς ἐντυγχάνοντας, τὸ ἐν τῇ καθ' ἡμᾶς
γενεᾷ θαῦμα τοιοῦτον ἡγουμένους
γενέσθαι ἀδύνατον· ἡ γὰρ χάρις τοῦ
Πατρὸς [Πνεύματος] κατὰ γενεὰν
[γενεὰς] εἰς ψυχὰς ὁσίας διαβαίνουσα,
φίλους Θεοῦ καὶ προφήτας κατασκευάζει,
καθὼς ἐδίδαξεν ὁ Σολομών. Καιρὸς δὲ
λοιπὸν τῆς ἱερᾶς ἐκείνης ἀπάρξασθαι
διηγήσεως.

Β΄. Ἐγένετό τις ἐν τοῖς κατὰ
Παλαιστίνην μοναστηρίοις ἀνὴρ, βίῳ καὶ
λόγῳ κοσμούμενος, ὃς ἐκ σπαργάνων
αὐτῶν τοῖς μοναχικοῖς ἀνετράφη ἠθεσί τε
καὶ **3700 A** πράγμασι· Ζωσιμᾶς ἦν ὄνομα
τούτῳ τῷ γέροντι. Καὶ μή τις τῇ ἐπωνυμίᾳ
[ὀμωνυμία] νομισάτω με ἐκεῖνον λέγειν
τὸν Ζωσιμᾶν, τὸν ἐν δόγμασί ποτε
διαβληθέντα ὡς ἑτερόδοξον· ἄλλος γὰρ
οὗτος, καὶ ἄλλος ἐκεῖνος, καὶ πολὺ τὸ
μεταξὺ τῶν δύο τὸ διάφορον, εἰ καὶ μίαν
ἐκέκτηντο τὴν προσηγορίαν ἀμφότεροι.
Οὗτος τοίνυν ὁ Ζωσιμᾶς ὀρθόδοξος, ὃς
ἐμόνασεν ἀρχῇθεν ἐν τινὶ τῶν πάλαι
μοναστηρίων, πᾶν εἶδος [ὡς οἶόν τε]
ἀσκήσεως μετερχόμενος, καὶ πρὸς πᾶσαν
ἐγκράτειαν γενόμενος ἐπιτήδειος· πάντα
μὲν γὰρ κανόνα παραδεδομένον ὑπὸ τῶν
πρὸς τὴν τοιαύτην αὐτῶν παλαίστραν
παιδοτριβησάντων ἐφύλαττεν, πολλὰ δὲ
καὶ αὐτὸς προσεπενόησεν οἴκοθεν,
ὑποτάξαι ζητῶν τὴν σάρκα τῷ πνεύματι.
Καί γε τοῦ σκοποῦ οὐ διήμαρτεν· οὕτω
γὰρ ἦν ὁ γέρον [ἐπίσημος] περὶ τὸ
πνευματικὸν [περὶ τὸ πρακτικόν], ὡς
πολλοὺς πολλάκις τῶν ἐγγύθεν
μοναστηρίων, ἔστι δὲ ὅτε καὶ τῶν μακρὰν

ἀπεχόντων, φοιτᾶν πρὸς αὐτὸν καὶ πρὸς ἐγκράτειαν ὑπὸ τῆς ἐκείνου διδασκαλίας τυποῦσθαι [καὶ κανονίζεσθαι]. **Β** Καίπερ δὲ οὕτως ἔχων περὶ τὸ πρακτικὸν εἶδος ὁ γέρων, οὐδὲ τῆς μελέτης τῶν θείων λογίων ποτὲ παρημέλησεν· ἀλλὰ καὶ κοιταζόμενος καὶ ἀνιστάμενος, καὶ ἐν χερσὶ κρατῶν τὸ ἐργόχειρον, ὅθεν τὴν τροφήν ἐπορίζετο [καὶ τροφῆς εἰ δέον καλεῖν τροφήν ἥς ἐκεῖνος ἐγεύσατο μεταλαμβάνων]. Εἰ δὲ θέλεις μαθεῖν τῆς τροφῆς, ἥς ἐκεῖνος ἐγεύετο, ἐν ἔργον εἶχεν ἐκεῖνος ἀσίγητον, μηδὲ ποτε δαπανώμενον, τὸ ψάλλειν διὰ παντός, καὶ μελέτην αἰεὶ ποιεῖσθαι τῶν ἱερῶν λογίων [τὰ ἱερώτατα λόγια]. Πολλάκις γοῦν φασὶ τινες καὶ θείας ὁράσεως ἀξιοῦσθαι τὸν γέροντα θεόθεν αὐτῶ γειναμένης ἐλλάμψεως, καθάπερ ὁ Κύριος εἶπεν, Οἱ τὴν σάρκα δηλαδὴ τὴν ἑαυτῶν ἐκκαθάραντες, καὶ νήφοντες αἰεὶ ἐγρηγορότι τῷ τῆς ψυχῆς αὐτῶν ὁμματι, ὁρῶσι θείας ἐλλάμψεως ὁράσεις, ἀρῶράβωνας ἐντεῦθεν τοῦ μένοντος αὐτοὺς καλοῦ κομιζόμενοι.

γ'. Ἐλεγεν οὖν ὁ Ζωσιμᾶς, ἐξ αὐτῶν εἰπεῖν τῶν πατρικῶν [μητρικῶν] ἀγκαλῶν ἐν τῷ μοναστηρίῳ τούτῳ δεδόσθαι, καὶ μέχρι τρίτου καὶ πεντηκοστοῦ ἔτους ἐν αὐτῷ τὸν δρόμον τὸν ἀσκητικὸν ἠνυκέναι. Μετὰ **Β** δὲ ταῦτα παρενωχλήθη, ὡς ἔφασκεν, ὑπὸ τινων λογισμῶν, ὡς ἄρα εἶη τελειούμενος ἐν ἅπασι, τῆς ἐτέρου διδασκαλίας οὐδαμῶς προσδεόμενος· ταῦτα γάρ, ὡς ἔλεγε, καθ' ἑαυτὸν ἐλογίζετο. Ἀράγε ἔστιν ἐν τῇ γῇ μοναχός, ὁ δυνάμενος ξένον τι παραδοῦναί μοι, ἢ ὠφελῆσαί με ἰσχύων, ὅπερ οὐκ οἶδα, οὐδὲ πέπραχα, εἶδος ἀσκήσεως; Ἄρα εὐρίσκεται τῶν ἐν ἐρήμῳ φιλοσοφούντων ἀνὴρ, ὃς κατὰ πρᾶξιν ἢ θεωρίαν πρωτεύει μου; Ταῦτα δὲ λογιζομένου τοῦ γέροντος, ἐφίσταται τις

ΒΙΟΣ ΤΗΣ ΟΣΙΑΣ ΜΑΡΙΑΣ ΤΗΣ ΑΙΓΥΠΤΙΑΣ

ἔκδοσις: Ὁρθόδοξον Ἰδρυμα «Ἀπόστολος Βαρνάβας»

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Μιὰ ἀπὸ τὶς πιὸ ἐξαίρετες γυναικεῖς ἀσκητικὲς μορφές εἶναι καὶ τῆς ὁσίας Μαρίας τῆς Αἰγυπτίας. Κάθε χριστιανὸς ποὺ θὰ διαβάσει τὴ ζωὴ τῆς θὰ ἀντλήσει πολὺ ὠφέλιμα διδάγματα. Ἐπὶ 17 χρόνια ζοῦσε ἄσωτα μέσα στὴν ἀκολασία καὶ τὴν ἁμαρτία. Ἀπὸ μικρὴ παρασύρθηκε ἀπὸ τὸ κακό τῆς ἁμαρτίας καὶ παρέσυρε κι' ἄλλους σ' αὐτή. Στὰ Ἱεροσόλυμα μὲ θεϊκὴν ἐπέμβαση ἀλλάζει σκέψεις καὶ παίρνει νέες ἀποφάσεις ποὺ τὶς ἐκτελεῖ. Ἀποβάλλει τὸν παλαιὸν ἄνθρωπο καὶ φορᾷ τὸν καινούργιο. Ἡ ἁμαρτία τῆς δημιούργησε πολλὰ ψυχικὰ τραύματα κι' ἔτσι ἔφυγε στὴν ἔρημο γιὰ νὰ κλείσει καὶ νὰ ἀποβάλλει τὶς κακίες τῶν πράξεων καὶ νὰ ἐξαφανίσει τὸ ρύπο ποὺ τῆς προκάλεσε ἡ ἀκολασία. Μετανόησε, ἔκλαψε, πόνεσε, νήστεψε καὶ προσευχήθηκε. Μεγάλοι οἱ ἀγῶνες τῆς καὶ σκληρὴ ἡ πάλη ἐναντίον τῶν παθῶν τῆς. Πολλές οἱ δυσκολίες, οἱ ταλαιπωρίες τῆς μέσα στὴν ἔρημο, μὰ τὶς ἀντιμετώπισε ὅλες μὲ ἡρωισμό. Τοὺς πολλοὺς πειρασμοὺς τοὺς ἐξουδετέρωσε μὲ αὐτοθυσία. Καὶ ὁ Κύριος ἤκουσε τοὺς στεναγμοὺς καὶ τὰ δάκρυά τῆς, καὶ δέχτηκε τὴ μετάνοιά τῆς κι' ἔγινε ἡ ὁσία Μαρία ποὺ πρεσβεύει γιὰ τὴ δική μας σωτηρία. Κι' ἐσύ, χριστιανέ μου, πρέπει

αὐτῷ καὶ φησι πρὸς αὐτόν· Ὡ Ζωσιμᾶ,
καλῶς μὲν καὶ ὥς ἦν δυνατόν ἀνθρώπῳ
ἠγγώνισαι, καλῶς δὲ καὶ τὸν ἀσκητικὸν
δρόμον διήνυσας· πλὴν οὐδεὶς τῶν ἐν
ἀνθρώποις ἐστὶν ἔχων τὸ τέλειον, ἀλλὰ
μείζων ἐστὶν ὁ ἀγὼν ὁ προκείμενος τοῦ
παρωχηκότος ἤδη, κἂν ὑμεῖς οὐ
γινώσκετε. Ἵνα γνῶς καὶ αὐτὸς οὖν,
πόσαι εἰσὶ καὶ ἄλλαι πρὸς σωτηρίαν ὁδοί,
ἔξελθε ἐκ τῆς γῆς [τῆς] συγγενείας σου,
καὶ ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ πατρὸς σου,
καθάπερ Ἀβραὰμ ἐκεῖνος ὁ ἐν
πατριάρχαις αἰδέσιμος, καὶ δεῦρο εἰς **D**
τόδε τὸ μοναστήριον, τὸ πλησίον
Ιορδάνου τοῦ ποταμοῦ διακείμενον.

δ'. Αὐτίκα γοῦν ὁ γέρων, ἀκολουθῶν τῷ
κελεύσματι, ἐξίησι τοῦ μοναστηρίου, ἐν ᾧ
ἐκπαιδόθεν ἐμόνασε· καὶ καταλαβὼν
Ιορδάνην τὸν ἐν ποταμοῖς ἀγιώτατον,
ὁδηγεῖται ὑπὸ τοῦ κελεύσαντος αὐτὸν εἰς
ἐκεῖνο τὸ μοναστήριον, εἰς ὃ ὁ Θεὸς αὐτὸν
γενέσθαι **3701 A** παρεκελεύσατο.
Κρούσας τοίνυν τῇ χειρὶ τὴν θύραν [τῆς
αὐλῆς] ἐντυγχάνει πρῶτον μοναχῷ τῷ
τὴν θύραν φυλάττοντι· ἐκεῖνος δὲ αὐτὸν
μηνύει πρὸς τὸν ἡγούμενον· ὁ δὲ τοῦτον
δεξάμενος, σχῆμά τε καὶ ἥθος εὐλαβείας
θεασάμενος, βαλόντα τὴν συνήθη τοῖς
μοναχοῖς μετάνοιαν καὶ λαβόντα εὐχήν,
ἠρώτησεν αὐτόν. -Πόθεν, ἀδελφέ,
παραγέγονας, καὶ τίνος ἔνεκα πρὸς τοὺς
ταπεινοὺς ἐλήλυθας γέροντας; Ὁ δὲ
Ζωσιμᾶς ἀπεκρίνατο, Τὸ μὲν πόθεν,
λέγειν οὐκ ἀναγκαῖόν μοι, ὠφελείας δὲ
χάριν, ὦ Πάτερ ἐλήλυθα· ἀκήκοα γὰρ
περὶ ὑμῶν ἔνδοξα [μέγιστά τε] καὶ
ἀξιέπαινα, δυνάμενα ψυχὴν
προσοικειῶσαι Χριστῷ τῷ Θεῷ ἡμῶν.
Εἶπε δὲ πρὸς αὐτόν ὁ ἡγούμενος, Ὁ Θεός,
ἀδελφέ, ὁ μόνος ἰώμενος τὴν ἀνθρωπίνην
ἀσθένειαν, αὐτὸς καὶ σὲ καὶ ἡμᾶς διδάξει
τὰ θεῖα θελήματα, καὶ ὁδηγήσει εἰς τὸ
ποιεῖν τὰ προσήκοντα· ἄνθρωπος γὰρ

νὰ γνωρίζεις ὅτι τὸ φάρμακο τῆς
ἁμαρτίας εἶναι ἡ μετάνοια, ποὺ εἶναι καὶ
τὸ ποιοῦ φοβερὸ ὄπλο ἐναντίον τοῦ
διαβόλου, ποὺ στὴ ταραγμένη ἐποχὴ μας
στήνει τὶς παγίδες τοῦ καὶ φωλιάζει
παντοῦ. Ὅταν λοιπὸν ἁμαρτήσεις, ὅπως
λέει ὁ Δαβὶδ, «λέγε τὰς ἁμαρτίας σου
πρῶτος διὰ νὰ δικαιωθῇς». Καὶ νὰ εἴσαι
βέβαιος ὅτι μὲ τὸ φάρμακο τῆς μετάνοιας
θὰ χυθεῖ ἄφθονα στὴ ψυχὴ σου ἡ
φιλανθρωπία τοῦ Θεοῦ.

Ο ΑΒΒΑΣ ΖΩΣΙΜΑΣ

Στὰ μέρη τῆς Παλαιστίνης ἦταν κάποιοι
ιερομόναχοι, ποὺ λεγόταν Ζωσιμᾶς, ποὺ
ἀπὸ μικρὸς ἀνατράφηκε σύμφωνα πρὸς
τὰ μοναχικὰ ἔθιμα καὶ ζοῦσε πολὺ
ἐνάρετη ζωὴ. (Ἄς μὴ νομίσει κανένας ὅτι
πρόκειται γιὰ τὸ Ζωσιμᾶ ἐκεῖνο, ποὺ
χαρακτηρίσθηκε ἐτερόδοξος, γιατί εἶναι
ἄλλος αὐτός, καὶ ὑπάρχει τεράστια
διαφορὰ μεταξύ των δύο, παρ' ὅλο ποὺ
ἔχουν καὶ οἱ δύο τὸ ἴδιο ὄνομα). Αὐτὸς
λοιπὸν ὁ Ζωσιμᾶς, ὁ ὀρθόδοξος, ἀρχικὰ
ἐμόνασε σὲ κάποιο μοναστήρι τῆς
Παλαιστίνης, ὅπου ἐφαρμόζοντας κάθε
εἶδος ἀσκήσεως πέτυχε ν' ἀποκτήσει
ἐγκράτεια σ' ὅλα. Ἀπὸ τὴ μιὰ φύλασσε
κάθε κανόνα ποὺ τοῦ παρέδιναν οἱ
πνευματικοὶ προπονητὲς τοῦ στὴν αὐτοῦ
τοῦ εἶδους παλαίστρα, ἀπὸ τὴν ἄλλη ὁ
ἴδιος ἐπενόησε πολλὰ ἀπὸ τὴ δική του
πείρα στὴ προσπάθειά του νὰ ὑποτάξει
τὴ σάρκα στὸ πνεῦμα. Πράγματι, δὲν
ἀπότυχε σ' αὐτὸ τὸ σκοπὸ ποὺ ἔβαλε, ἡ
δὲ φήμη τοῦ ἔγινε παντοῦ γνωστὴ, ὥστε
πολλοὶ μοναχοί, τόσο ἀπὸ κοντινά, ὅσο
καὶ ἀπὸ μακρινὰ μοναστήρια πῆγαιναν
κοντὰ του καὶ ἄκουαν τὴ διδασκαλία του.

Ἀνάμεσα στὶς ἀσχολίες τοῦ σπουδαίου
θέσης εἶχαν ἡ μελέτη καὶ ἡ ψαλμωδία, ποὺ
ἀσχολεῖτο συνέχεια καὶ ὅταν καθότανε
καὶ ὅταν ἔτρωγε καὶ ὅταν ἔκαμνε

ἄνθρωπον ὠφελῆσαι οὐ δύναται, εἰ μὴ ἕκαστος ἑαυτῷ προσέχοι διαπαντός καὶ νήφοντι τῷ νῷ τὸ δέον ἐργάζοιτο, Θεὸν κεκτημένος τῶν πραττομένων συλλήπτορα. Πλὴν ἐπέιπερ, ὡς ἔφησ, **Β** ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ θεάσασθαι ὑμᾶς τοὺς ταπεινοὺς κεκίνηκε γέροντας, μείνον μεθ' ἡμῶν, εἶπερ τούτου παραγέγονας ἔνεκα, καὶ πάντας ἡμᾶς διαθρέψει, τῇ τοῦ Πνεύματος χάριτι, ὁ ποιμὴν ὁ καλός, ὁ δούς τὴν ψυχὴν αὐτοῦ λύτρον ὑπὲρ ἡμῶν, καὶ τὰ ἴδια πρόβατα καλῶν ἐξ ὀνόματος. Ταῦτα εἰπόντος τοῦ ἡγούμενου τῷ Ζωσιμᾷ, βαλὼν αὐθις μετάνοιαν, καὶ αἰτήσας εὐχήν, καὶ ἐπειπὼν, Ἀμήν, ἔμεινεν εἰς ἐκεῖνο τὸ μοναστήριον.

ε'. Εἶδε δὲ γέροντας πράξει καὶ θεωρίᾳ ἐκλάμποντας [καὶ τῷ πνεύματι ζέοντας], καὶ τῷ Κυρίῳ δουλεύοντας· ψαλμωδία γὰρ ἦν ἀκατάπαυστος, στάσιν ἔχουσα παννύχιον καὶ ἐν χερσὶν εἶχον ἀεὶ τὸ ἐργόχειρον, καὶ οἱ ψαλμοὶ ἐπὶ στόματος. Λόγος γὰρ ἀργός οὐκ ἐπολιτεύετο, φροντὶς πραγμάτων παρ' ἐκείνοις οὐκ ἐχρημάτιζε, πρόσοδοί τε δι' ἔτους ἀριθμούμεναί [τε καὶ συναγόμεναι] καὶ μέριμναι βιωτικοῖς μόχθοις ἀρμόζουσαι, οὐδὲ ὀνόματι παρ' αὐτοῖς ἐγνωρίζοντο· ἀλλ' ἐν ἧν [καὶ πρῶτον] καὶ μόνον τὸ **С** σπουδαζόμενον πᾶσι, τὸ ἕκαστον αὐτῶν νεκρὸν εἶναι τῷ σώματι, ὡς ἅπαξ τῷ κόσμῳ καὶ τοῖς ἐν κόσμῳ ἅπασιν ἀποθανόντα, καὶ μὴ ὑπάρχοντα. Τροφήν δὲ εἶχον ἀδάπανον, τὰ θεόπνευστα λόγια· ἔτρεφον δὲ καὶ τὸ σῶμα τοῖς ἀναγκαίοις μόνοις, ἄρτῳ καὶ ὕδατι, ὡς ἕκαστον εἶναι πρὸς τὴν θεῖαν ἀγάπην διάπυρον. Ταῦτα Ζωσιμᾶς, ὡς εἶπε, θεώμενος ὠκοδομεῖτο λίαν ἐπεκτεινόμενος πρὸς τὰ ἔμπροσθεν, ἀεὶ τε συναύξων τὸν δρόμον τὸν ἴδιον, καὶ συνεργάτας εὐρὼν καλῶς τὸν θεῖον νεουργοῦντας παράδεισον.

ς'. Ἡμερῶν δὲ διελθουσῶν ἱκανῶν,

ἐργόχειρο. Λέγουν μάλιστα ὅτι καὶ συχνὰ ὁ Γέροντας ἀξιωνόταν νὰ βλέπει τὸ Θεὸ καὶ αὐτὸ νὰ μὴν φανεῖ παράξενο, γιατί, «μακάριοι οἱ καθαροὶ τῇ καρδίᾳ ὅτι αὐτοὶ τὸν Θεὸν ὁψονται».

Αὐτός, λοιπόν, ὁ Ζωσιμᾶς, ἔκανε στὸ μοναστήρι ἐκεῖνο πενήντα τρία χρόνια. Ἐπειτα δὲ ἐνοχλήθηκε ἀπὸ μερικοῦς λογισμούς, ὅτι δῆθεν ἦταν σ' ὅλα τέλειος, χωρὶς νὰ ἔχει ἀνάγκη τῇ διδασκαλίᾳ ἄλλου ἀνθρώπου. Κάποτε τοῦ ἐρχόταν καὶ ὁ ἐξῆς λογισμός: «Ἄραγε ὑπάρχει στὴ γῇ μοναχός, ποῦ μπορεῖ νὰ μὲ ὠφελήσει ἢ νὰ μὲ ὑπερβάλλει στὴν ἀρετὴ;» Ἐνῷ ὁ γέροντας σκεφτόταν αὐτά, ἄγγελος Κυρίου φάνηκε σ' αὐτὸν καὶ τοῦ λέει: «Ὁ Ζωσιμᾶ, ἀγωνίσθηκες ἀνθρώπινα καλὰ καὶ ἐξετέλεσες μὲ ἐπιτυχία τὸν ἀσκητικὸν ἀγώνα. Ἀλλὰ κανένας ἄνθρωπος εἶναι τέλειος, ὁ δὲ τωρινὸς ἀγώνας εἶναι μεγαλύτερος ἀπὸ τὸν προηγούμενο. Νὰ ξέρεις ὅμως, ὅτι ὑπάρχουν κι' ἄλλοι δρόμοι σωτηρίας καὶ γιὰ νὰ πληροφορηθεῖς γι' αὐτοὺς βγες ἀπὸ τὴ γῇ σου καὶ ἀπὸ τοὺς συγγενεῖς σου, καθὼς ἀκριβῶς ὁ Ἀβραάμ, ὁ πρῶτος ἀπὸ τοὺς Πατριάρχες, καὶ πήγαινε σ' ἐκεῖνο τὸ μοναστήρι ποῦ βρίσκεται κοντὰ στὸν Ἰορδάνη ποταμό».

Ἀμέσως, λοιπόν, ὁ Γέροντας ἀκολουθώντας τις πρὸ πάντων ὁδηγίες βγῆκε ἀπὸ τὸ μοναστήρι τοῦ καὶ ὁδηγήθηκε ἀπὸ τὸν ἄγγελο σ' ἐκεῖνο τὸ μοναστήρι τοῦ Ἰορδάνη, ποῦ τὸν διέταξε ὁ Θεὸς νὰ ἔλθει. Ἀφοῦ δὲ κτύπησε τὴν πόρτα τοῦ μοναστηριοῦ, συνάντησε πρῶτα τὸ μοναχό, ποῦ φύλαγε τὴν ἐξώπορτα κι' αὐτὸς τὸν παρουσίασε στὸν ἡγούμενό του. Ἐκεῖνος δέ, ὅταν εἶδε τὸ σχῆμα τοῦ καὶ τὸ εὐλαβικὸ τοῦ ἥθος, τὸν ρώτησε, ἀφοῦ ἔβαλε τὴ συνηθισμένη στοὺς μοναχοὺς μετάνοια κι' ἔλαβε εὐχή: «Ἀπὸ ποῦ εἶσαι ἀδελφὲ καὶ ἐξ αἰτίας

ἤγγισεν ὁ καιρὸς, καθ' ὃν ἱερὰς νηστείας ἐκτελεῖν Χριστιανοὶς παραδέδοται, προκαθαίρουσιν ἑαυτοὺς εἰς τὴν τοῦ Θεοῦ πάθους καὶ τῆς ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ προσκύνησιν. Τῆς δὲ πύλης τοῦ μοναστηρίου ἀνοιγομένης μηδέποτε, ἀλλὰ ἀεὶ κεκλεισμένης καὶ ποιούσης τοῖς μοναχοῖς τὴν ἄσκησιν ἀνενόχλητον· οὐδὲ γὰρ ἦν ἀνοιῖσαι, εἰ μὴ πού τις μοναχὸς διὰ τινα χρεῖαν ἀναγκαίαν παρέβαλλεν· ἔρημος γὰρ ἦν ὁ τόπος, καὶ τοῖς ἐκ **D** γειτόνων πλείοσι μοναχοῖς οὐκ ἀνεπίβατος [δὲ] μόνον ἀλλὰ καὶ ἄγνωστος. Κανὼν δὲ τις οὗτος ἐν τῷ μοναστηρίῳ [ἄνωθεν] ἐφυλάττετο, δι' ὃν, οἶμαι, Θεὸς καὶ Ζωσιμᾶν εἰς ἐκεῖνο τὸ μοναστήριον ἤγαγε. Τίς δὲ ὁ κανὼν, καὶ πῶς ἐφυλάττετο, ἐνθεν ἐρῶ. Τῇ Κυριακῇ, ἐξ ἧς πρώτη τῶν νηστειῶν ἑβδομάς ὀνομάζεσθαι εἴωθεν, ἐτελεῖτο δηλαδὴ ἡ θεία μυσταγωγία κατὰ τὸ σῆμα, καὶ τῶν ἀχράντων ἐκείνων ἕκαστος καὶ ζωοποιῶν μυστηρίων ἐγένετο μέτοχος· καὶ τροφῆς μικρᾶς, ὡς ἔθος ἦν, μετελάμβανον. Μετὰ τοῦτο συνήγοντο πάντες εἰς τὸ εὐκτήριον, καὶ γενομένης εὐχῆς ἐκτενοῦς καὶ γονυκλισίας ἐφ' ἱκανόν, **3704 A** ἡσπάζοντο ἀλλήλους οἱ γέροντες, καὶ τὸν ἡγούμενον, περιπτυσσόμενος ἕκαστος, βάλλων μετάνοιαν, ἠτεῖτο λαβεῖν εὐχὴν καὶ ἔχειν πρὸς τὸν προκείμενον ἀγῶνα συναγωνιστὴν καὶ ἔμπειρον.

Ζ'. Τούτων δὲ γενομένων, ἡ θύρα τοῦ μοναστηρίου ἠνοίγετο, καὶ ψάλλοντες συμφώνως τό, Κύριος φωτισμός μου καὶ Σωτήρ μου, τίνα φοβηθήσομαι; Κύριος ὑπερασπιστὴς τῆς ζωῆς μου, ἀπὸ τίνος δειλιάσομαι; καὶ τὰ ἐξῆς τοῦ ψαλμοῦ, ἐξῆσαν ἅπαντες τοῦ μοναστηρίου· ἕνα τινὰ πολλάκις ἡ δεύτερον φύλακα τοῦ μοναστηρίου καταλιμπάνοντες, οὐχ ἵνα φυλάξειε τὰ ἐνδοθεν ἀποκείμενα (οὐδὲ

ποιοῦ ἀπὸ τῶν ταπεινῶν γέροντες ἦλθες ἐδῶ;» Ὁ δὲ Ζωσιμᾶς ἀποκρίθηκε· «Ὅσο μὲ ἀφορᾷ τὸ «ἀπὸ ποῦ» δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ σᾶς ἀναφέρω. Ἦλθα δέ, πάτερ, χάριν ὠφελείας, γιατί ἔχω ἀκούσει γιὰ σᾶς πολὺ σπουδαῖα καὶ ἀξιέπαινα πράγματα». Ἀπάντησε δὲ ὁ ἡγούμενος· «Ὁ Θεός, ἀδελφέ, ὁ μόνος ποὺ θεραπεύει τὴν ἀνθρώπινη ἀρρώστεια. Αὐτὸς καὶ σένα καὶ ἐμᾶς θὰ διδάξει τὰ Θεῖα θελήματα, διότι ἄνθρωπος δὲν μπορεῖ νὰ ὠφελήσῃ ἄλλον ἄνθρωπο. Ἐπειδὴ ὁμως, ὅπως ἀνέφερες ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ σ' ἐκίνησε νὰ ἐπισκεφθῇς ἐμᾶς τοὺς ταπεινοὺς Γέροντες, μείνε μαζί μας καὶ ὅλους θὰ μᾶς θρέψῃ μετὰ τὴν χάρη τοῦ Πνεύματος ὁ καλὸς Ποιμένας, ποὺ ἔδωσε τὴν ψυχὴν σου σὰν λύτρο γιὰ μᾶς». «Ὅταν εἶπε αὐτὰ ὁ ἡγούμενος, ὁ Ζωσιμᾶς ἔβαλε καὶ πάλι μετάνοια καὶ ζήτησε εὐχή. Ὑστερα ἀποσύρθηκε καὶ ἀπὸ τότε παρέμεινε σ' ἐκεῖνο τὸ μοναστήρι. Συνάντησε δὲ ἐκεῖ Γέροντες λαμπροὺς στὴ θεωρία καὶ τὴν πράξη, λέοντες ὡς πρὸς τὸ πνεῦμα καὶ δουλεύοντες στὸν Κύριο. Διότι ἡ ψαλμωδία ἦταν ἀκατάπαυστη καὶ τὸ ἐργόχειρο πάντα στὰ χέρια τους, χωρὶς νὰ ἐνδιαφέρονται γιὰ τίς φροντίδες τῆς ζωῆς. Ἐνα δὲ μονάχα τοὺς ἀπασχολοῦσε ὅλους, πῶς καθένας ἀπ' αὐτοὺς, θὰ νέκρωνε τὸ σῶμα του στὸν κόσμον. Σὰν τροφὴ εἶχαν τὰ θεόπνευστα λόγια, ἔτρεφαν ὁμως καὶ τὸ σῶμα τους, ἀλλὰ μόνο μὲ τὰ ἀπαραιτήτα, δηλ. τὸ ψωμὶ καὶ τὸ νερό.

Ὑστερα ἀπὸ ἀρκετὰς μέρες ἔφτασε ὁ καιρὸς ποὺ οἱ χριστιανοὶ ἔκαναν τίς ἱερὰς νηστεῖες, γιὰ νὰ καθαριστοῦν, προκειμένου νὰ προσκυνήσουν τὸ Θεῖο Πάθος καὶ τὴν Ἀνάστασιν τοῦ Χριστοῦ. Ἡ πύλη τοῦ μοναστηριοῦ δὲν ἀνοιξε ποτέ, ἀλλὰ ἦταν πάντα κλειστὴ, ὥστε οἱ μοναχοὶ νὰ κάνουν ἀνενόχλητοι τὴν

γὰρ ἦν τι παρ' ἐκείνοις κλέπταις
εὐάλωτον), ἀλλ' ἵνα μὴ τὸ εὐκτήριον
ἀλειτούργητον καταλείψειεν. Ἐκαστος δὲ
αὐτὸν ἐπεσίτιζεν, ὥσπερ ἡδύνατο καὶ
ὥσπερ ἐβούλετο· ὁ μὲν γὰρ ἄρτον ἐκόμιζε
τῇ χρειᾷ τοῦ σώματος σύμμετρον, ὁ δὲ
ισχάδας, ἄλλος φοίνικας, ἕτερος ὅσπρια
βραχέντα ἐν ὕδατι, ἄλλος δὲ οὐδέν, εἰ μὴ
τὸ σῶμα ἴδιον καὶ τὸ ῥάκιον ὁ
περιβέβλητο, ἐτρέφετο καὶ ὁσάκις ἡ
φύσις ἠνάγκαζε ταῖς φυομέναις
Ββοτάναις κατὰ τὴν ἔρημον. Κανὼν δὲ ἦν
ἐκάστῳ αὐτῶν καὶ νόμος οὗτος
παρ' αὐτοῖς φυλαττόμενος ἀπαράβατος,
τὸ μὴ γινώσκειν ἕτερος ἕτερον, πῶς
ἐγκρατεύεται, ἢ πῶς διάγει ὁ ἕτερος. Τὸν
γὰρ Ἰορδάνην εὐθὺς περαιοῦμενοι,
μακρὰν ἀπ' ἀλλήλων ἕκαστος ἐχωρίζετο,
καὶ πολλὴν [πόλιν] εἶχε τὴν ἔρημον, καὶ
οὐδεὶς παρέβαλλε πρὸς τὸν ἕτερον· ἀλλὰ
καὶ εἴπερ εἷς ἐξ αὐτῶν ἐθεάσατο
μακρόθεν ἕτερον ἐπ' ἐκείνον ἐρχόμενον,
εὐθέως ἐξέκλινε τοῦ κατ' εὐθείαν
πορεύεσθαι, καὶ ἐφ' ἕτερον μέρος ἐγίνετο,
ἑαυτῷ δὲ ἔζη καὶ τῷ Θεῷ, ψάλλων
διαπαντὸς καὶ τροφῆς ἐπιχείρου
γευόμενος.

ἦ'. Οὕτω τοίνυν ἀπάσας τὰς ἡμέρας τῆς
νηστείας διατελοῦντες, ὑπέστρεφον εἰς τὸ
μοναστήριον, ἐν τῇ Κυριακῇ τῇ πρὸ τοῦ
ζωοποιοῦ τοῦ Σωτῆρος ἐκ νεκρῶν
ἀναστάσεως, ἦν ἐορτὴν προεόρτιον μετὰ
βαΐων ἐορτάζειν ἡ Ἐκκλησία παρέλαβεν.
Ὑπέστρεφε δὲ ἕκαστος ἔχων τοῦ ἰδίου
σκοποῦ γεώργιον, τὴν ἰδίαν συνείδησιν,
γινώσκουσιν ὅπως εἰργάσατο καὶ ποίῳ
πόνων σπέρματα κατεβάλετο· καὶ οὐδεὶς
ἡρώτα **Β** τοπαράπαν [τὸ παράπαν] τὸν
ἕτερον, πῶς ἢ τίνα τρόπον τὸν
προκείμενον ἀγῶνα διήθλησεν. Οὗτος
μὲν ἦν ὁ τοῦ μοναστηρίου κανὼν, καὶ
οὕτω καλῶς ἐκτελούμενος. Ἐκαστος γὰρ
αὐτῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ γινόμενος,

ἄσκησέ τους. Ἄνοιγε μόνο, ἂν κάποιος
μοναχὸς ἐβγαίνει λόγῳ ἀνάγκης, γιατί ὁ
τόπος ἦταν ἔρημος καὶ στοὺς
περισσότερους ἀπὸ τὰ γειτονικὰ
μοναστήρια ἦταν ὄχι μόνο ἀδιαπέρατος,
ἀλλὰ καὶ ἄγνωστος. Φυλασσόταν δὲ στο
μοναστήρι τέτοιος κανόνας, γιὰ τὸν
ὁποῖο, ὅπως φαίνεται, καὶ τὸ Ζωσιμᾶ ὁ
Θεὸς ὁδήγησε σ' ἐκεῖνο τὸ μοναστήρι.
Ποιὸς ἦταν ὁ κανόνας καὶ πῶς
φυλασσόταν, θὰ ἀναφερθεῖ πιὸ κάτω.

Τὴ πρώτη μέρα τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς,
κατὰ τὴ συνήθεια ποὺ ὑπῆρχε γινόταν ἡ
Θεία λειτουργία καὶ καθένας κοινωνοῦσε
τῶν ἀχράντων καὶ ζωοποιῶν μυστηρίων
καὶ ὕστερα ἔπαιρνε λίγη τροφή. Ἔτσι
μαζευόντουσαν ὅλοι στο εὐκτήριο, ὅπου,
ἀφοῦ λεγόταν μακρὰ εὐχή καὶ γινόταν
γονυκλισία, οἱ Γέροντες ἀσπάζονταν ὁ
ἓνας τὸν ἄλλο καὶ ἀφοῦ ἀγκάλιαζαν τὸν
ἡγούμενο, βάλλοντας καθένας μετάνοια
ζητοῦσε νὰ πάρει εὐχή ἀπ' αὐτόν, γιὰ νὰ
τὴν ἔχει βοηθὸ στο προκείμενο ἀγῶνα.

Ὅταν αὐτὰ γινόντουσαν κατ' αὐτὸ τὸν
τρόπο, ἡ πόρτα τοῦ μοναστηριοῦ ἀνοιγε
καὶ ψάλλοντας τὸ «Κύριος φωτισμός μου
καὶ σωτὴρ μου, τίνα φοβηθήσομαι»
καθὼς καὶ τὸ ὑπόλοιπο μέρος τοῦ
ψαλμοῦ, ἐβγαίνουν ὅλοι, ἀφήνοντας ἓνα ἢ
δύο φύλακες στο μοναστήρι, ὄχι γιὰ νὰ
φυλάσσουν τὰ πράγματα ποὺ
βρισκόντουσαν σ' αὐτὸ (γιατί δὲν ὑπῆρχε
τίποτε ποὺ θὰ μπορούσαν νὰ πάρουν οἱ
κλέφτες), ἀλλὰ γιὰ νὰ μὴ μένει τὸ
εὐκτήριο ἀλειτούργητο.

Καθένας δὲ ἐφοδιαζόταν, ὅπως μπορούσε
καὶ ἤθελε: ἄλλος μὲν ἔπαιρνε ψωμί,
ἄλλος σύκα ξηρά, ἄλλος φοινίκια, ἄλλος
βρεγμένα ὅσπρια, ἄλλος δὲ τίποτε ἄλλο
ἐκτὸς ἀπὸ τὸ σῶμα του καὶ τὸ ῥάσο ποὺ
φοροῦσε. Ὑπῆρχε δὲ κανόνας
ἀπαράβατος σ' αὐτοὺς νὰ μὴν ξέρει ὁ

ὕπ' ἀθλοθέτῃ τῷ Θεῷ καθ' ἑαυτὸν ἀγωνιζόμενος, τοῦ μὴ ἀρέσκειν ἀνθρώποις καὶ κατ' ἐπίδειξιν ἐγκρατεύεσθαι [ἐλευθερούμενος]· τὰ γὰρ δι' ἀνθρώπους γινόμενα καὶ πρὸς τὸ ἀρέσκειν ἀνθρώποις τελούμενα, μὴ ὅτι γε εἰπεῖν οὐδὲν ὠφελοῦσι τὸν πράττοντα, ἀλλὰ καὶ πολλῆς γίνονται ζημίας τῷ ποιοῦντι παραίτια.

Θ'. Τότε τοίνυν ὁ Ζωσιμᾶς τῷ συνήθει νόμῳ τοῦ μοναστηρίου τὸν Ἰορδάνην ἐπέρασε, μικρὰ τινα κομισάμενος ἐφόδια πρὸς τὴν χρεῖαν τοῦ σώματος, καὶ αὐτὸ τὸ ράκος ὅπερ ἠμφίεστο. Καὶ τὸν μὲν κανόνα διετελεί, τὴν ἔρημον διερχόμενος, καὶ καιρὸν τροφῆς ἐποιεῖτο τὴν ἀνάγκην τῆς φύσεως· ἐκάθευδε δὲ νυκτὸς εἰς τὴν γῆν ὀλίγον κατακλινόμενος καὶ ὕπνου μετρῖου γευόμενος, ὅπου δ' ἂν αὐτὸν ὁ τῆς **D** ἐσπέρας χρόνος κατέλαβεν· ὀρθρου δὲ πάλιν βαθέως τοῦ βαδίζειν πάλιν ἀπήρχετο, ἔχων αἰετῆς τῆς κινήσεως τὸν τόνον ἀνένδοτον. Εἰς ἐπιθυμίαν δὲ ἦλθεν, ὡς ἔλεγε, γενέσθαι κατὰ τὴν [ἐνδοτέραν] ἔρημον [ἐλπίσας ... εὐρεῖν τινα πατέρα κατ' αὐτήν] διατρίβοντα, δυνάμενον αὐτὸν συμβαλέσθαι πρὸς τὸ ποθούμενον· καὶ δὴ συντόνως τὴν ὁδοιπορίαν διήνυνεν, ὡς ἐπὶ τι σπεύδων περιφανὲς καὶ πρόδηλον καταγώγιον. Εἴκοσι δὲ ἡμερῶν ὁδὸν διανύσας, ἕως ὅτε ὁ τῆς ἑκτης ὥρας ἦλθε καιρὸς, ἔστη τῆς ὁδοιπορίας μικρόν, καὶ βλέψας πρὸς ἀνατολάς, ἐτέλει τὴν συνήθη εὐχήν· εἰώθει γὰρ τεταγμένους τῆς ἡμέρας καιροὺς, ἐγκόπτειν μὲν τῆς ὁδοιπορίας τὸ σύντονον, καὶ μικρὸν τοῦ κόπου διαναπαύεσθαι, ἐστὼς δὲ ψάλλειν καὶ γόνυ κλίνειν, καὶ οὕτω προσεύχεσθαι.

3705 A ι'. Ἐν δὲ τῷ ψάλλειν καὶ ὁρᾶν εἰς τὸν οὐρανὸν ἀκαταπαύστῳ ὄμματι, ὁρᾶ ἐκ δεξιῶν κλίτους, ἐν ᾧ ἐστὼς τὴν ἑκτην προσήχετο, ἀποσκίασμα φανέν ὡς ἀνθρωπίνου σώματος. Καὶ τὰ πρῶτα μὲν

ἓνας πῶς ἔκανε ἐγκράτεια ἢ πῶς περνοῦσε ὁ ἄλλος, γιατί ὅταν περνοῦσαν τὸν Ἰορδάνην, ἀμέσως καθένας ἐχώριζε ἀπὸ τοῦ ἄλλου καὶ κανένας δὲν πῆγαινε νὰ συναντήσῃ τὸν ἄλλο, ἀλλὰ καὶ ἂν κάποτε ἓνας ἀπ' αὐτοῦ ἐβλεπε ἀπὸ μακριὰ ἄλλον νὰ ἔρχεται σ' αὐτόν, ἀμέσως λοξοδρομοῦσε καὶ πῆγαινε σ' ἄλλο μέρος. Ζοῦσε δὲ μὲ τὸν ἑαυτό του, ψάλλοντας παντοτινὰ καὶ δοξάζοντας τὸ Θεό.

Ἔτσι λοιπὸν ἀφοῦ περνοῦσαν ὅλες τὶς ἡμέρες τῆς ἱερῆς νηστείας, γυρνοῦσαν πίσω στὸ μοναστήρι τῇ Κυριακῇ τῶν Βαΐων, φέροντας καθένας μαζί του τὸ καρπὸ τῶν δικῶν του κόπων καὶ ξέροντας πῶς ἐργάστηκε. Κανένας δὲ δὲν ρωτοῦσε τὸν ἄλλον πῶς πέρασε. Αὐτὸς λοιπὸν ἦταν ὁ κανόνας τοῦ Μοναστηρίου, ποὺ γινόταν μὲ ἐπιτυχία, γιατί καθένας πηγαίνοντας στὴν ἔρημο πρὸς τὸν ἀθλοθέτη Θεὸ ἀγωνιζόταν μόνος του, ὅχι γιὰ ν' ἀρέσει στοὺς ἀνθρώπους καὶ νὰ κάνει ἐγκράτεια ἐπιδεικτικά. Γιατὶ αὐτὰ ποὺ γίνονται μὲ σκοπὸ ν' ἀρέσουν στοὺς ἀνθρώπους, ὅχι μόνο σὲ τίποτε δὲν ὠφελοῦν ἐκεῖνο ποὺ τὰ κάνει, ἀλλὰ προξενοῦν καὶ ζημιὰ σ' αὐτόν.

Τότε καὶ ὁ Ζωσιμᾶς, σύμφωνα μὲ τὴν συνήθεια τοῦ κανόνα πέρασε τὸν Ἰορδάνην, μεταφέροντας λίγα μόνο ἐφόδια γιὰ τὶς ἀνάγκες τοῦ σώματός του καὶ τὸ ράσο ποὺ φοροῦσε. Ἐνῶ δὲ περνοῦσε τὴν ἔρημο ἐκτελοῦσε τὸ κανόνα καὶ ὅπου νυκτωνόταν κοιμόταν κάτω στὴ γῆ.

Νωρὶς δὲ τὸ πρωὶ συνέχιζε τὸ περπάτημα πάντοτε μὲ σταθερὸ ρυθμό. Ἦθελε δέ, καθὼς ἔλεγε, νὰ προχωρήσῃ στὸ ἐσωτερικὸ τῆς ἐρήμου, μὲ τὴν ἐλπίδα ὅτι ἐκεῖ θὰ μπορούσε νὰ βρεῖ κάποιο Πατέρα γιὰ ν' ἀκούσῃ τὸ λόγο τοῦ Θεοῦ. Μάλιστα δὲ περπατοῦσε μὲ τόση

ἐταράττετο, φάσμα δαιμονικὸν
ὕποπτεῦων ὄρᾱν, καὶ γέγονε συντρομός·
τῷ δὲ σημείῳ τοῦ σταυροῦ
σφραγισάμενος [καὶ τὸν φόβον
ἀποσεισάμενος] [ἤδη γὰρ τέλος εἶχεν ἡ
εὐχὴ αὐτοῦ], ἐπιστρέψας τὸ ὄμμα, ὄρᾱ
τινα κατὰ ἀλήθειαν πρὸς μεσημβρίαν
βαδίζοντα· γυμνὸν δὲ ἦν τὸ ὀρώμενον,
μέλαν τῷ σώματι, ὡς ἐξ ἡλιακῆς φλογὸς
μέλαν γενόμενον, καὶ τρίχας ἔχοντα ἐν
τῇ κεφαλῇ [λευκάς] ὥσεί ἔριον, ὀλίγας δὲ
καὶ αὐτάς, ὡς μὴ πλέον τοῦ τραχήλου τοῦ
σώματος καταφέρεισθαι. Τοῦτο τοίνυν ὁ
Ζωσιμᾶς θεασάμενος, καὶ ὥσπερ ἔνθους
ὑφ' ἡδονῆς γενόμενος, περιχαρὴς τῷ
παραδόξῳ θεάματι, ἤρξατο τρέχειν
ἐπ' ἐκεῖνο τὸ μέρος, ἐφ' ᾧ καὶ τὸ ὀρώμενον
ἔσπευδεν· ἔχαιρε γὰρ χαρὰν
ἀνεκκλάλητον· οὐδέπω γὰρ ἦν
θεασάμενος ἐν ὅλῳ τῶν ἡμερῶν ἐκείνων
διαστήματι ἀνθρωπίνου εἶδους, [ζώου, ἢ
πετηνοῦ, ἢ χερσαίου μορφῆν ἢ
ἀποσκίασμα]. **Β** Ἐζήτει γοῦν γινῶναι, τίς
καὶ ποταπὸς ὁ ὀρώμενος, ἐλπίζων ὅτι
τινῶν μεγάλων θεωρὸς καὶ ἐπόπτης
γενήσεται.

ια'. Ὡς δὲ ἐπέγνω τὸν Ζωσιμᾶν
ἐρχόμενον μήκοθεν, ἤρξατο φεύγειν καὶ
τρέχειν ἐπὶ τὸ τῆς ἔρημου ἐνδότερον· ὁ δὲ
Ζωσιμᾶς, ὥσπερ τοῦ γήρους
ἐπιλαθόμενος, ἔτι δὲ καὶ τὸν κόπον τῆς
ὁδοῦ μὴ λογισάμενος, συνέτεινεν ἑαυτὸν
καταλαβεῖν τὸ φεῦγον αὐτὸν
ἐπειγόμενος. Οὗτος μὲν ἐδίωκε, τὸ δὲ
ἐδίωκετο· ἦν δ' ὁ τοῦ Ζωσιμᾶ δρόμος
ὀξύτερος, καὶ κατ' ὀλίγον ἐγένετο τοῦ
φεύγοντος πλησιώτερος. Ὡς δὲ ἤγγισεν
ἤδη, ὥστε καὶ φωνὴν λοιπὸν
ἐξακούεσθαι, ἤρξατο κράζειν ὁ Ζωσιμᾶς,
καὶ τοιαύτας φωνὰς ἀφιέναι σὺν δάκρυσιν·
-Τί με φεύγεις γέροντα καὶ ἁμαρτωλόν;
δοῦλε τοῦ ὄντος Θεοῦ, μείνόν με, ὅστις ἂν
εἴ, τὸν Θεὸν δι' ὃν ταύτην τὴν ἔρημον

προσπάθεια, σὰν νὰ προχωροῦσε σὲ
κάποιο σπουδαῖο καὶ γνωστὸ κατάλυμα.
Ἀφοῦ, λοιπόν, περπάτησε ἐπὶ εἴκοσι
μέρες, ὅταν ἦταν ἕκτη ὥρα, σταμάτησε
γιὰ λίγο τὴν ὁδοιπορία κι' ἀφοῦ
στράφηκε πρὸς τὴν ἀνατολή, ἔκανε τὴ
συνηθισμένη προσευχή του. Γιατὶ
συνήθιζε, σ' ὀρισμένες ὥρες τῆς μέρας,
νὰ διακόπτει τὴ πορεία καὶ νὰ
ξεκουράζεται λίγο ἀπὸ τὸν κόσμον,
στεκόμενος δὲ ἔψαλλε καὶ προσευχόταν
γονατιστός.

ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΟΣΙΑΣ ΜΕ ΤΟ ΖΩΣΙΜΑ

Ἐνῶ δὲ ἔψαλλε καὶ ἔβλεπε τὸν οὐρανὸ
συνέχεια, εἶδε στὰ δεξιά του μέρους ποὺ
καθόταν, μιὰ ἀνθρώπινη σκιά. Στὴν ἀρχὴ
ταράχτηκε, ὑποπτευόμενος ὅτι βλέπει
φάντασμα δαίμονα καὶ φοβήθηκε. Ἀφοῦ
δὲ ἔκανε τὸ σημεῖο τοῦ σταυροῦ κι'
ἔδιωξε τὸ φόβο, διάκρινε φανερὰ κάποιον
γύρω στὸ μεσημέρι νὰ περπατᾷ. Εἶχε
μαῦρο σῶμα ἀπὸ τὸν καύσωνα καὶ εἶχε
στὸ κεφάλι ἄσπρες τρίχες, σὰν τὸ
βαμβάκι, ἦσαν ὅμως λίγες καὶ ἔφταναν
μέχρι τὸν τράχηλό του. Ὅταν τὸν εἶδε ὁ
Ζωσιμᾶς χάρηκε καὶ ἄρχισε νὰ τρέχει
πρὸς τὸ μέρος του. Ἡ χαρὰ του ἦταν
ἀνέκφραστη, γιατί σ' ὅλο ἐκεῖνο τὸ
χρονικὸ διάστημα, δὲν εἶδε κανένα
ἄνθρωπο, οὔτε ζῶο ἢ πτηνὸ ἢ φάντασμα
ἀκόμα. Ζητοῦσε λοιπὸν νὰ μάθει ποιὸς
ἦταν ἐλπίζοντας ὅτι θὰ γινόταν αἰτία γιὰ
νὰ γνωρίσει σπουδαῖα πράγματα.

Ὅταν δὲ ἐκεῖνος εἶδε τὸ Ζωσιμᾶ νὰ
ἔρχεται ἀπὸ μακριά, ἄρχισε νὰ τρέχει
πρὸς τὸ ἐσωτερικὸ τῆς ἐρήμου. Ὁ δὲ
Ζωσιμᾶς ξεχνώντας τὴν προχωρημένη
ἡλικία του καὶ δίχως νὰ λογαριάσει τὴ
κούραση ἀπὸ τὸ περπάτημα, ἔτρεξε
ἀμέσως γιὰ νὰ συναντήσῃ ἐκεῖνον ποὺ
ἔφευγε. Αὐτὸς μὲν καταδίωκε, ἐκεῖνος δὲ

ῥκησας· μεῖνόν με τὸν ἀσθενῆ καὶ ἀνάξιον, τὴν ἐλπίδα ἣν ἔχεις πρὸς τὴν τούτου σου τοῦ καμάτου ἀντίδοσιν· στήθι καὶ μετάδος εὐχῆς καὶ εὐλογίας τῶ γέροντι, **Β** τὸν Θεὸν μὴ βδελυττόμενόν ποτέ τινα. Ταῦτα τοῦ Ζωσιμᾶ σὺν δάκρυσι λέγοντος, γεγόνασιν ἀμφοτέρω τρέχοντες ἐν τινι τόπῳ, ἐν ᾧ πέρ τις χεῖμαρρός ξηρὸς ἐτετύπωτο· οὐ μοι δοκεῖ ποτε γεινάμενος χεῖμαρρός, (πῶς γὰρ ἐν ἐκείνῃ, τῇ γῇ φανήσεται χεῖμαρρός;) ἀλλ' ὁ τόπος τοιαύτης ἔλαχε θέσεως.

ιβ'. Ὡς οὖν κατέλαβον τὸν εἰρήμενον τόπον, τὸ μὲν φεῦγον κατῆλθε καὶ αὐθις ἀνῆλθε καὶ εἰς τὸ μέρος τὸ ἕτερον, ὁ δὲ Ζωσιμᾶς κεκμηκὼς καὶ μὴ τρέχειν δυνάμενος ἔστη τὸ ἕτερον μέρος τοῦ τόπου χειμαρρόειδους, καὶ προσέθηκε τοῖς δάκρυσι δάκρυα καὶ ταῖς οἰμωγαῖς οἰμωγὰς, ὡς πλησίον αὐτοῦ λοιπὸν τοὺς ὀδυρμούς ἐξακούεσθαι. Τότε ἐκείνον τὸ φεῦγον σῶμα φωνὴν τοιαύτην ἀφίησιν· - Ἀββᾶ Ζωσιμᾶ, συγχώρησόν μοι διὰ τὸν Κύριον, οὐ δύναμαι ἐπιστραφῆναι καὶ ὀφθῆναί σοι οὕτως εἰς πρόσωπον· γυνὴ γὰρ εἰμι, καὶ γυμνή, καθάπερ ὁρᾶς, καὶ τὴν **Δ** αἰσχύνην τοῦ σώματός μου ἀπερικάλυπτον ἔχουσα. Ἀλλ' εἵπερ θέλεις πάντως ἀμαρτωλῶ γυναίκα χαρίσασθαι μίαν εὐχήν, ῥῖψον μοι τὸ ῥάκος ὃ περιβέβλησαι, ὅπως ἐν αὐτῷ συγκαλύψω τὴν γυναικείαν ἀσθένειαν, καὶ στρέφωμαι πρὸς σέ, καὶ τὰς εὐχάς σου κομίζωμαι. Τότε φρίκη καὶ φρενῶν ἔκστασις ἔλαβε τὸν Ζωσιμᾶν, ὡς ἔλεγεν, ἀκούσαντα τέως ὅτι Ζωσιμᾶν αὐτὸν ἐκάλεσεν ἐξ ὀνόματος· ὁ δὲ γὰρ ὢν ὁ ἀνὴρ καὶ πρὸς τὰ θεῖα σοφώτατος, ἐπέγνω ὅτι οὐκ **3708 Α** ἂν ἐξ ὀνόματος ἐκάλεσεν, ὃν οὐδέποτε εἶδε καὶ περὶ οὗ οὐδέποτε ἤκουσεν, εἰ μὴ τῷ προορατικῶ προδήλως χαρίσματι ἐλαμπρύνετο.

ιγ'. Ἐποίει δὲ σὺν τάχει τὸ κελευόμενον,

ἔφευγε.

Ἐπειδὴ ὁ Ζωσιμᾶς ἔτρεχε πιὸ γρήγορα, σιγὰ-σιγὰ πλησίαζε ἐκείνον ποὺ ἔφευγε. Ὅταν δὲ πλησίασε σὲ σημεῖο ποῦ μπορούσε νὰ ἀκουστῇ ἡ φωνή του, ἄρχισε ὁ Ζωσιμᾶς νὰ φωνάζει κλαίοντας· «Γιατί μὲ ἀποφεύγεις, τὸν ἀμαρτωλὸ Γέροντα, ὃ δουλε τοῦ Θεοῦ; Μεῖνε μαζί μου, ὅποιος καὶ νᾶσαι, γιὰ τὴν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ, γιὰ τὸν Ὅποιο ἦλθες καὶ κατοίκησες σ' αὐτὴ τὴν ἔρημο, στάσου κι' εὐλόγησέ με».

Ἐνῷ ὁ Ζωσιμᾶς ἔλεγε αὐτὰ μὲ δάκρυα στὰ μάτια, ἔφτασαν καὶ οἱ δύο τρέχοντας σὲ κάποιο τόπο, ὅπου σχηματιζόταν ἓνας χεῖμαρρος ξηρός. Ὅταν λοιπὸν ἔφτασαν ἐκεῖ, ἐκείνος ποὺ ἔφευγε κατέβηκε καὶ πάλιν ἀνέβηκε στὸ ἄλλο μέρος, ὁ δὲ Ζωσιμᾶς κουρασμένος καὶ μὴ μπορῶντας ἄλλο νὰ τρέχει, στάθηκε στὸ ἄλλο μέρος τοῦ χειμαρροῦ καὶ ἔκλαψε τόσο πολὺ, ὥστε τὰ κλάματά του ἀκούονταν καθαρά. Τότε ἐκείνος ποὺ ἔφευγε, ἀνοιξε τὸ στόμα του καὶ εἶπε· «Ἀββᾶ Ζωσιμᾶ, συγχώρησέ με γιὰ τὸν Κύριο Ἰησοῦ Χριστό. Δὲν μπορῶ νὰ γυρίσω καὶ νὰ σὲ δῶ στὸ πρόσωπο, γιατί εἰμαι γυναίκα, γυμνή. Ἀλλὰ ἂν θέλεις νὰ δώσεις εὐχὴ σὲ ἀμαρτωλὴ γυναίκα, ρίξε τὸ ῥάσο ποὺ φορᾶς γιὰ νὰ σκεπάσω τὸ σῶμα μου καὶ νὰ στραφῶ πρὸς ἐσένα γιὰ νὰ πάρω τίς εὐχές σου». Τότε ὁ Ζωσιμᾶς ἀπόρησε γιατί τὸν φώναζε μὲ τ' ὄνομά του καὶ σοφὸς καθὼς ἦταν ἀντελήφθηκε ὅτι ὁ ἄγνωστος δὲν μπορούσε νὰ τὸν φωνάζει μὲ τ' ὄνομά του, ἐκτὸς ἂν εἶχε ὑπερφυσικὸ χάρισμα.

Ἐβγαλε τὸ ῥάσο του καὶ τῆς τὸ ἔριξε ἀπὸ πίσω κι' ἐκείνη ἀφοῦ τὸ πῆρε καὶ σκέπασε τὸ σῶμα της, στράφηκε πρὸς τὸν Ζωσιμᾶ καὶ τοῦ εἶπε· «Τί ἤθελες νὰ δεῖς μιὰ ἀμαρτωλὴ γυναίκα; Τί ζητᾶς νὰ μάθεις

καὶ περιελόμενος ὅπερ εἶχε παλαιὸν καὶ ἐρρώγος ἱμάτιον, ἐρρίψεν ἐπ' αὐτήν, ὀπισθοφανῶς ἱστάμενος· ἡ δὲ λαβοῦσα αὐτὸ ἐκάλυψέ τινα μέρη τοῦ σώματος, ἅπερ ἔδει πλέον τῶν ἄλλων καλύπτεσθαι. Στρέφεται οὖν πρὸς τὸν Ζωσιμᾶν, καὶ φησι πρὸς αὐτόν· -Τί σοι ἔδοξεν, Ἀββᾶ Ζωσιμᾶ, ἀμαρτωλὸν θεάσασθαι γύναιον; τί ἐξ ἐμοῦ μαθεῖν ἢ ἰδεῖν τοσοῦτον κόπον οὐκ ὤκνησας ἀναδέξασθαι; Ὁ δὲ εἰς γῆν κλίνας τὰ γόνατα, ἤτει λαβεῖν εὐχήν κατὰ τὸ σύνηθες, ἡ δὲ καὶ αὐτὴ βάλλει μετάνοιαν· καὶ ἔκειντο ἀμφότεροι ἐπὶ τὴν γῆν, ἕκαστος ἐξαιτῶν εὐλογῆσαι τὸν ἕτερον, καὶ οὐδὲν ἦν ἀκοῦσαι παρὰ ἀμφοτέρων λεγόμενον, εἰ μὴ τό, Εὐλόγησον. Μετὰ δὲ πλείστης ὥρας διάστημα, ἔφησεν ἡ γυνὴ πρὸς τὸν Ζωσιμᾶν· -Ἀββᾶ Ζωσιμᾶ, σοὶ τὸ εὐλογῆσαι ἀρμόζει καὶ εὐχέσθαι· σὺ γὰρ **B** πρεσβυτέρου ἀξία τετίμησαι, σὺ ἐκ πλείστων ἐτῶν τῷ ἀγίῳ θυσιαστηρίῳ παρίστασαι, καὶ πολλάκις τῶν θείων δώρων μυσταγωγὸς γεγέννησαι. Ταῦτα τὸν Ζωσιμᾶν εἰς μείζονα φόβον καὶ ἀγωνίαν ἔβαλε, καὶ συντρόμος ὁ γέρον γενόμενος ἰδρῶτι περιεῤῥεῖτο καὶ ἔστενε, καὶ τὴν φωνὴν περιεκόπτετο· λέγει δὲ πρὸς αὐτήν, διακεκομμένῳ καὶ συνεχεῖ τῷ ἄσθματι· Δήλη μὲν, ὦ μήτερ πνευματικῇ, καὶ ἐκ τοῦ ἡθους αὐτοῦ, ὅτι σὺ πρὸς Θεὸν ἐξεδήμησας καὶ τῷ πλείονι μέρει τῷ κόσμῳ νενέκρωσαι· δηλὸν δὲ πλέον τὸ δεδομένον σοι χάρισμα, τῷ οὕτω με ἐξ ὀνόματος καλέσαι καὶ πρεσβύτερον λέγειν, ὃν οὐδέ ποτε τεθέασαι· ἀλλ' ἐπείπερ ἡ χάρις οὐκ ἐκ τῶν ἀξιομάτων γνωρίζεται, ἀλλ' ἐκ τρόπων ψυχικῶν [χαρακτηρίζεσθαι εἶωθεν], αὐτὴ εὐλόγησον διὰ τὸν Κύριον, καὶ μετάδος εὐχῆς τῷ δεομένῳ τῆς σῆς ἀντιλήψεως.

ιδ'. Τῇ ἐνστάσει τοίνυν παραχωροῦσα τοῦ γέροντος, ἔφησεν ἡ γυνή· Εὐλογητὸς ὁ

ἀπὸ μένα καὶ δὲν βαρέθηκες νὰ κάνεις τόσο μεγάλο κόπο;» Ὁ δὲ Γέροντας ἀφοῦ γονάτισε στὴ γῆ, ζήτησε νὰ πάρει εὐλογία, σύμφωνα μὲ τὴ συνήθεια. Ἐπειδὴ κι' αὐτὴ ἔβαλε μετάνοια, ἦταν καὶ οἱ δύο στὴ γῆ καὶ περιέμενε ὁ ἓνας τὸν ἄλλο νὰ δώσει εὐλογία. Ἀλλὰ τίποτα ἀπὸ κανένα δὲ λεγόταν, ἐκτὸς ἀπὸ τό: «εὐλόγησον». Ἀφοῦ πέρασε ἀρκετὴ ὥρα, εἶπε ἡ γυναῖκα πρὸς τὸ Ζωσιμᾶ: «Ἀββᾶ Ζωσιμᾶ σὲ σένα ἀρμόζει νὰ εὐλογήσεις καὶ νὰ εὐχηθεῖς, γιατί ἔχεις τιμηθεῖ μὲ τὸ ἀξίωμα τοῦ ἱερέα καὶ ἀπὸ πολλὰ χρόνια στέκεσαι μπροστὰ στὸ ἱερὸ θυσιαστήριο». Αὐτὰ προκάλεσαν πολὺ φόβο στὸ Ζωσιμᾶ καὶ ὁ Γέροντας ἀφοῦ λούστηκε μὲ ἰδρώτα στέναξε καὶ εἶπε μὲ φωνὴ πού διακοπτόταν: «Ὁ πνευματικὴ Μητέρα, καὶ ἀπὸ τὸ ἦθος σου φαίνεται ὅτι ἐσὺ κατὰ τὸ μεγαλύτερο μέρος ἔχεις νεκρωθεῖ γιὰ τὸν κόσμο, εἶναι δὲ φανερό, ὅτι σοῦ δόθηκε μεγαλύτερο χάρισμα ἀπὸ μένα, ἀφοῦ μου μίλησες μὲ τὰ ὄνομά μου, καὶ εἶπες ὅτι εἶμαι ἱερέας, χωρὶς νὰ μὲ γνωρίζεις. Ἐπειδὴ λοιπὸν ἡ χάρη δὲν ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὰ ἀξιώματα, ἀλλὰ ἀπὸ τῆ ψυχικῆ ὑπόστασι, ἐσὺ πρέπει νὰ μ' εὐλογήσεις γιὰ τὸν Κύριο καὶ νὰ δώσεις σὲ μένα εὐχή, πού ἔχω ἀνάγκη ἀπὸ τὴ δική σου τελειότητα».

Ἀφοῦ ὑποχώρησε ἡ γυναῖκα στὴν ἔνστασι τοῦ Γέροντα καὶ ὑπάκουσε, εἶπε: «Εὐλογητὸς ὁ Θεός, ὁ Ὅποῖος φροντίζει γιὰ τὴ σωτηρία τῶν ἀνθρωπίνων ψυχῶν». Ὅταν δὲ ὁ Ζωσιμᾶς εἶπε τὸ «Ἀμήν», σηκώθηκαν καὶ οἱ δύο ἀπὸ τὴν γονυκλισία καὶ εἶπε τότε ἡ γυναῖκα πρὸς τὸ Γέροντα: «Γιὰ χάρη ποιοῦ θέλησες νὰ δεῖς γυναῖκα στερημένη ἀπὸ κάθε ἀρετὴν; Ἀλλά, ἐπειδὴ ἀκριβῶς ἡ χάρη τοῦ Ἁγίου Πνεύματος σὲ καθοδήγησε νὰ μοῦ προσφέρεις, ἀνάλογα μὲ τὴ περίστασι, κάποια ἐξυπηρέτησι, πές μου, πῶς ζοῦν

Θεός, ὁ τῆς σωτηρίας τῶν ἀνθρώπων καὶ ψυχῶν κηδόμενος. Τοῦ **Β** δὲ Ζωσιμᾶ εἰπόντος τό, Ἀμήν, ἀνέστησαν ἐκ τῆς γονυκλισίας ἀμφότεροι, καὶ φησιν ἡ γυνὴ πρὸς τὸν γέροντα· Τίνος χάριν πρὸς ἐμὲ τὴν ἁμαρτωλὸν ἐλήλυθας, ἄνθρωπε; τίνος χάριν γυμνὸν πάσης ἀρετῆς ἰδεῖν ἠθέλησας γύναιον; Πλὴν ἐπέειπερ σε πάντως ἡ χάρις τοῦ ἁγίου καθωδήγησε Πνεύματος, ὅπως τινὰ διακονίαν ἐκτελέσης τῷ χρόνῳ μου πρόσφορον [εἰπέ μοι], πῶς τὸ Χριστιανικὸν φῶλον πολιτεύεται σήμερον; πῶς οἱ βασιλεῖς; πῶς τὰ τῆς Ἐκκλησίας ποιμαίνεται; Ὁ δὲ Ζωσιμᾶς ἔφησε πρὸς αὐτήν, Ἐν ὀλίγῳ, μήτερ, εὐχαῖς ὑμῶν ὁσίαις, πᾶσιν ὁ Χριστὸς εἰρήνην σταθηρὰν ἐχαρίσατο· ἀλλὰ δέξαι γέροντος ἀνάξιον παράκλησιν, καὶ εὖξαι ὑπὲρ τοῦ κόσμου παντός, καὶ ὑπὲρ ἐμοῦ τοῦ ἁμαρτωλοῦ, ἵνα μὴ ἄκαρπον τῆς ἔρημου ταύτης γένηταί μοι τὸ διάστημα. Ἐκείνη δὲ πρὸς αὐτὸν ἀπεκρίνατο· Σὲ μὲν δέον, ἀββᾶ Ζωσιμᾶ, ἱερέως ἔχοντα ἀξίωμα, ὥς εἶπον, ὑπὲρ ἐμοῦ καὶ πάντων προσεύχεσθαι· εἰς τοῦτο γὰρ αὐτὸ κεκλήρωσαι· πλὴν ἐπέειπερ ὑπακοὴν ποιεῖν κελεύομεθα, τὸ προσταχθὲν ὑπὸ σοῦ προθύμως ποιήσομαι.

Δ **ιε'**. Ταῦτα εἰποῦσα, στρέφεται κατὰ ἀνατολάς, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς εἰς τὸ ὕψος διαίρουσα, καὶ τὰς χεῖρας ἐκτείνουσα, ἤρξατο εὐχεσθαι ὑποψιθυρίζουσα· φωνὴ δὲ αὐτῆς οὐκ ἠκούετο ἕναρθρος, ὅθεν ὁ Ζωσιμᾶς οὐδὲν τῶν τῆς εὐχῆς δεδύνηται σημειώσασθαι· ἴστατο δέ, ὥς ἔλεγε, συντρόμος εἰς γῆν νενευκῶς καὶ μηδὲν καθόλου φθεγγόμενος. Ὡμνυε δέ, Θεὸν τοῦ λόγου προβαλλόμενος μάρτυρα, ὅτι ὥς εἶδεν αὐτήν εἰς τὴν εὐχὴν χρονίσασαν, μικρὸν ἀνακύψας ἐκ τῆς εἰς γῆν κατανεύσεως, ὁρᾷ αὐτήν ὑψωθεῖσαν ὥς ἓνα πῆχυν ἀπὸ

οἱ χριστιανοί; Πῶς ζοῦν οἱ βασιλιάδες; Πῶς εἶναι ἡ Ἐκκλησία;»

Ὁ δὲ Ζωσιμᾶς εἶπε σ' αὐτή: «Μ' ἓνα λόγο, Μητέρα Ὁσία, μὲ τίς δικές σου ὁ Χριστὸς χάρισε σ' ὅλους εἰρήνη. Δέξου ὅμως παράκληση ἀνάξιου Γέροντα καὶ εὐχήσου γιὰ τὸν κόσμον ὅλο καὶ γιὰ μὲ τὸν ἁμαρτωλό, ὥστε αὐτὸ τὸ χρονικὸ διάστημα, ποὺ περνᾷ στὴν ἔρημο, νὰ μὴν ἀποβεῖ ἄκαρπο». Ἐκείνη δὲ τοῦ ἀπάντησε: «Ἀββᾶ Ζωσιμᾶ, σὺ πρέπει νὰ κάνεις δέηση γιὰ μέ, καὶ γιὰ ὅλους γιατί σὲ σένα ἔπεσε ὁ κλῆρος γι' αὐτό. Ἀλλὰ ἐπειδὴ μὲ προστάζεις, θὰ τὸ κάνω μὲ προθυμία»

ΠΡΟΣΕΥΧΕΤΑΙ ΑΙΩΡΟΥΜΕΝΗ ΣΤΟΝ ΑΕΡΑ

Ἀφοῦ εἶπε αὐτὰ ἡ γυναῖκα, στράφηκε πρὸς τὴν ἀνατολὴ καὶ ἀφοῦ σήκωσε τὰ μάτια της πρὸς τὸν οὐρανό, ἄρχισε νὰ προσεύχεται, ψιθυρίζοντας, ἀλλὰ δὲν ἀκουόταν καμιὰ φωνή. Γι' αὐτὸ ὁ Ζωσιμᾶς δὲν ἄκουε τίποτε, στεκόταν δέ, ὅπως ἔλεγε, γεμάτος μὲ πολὺ φόβο καὶ βλέποντας πρὸς τὰ κάτω, χωρὶς νὰ λέει τίποτα. Ἐπειδὴ δὲ ἐκείνη καθυστέρησε ἀρκετὰ στὴν προσευχή, αὐτός, ἀφοῦ σηκώθηκε λίγο ἀπὸ τὴ γονυκλισία, εἶδε ὅτι ἐκείνη εἶχε ἀνυψωθεῖ ἓναν πῆχυν πάνω ἀπὸ τὴ γῆ καὶ προσευχόταν, αἰωρούμενη στὸν ἀέρα.

Ὅταν εἶδε αὐτὸ ὁ Ζωσιμᾶς φοβήθηκε περισσότερο καὶ ἔπεσε στὸ ἔδαφος καὶ ἀπὸ τὴ πολλὴ ἀγωνία τοῦ περιλούστηκε ἀπὸ ἰδρώτα. Σὲ κανένα δὲν τολμοῦσε νὰ πεῖ τίποτα, μόνο δὲ στὸν ἑαυτό του ἔλεγε συνεχῶς τὸ «Κύριε ἐλέησον».

Βρισκόμενος δὲ ξαπλωμένος στὴ γῆ ὁ Γέροντας σκανδαλιζόταν σκεπτόμενος: «Μήπως εἶναι πνεῦμα καὶ ὑποκρίνεται ὅτι προσεύχεται;» Ἀφοῦ δὲ ἡ γυναῖκα

τῆς γῆς καὶ τῷ ἀέρι κρεμαμένην καὶ οὕτω προσεύχεσθαι. Τοῦτο δὲ ὡς εἶδε, φόβῳ πλεῖον συνεχόμενος καὶ σφόδρα ἀγωνιῶν καὶ μηδὲν φθέγγασθαι ὅλως τολμῶν, καθ' ἑαυτὸν δὲ μόνον λέγων ἐπιπολὺ τό, Κύριε ἐλέησον, κείμενος δὲ ἐπὶ τῆς γῆς, ἐν **3709 A** τῷ λογισμῷ ὁ γέρων ἐσκανδαλίζετο, μήποτε ἄρα πνεῦμα ἦ καὶ τὴν εὐχὴν ὑποκρίνοιτο· Στραφεῖσα δὲ ἡ γυνή, ἤγειρε τὸν ἀββᾶν, λέγουσα· Τί σε, ἀββᾶ, οἱ λογισμοὶ συνταράττουσι σκανδαλισθέντα, ἐπ' ἐμοί, ὡς ὅτι πνεῦμα ὑπάρχω καὶ τὴν εὐχὴν ὑποκρίνομαι; πληροφορήθητι, ἄνθρωπε, ὅτι ἁμαρτωλὸν εἰμι γύναιον, πλὴν τῷ βαπτίσματι τῷ ἁγίῳ τετείχισμαι· καὶ πνεῦμα οὐκ εἰμι, ἀλλὰ γῆ καὶ σποδὸς καὶ τὸ ὅλον σάρξ, μηδὲν πνευματικὸν ἐννοήσασα. Καὶ ἅμα ταῦτα λέγουσα, σφραγίζει ἑαυτὴν τῷ σημείῳ τοῦ σταυροῦ μέτωπόν τε καὶ ὄμματα, χεῖλη τε καὶ τὸ στήθος, λέγουσα, οὕτως, Ὁ Θεός, ἀββᾶ Ζωσιμᾶ, ἐξελέτω ἡμᾶς ἐκ τοῦ πονηροῦ καὶ τῆς ἐνέδρας αὐτοῦ, ὅτι πολλὴ καθ' ἡμῶν ἡ ἰσχὺς αὐτοῦ.

ισ'. Ταῦτα τοίνυν ἀκούσας ὁ γέρων καὶ θεασάμενος, ἔρριψεν ἑαυτὸν εἰς τὸ ἔδαφος, καὶ ἐπελάβετο τῶν ποδῶν αὐτῆς σὺν δάκρυσιν λέγων, Ὁρκίζω σε κατὰ [τοῦ ὀνόματος] τοῦ Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, τοῦ ἐκ Παρθένου τεχθέντος, δι' ὃν ταύτην ἡμφίεσο τὴν γύμνωσιν, δι' ὃν τὰς σάρκας ταύτας οὕτω **B** κατεδαπάνησας, μηδὲν κρύψης ἀπὸ τοῦ δούλου σου, τίς εἶ, καὶ πόθεν, καὶ πότε, καὶ ποίῳ τρόπῳ τὴν ἔρημον ταύτην κατώκησας· μηδὲν κρύψης ἀπ' ἐμοῦ τὰ κατὰ σέ, ἀλλὰ πάντα διήγησαι, ὅπως τὰ μεγαλεῖα τοῦ Θεοῦ ποιήσης κατάδηλα· Σοφία γὰρ κεκρυμμένη καὶ θησαυρὸς ἀφανής, τίς ὠφέλεια ἐπ' ἀμφοτέροις; καθὰ γέγραπται· εἰπέ μοι πάντα διὰ Κύριον· οὐ γὰρ καυχήσεως ἔνεκεν λέξεις ἢ ἐπιδείξεως,

ἦλθε κοντά του, τὸν σήκωσε λέγοντάς του· «Γιατί, Ἀββᾶ, σὲ ταράσσουν οἱ λογισμοί; Μήπως σκανδαλίστηκες ἐξ αἰτίας μου, ὅτι τάχα εἶμαι πνεῦμα καὶ ὑποκρίνομαι ὅτι προσεύχομαι; Μάθε ἄνθρωπε, ὅτι εἶμαι ἁμαρτωλὴ γυναίκα, ἀλλ' εἶμαι ὀχυρωμένη μὲ τὸ ἅγιο βάπτισμα καὶ δὲν εἶμαι πνεῦμα, ἀλλὰ γῆ καὶ στάκτη». Καὶ ἀφοῦ εἶπε αὐτά, σφράγισε μὲ τὸ σημεῖο τοῦ σταυροῦ τὸ μέτωπο, τὰ μάτια, τὰ χεῖλη, καὶ τὸ στήθος λέγοντας· «Ὁ Θεός, Ἀββᾶ Ζωσιμᾶ, ἃς μᾶς ἐλευθερώσει ἀπὸ τοῦ πονηροῦ καὶ τίς παγίδες του».

Ο ΖΩΣΙΜΑΣ ΖΗΤΑ ΝΑ ΜΑΘΕΙ ΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ

Ὅταν ἄκουσε καὶ εἶδε ὅλ' αὐτὰ ὁ Ζωσιμᾶς, ἔπεσε στὸ ἔδαφος καὶ ἀφοῦ ἄγγιξε τὰ πόδια της, εἶπε δακρύνοντας· «Σὲ ὀρκίζω στὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ, τοῦ Θεοῦ μας, ὁ Ὅποιος γεννήθηκε ἀπὸ τὴν Παρθένα, νὰ μὴν κρύψεις ἀπὸ τὸν δούλο σου ποιὰ εἶσαι, ἀπὸ ποῦ, πότε καὶ μὲ ποιὸ τρόπο ἦλθες ἐδῶ στὴν ἔρημο καὶ κατοίκησες. Μὴ μοῦ κρύψεις τίποτα ποὺ σὲ ἀφορᾷ, ἀλλὰ διηγήσου μου τα ὅλα, γιὰ νὰ φανερωθοῦν τὰ μεγαλεῖα τοῦ Θεοῦ. Γιατὶ σοφία κρυμμένη καὶ θησαυρὸς ποὺ δὲν φαίνεται δὲ ὠφελοῦν σὲ τίποτε, ὅπως εἶναι γραμμένο στὴν Ἀγία Γραφή. Πές μου τα λοιπόν, ὅλα γιὰ χάρη τοῦ Κυρίου μας, γιὰτὶ δὲν πρόκειται νὰ τὰ πεῖς γιὰ νὰ καυχηθεῖς ἢ νὰ ἐπιδειχτεῖς, ἀλλὰ γιὰ νὰ μὲ πληροφορήσεις τὸν ἁμαρτωλὸ καὶ ἀνάξιο, πιστεύοντας ὅτι ὁ Θεός, γιὰ τὸν ὁποῖο ζεῖς, γι' αὐτὸ τὸ λόγο μὲ ὁδήγησε σ' αὐτὴ τὴν ἔρημο, γιὰ νὰ μοῦ φανερώσεις δηλαδὴ ὅσα σχετίζονται μὲ σένα. Ἐπομένως δὲν ἔχουμε κανένα δικαίωμα νὰ φέρουμε ἀντίσταση στὰ σχέδια τοῦ Θεοῦ, διότι ἂν δὲν ἦταν θέλημα Θεοῦ νὰ σὲ γνωρίσω καὶ νὰ μάθω πῶς ἀγωνίστηκες, τότε δὲν θὰ ἄφηνε νὰ σὲ

ἀλλ' ἵνα με πληροφορήσης τὸν
ἀμαρτωλὸν καὶ ἀνάξιον· πιστεύω γὰρ τῷ
Θεῷ, ᾧ ζῆς καὶ πεπολίτευσαι, ὅτι τούτου
ἔνεκεν εἰς τὴν ἔρημον ταύτην ὠδηγήθην,
ὥπως τὰ κατὰ σὲ ποιήσῃ Κύριος
κατάδηλα· οὐκ ἔστι τοίνυν τῆς ἡμετέρας
δυνάμεως τοῖς κρίμασι τοῦ Θεοῦ
διαμάχεσθαι· εἰ μὴ γὰρ ἦν εὐάρεστον
Χριστῷ τῷ Θεῷ ἡμῶν τὸ γνωσθῆναί σε
καὶ ὥπως ἠγωνίσαι, οὐδὲ συνεχώρει
θεαθῆναί σε ὑπὸ τινος, οὐδὲ ἐμὲ
τοσαύτην ὁδὸν διανῦσαι ἐνίσχυε, τὸν
μηδέποτε προθέμενον ἢ δυνάμενον
ἐξελεῖν τοῦ κελλίου μου.

ιζ'. Ταῦτα εἰπόντος καὶ ἕτερα πλείονα τοῦ
ἀββᾶ **С** Ζωσιμᾶ, ἐγείρασα αὐτὸν ἢ γυνή,
ἔφησε πρὸς αὐτόν, -Αἰσχύνομαι, ἀββᾶ
μου, εἰπεῖν σοι τὴν αἰσχύνην τῶν ἔργων
μου, συγχώρησόν μοι διὰ τὸν Κύριον,
πλὴν ἐπέιπερ γυμνὸν μου τὸ σῶμα
τεθέασαι, ἀπογυμνώσω σοι καὶ τὰς
πράξεις μου, ἵνα γνῶς πόσης αἰσχύνης
καὶ ἐντροπῆς ἡ ψυχὴ μου πεπλήρωται. Οὐ
γάρ, ὥσπερ ὑπέλαβες, τοῦ μὴ καυχᾶσθαι
ἔνεκεν τὰ κατ' ἐμαυτὴν οὐκ ἠθελον
ἐξηγήσασθαι (τί γὰρ καὶ ἔχω
καυχῆσασθαι) σκευὸς ἐκλογῆς τοῦ
διαβόλου γειναμένη; οἶδα δὲ ὅμως ὅτι ἐὰν
ἀπάρξωμαι τῆς κατ' ἐμαυτὴν ἐξηγήσεως,
φεύγεις ἀπ' ἐμοῦ, ὡς φεύγει τις ἀπὸ
ὄφews, μὴ φέρων ἀκοῦσαι τοῖς ὡσὶν ἅπερ
ἄτοπα πέπραχα· λέγω δὲ ὅμως μὴ
σιωπῶσα μηδέν, ἐξορκοῦσά σε πρότερον
μὴ διαλιπεῖν ὑπὲρ ἐμοῦ προσευχόμενον,
ὥπως εὗροιμι ἔλεος ἐν τῇ ὥρᾳ τῆς
κρίσεως. Τοῦ δὲ γέροντος ἀκατασχέτως
δακρύνοντος, ἤρξατο ἢ γυνὴ τῆς
καθ' ἑαυτὴν διηγήσεως, οὕτως εἰποῦσα·

ιη'. -Εγώ, ἀδελφέ, πατρίδα μὲν ἔσχον τὴν
Αἴγυπτον· ζώντων δὲ τῶν γονέων μου
δωδέκατον ἔτος **В** ἀνύουσα, τὴν πρὸς
ἐκείνους στοργὴν ἀθετήσασα, ἐγεινάμην
εἰς Ἀλεξάνδρειαν· καὶ ὥπως μὲν τὴν

δεῖ κανεῖς, οὔτε καὶ θὰ βοηθοῦσε νὰ κάνω
τόσο δρόμο, ἐγὼ ποὺ δὲν κατόρθωσα νὰ
βγῶ ἀπὸ τὸ κελλί μου».

Η ΟΣΙΑ ΔΙΗΓΕΙΤΑΙ ΤΟ ΠΑΡΕΛΘΟΝ ΤΗΣ

Ἀφοῦ εἶπε ὁλ' αὐτὰ καὶ ἄλλα ὁ Ἀββᾶς
Ζωσιμᾶς, τὸν πλησίασε ἢ γυναῖκα καὶ
ἀφοῦ τὸν σήκωσε ἀπ' τὴν γῆ τοῦ εἶπε:
«Ντρέπομαι, Ἀββᾶ μου, νὰ σοῦ διηγηθῶ
τὰ ἔργα μου, γιατί εἶναι γεμάτα ντροπὴ,
ἀλλὰ ἐπειδὴ εἶδες γυμνὸ τὸ σῶμα μου,
γιὰ νὰ γνωρίσεις καλὰ ὅσο ἀμαρτωλὴ
εἶναι ἡ ψυχὴ μου. Εἶναι λάθος ποὺ
νόμισες ὅτι δὲν ἦλθα νὰ σοῦ διηγηθῶ τὰ
ὅσα μὲ ἀφοροῦν, τάχα γιὰ νὰ μὴ
καυχηθῶ, καὶ τί νὰ καυχηθῶ ποῦ ἔγινα
ὄργανο τοῦ διαβόλου; Γνωρίζω ὅμως ὅτι,
ὅταν ἀρχίσω τὴν διήγησή μου, θὰ
ἀναγκαστεῖς νὰ φύγεις ἀπὸ κοντά μου,
ὥπως φεύγει ἓνας ἀπὸ τὸ φίδι, μὴ
θέλοντας νὰ ἀκούσεις τίς κακές μου
πράξεις. Καὶ ὅμως θὰ σοῦ τὰ διηγηθῶ,
χωρὶς νὰ παραλείψω τίποτε, σὲ ἐξορκίζω
ὅμως προηγουμένως νὰ μὴν σταματήσεις
νὰ προσεύχεσαι ἴσως βρῶ ἔλεος ἀπὸ τὸ
Θεὸ κατὰ τὴν μέρα τῆς Κρίσεως».

Καὶ ἐνῶ τὰ δάκρυα τοῦ Γέροντα ἔτρεχαν
ἀπὸ τὰ μάτια του χωρὶς σταματημό,
ἄρχισε ἢ γυναῖκα τὴ διήγησή της:

«Εγὼ ἀδελφέ, ἔχω πατρίδα τὴν Αἴγυπτον.
Ἐνῶ ἀκόμα ζοῦσαν οἱ γονεῖς μου κι ἐγὼ
ἦμουν δώδεκα χρονῶν, τοὺς ἄφησα καὶ
πῆγα στὴν Ἀλεξάνδρεια. Ἐκεῖ πολὺ νωρὶς
παρασύρθηκα σὲ πράξεις ἀμαρτωλές καὶ
διαφθειρα τὴν παρθενία μου, ἐπειδὴ
ἐπιδόθηκα στὸ πάθος τῆς πορνείας. Ἐπὶ
δεκαεφτά χρόνια, συγχώρησέ με, ὑπῆρξα
ἄσωτη δημόσια καὶ ἔγινα πειρασμός γιὰ
τοὺς ἀνθρώπους. Αὐτὸ δὲν τὸ ἔκανα,
εἰλικρινὰ σᾶς λέω, ὄχι γιὰ νὰ κερδίζω
χρήματα, παρ' ὅλο ποὺ πολλοὶ μοῦ
ἔδιναν ἀλλ' ἐγὼ δὲν τὰ ἔπαιρνα, ἀλλὰ

ἀρχήν, τὴν ἐμαυτῆς παρθενίαν διέφθορα, καὶ πῶς ἀκρατῶς καὶ ἀκορέστως εἶχον περὶ τὸ πάθος τῆς μίξεως, αἰσχύνομαι ἐννοεῖν· τοῦτο γὰρ νῦν εἰπεῖν ὑπάρχει σεμνότερον, ὃ δὲ συντόμως ἔρω, ἵνα τὸ ἐμπαθές μου γνῶς καὶ φιλήδονον, δέκα ἑπτὰ καὶ πρὸς ἑνιαυτούς, συγχώρησον, διετέλεσα δημόσιον προκειμένη τῆς ἀσωτείας ὑπέκκαυμα, οὐ δόσεώς τινος, μὰ τὴν ἀλήθειαν, ἔνεκεν, οὐδὲ γὰρ τινων διδόναι πολλάκις θελόντων ἐλάβανον. Τοῦτο δὲ ἐπενόησα, ἵνα πλείστους ποιήσω προσέχειν μοι, δῶρον ἐκτελοῦσα τὸ ἐμοὶ καταθύμιον· μηδὲ γὰρ νομίσης με ὥς εὐποροῦσαν μὴ δέχεσθαι· προσαιτοῦσα διέζων, **3712 A** καὶ πολλάκις στυππίον νήθουσα, ἐπιθυμίαν δὲ εἶχον ἀκόρεστον καὶ ἀκατάσχετον ἔρωτα τῷ ἐν βορβόρῳ κυλίεσθαι· καὶ τοῦτό μοι τὸ ζῆν ἦν τε καὶ ἐλογίζετο τὸ διαπαντός ἐκτελεῖν τὴν ὕβριν τῆς φύσεως.

ιθ'. -Τοῦτον τοίνυν βιούσης μου τὸν τρόπον, ὁρῶ ἐν τινι καιρῷ τοῦ θέρους ἀνδρῶν Λιβύων καὶ Αἰγυπτίων ὄχλον πολὺν, τρεχόντων ὥς ἐπὶ θάλασσαν· ἠρώτησά τε τινὰ τὸν τότε παρατυχόντα μοι, Ποῦ σπουδάζουσιν ἄρα οἱ ἄνδρες οὗτοι οἱ τρέχοντες; Ὁ δὲ ἀπεκρίνατο λέγων· -Εἰς Ἱεροσόλυμα πάντες ἀνέρχονται, τῆς Ὑψώσεως ἔνεκεν τοῦ τιμίου σταυροῦ, ἣτις μετ' ὀλίγας ἡμέρας εἴωθε γίνεσθαι. Ἐφην τε πρὸς ἐκείνον ἐγώ, Ἄρα γε λαμβάνουσι καμὲ σὺν αὐτοῖς, εἴπερ ἀκολουθῆσαι θελήσω; Ὁ δὲ πρὸς με, Ἐὰν ἔχεις τὸν ναῦλόν σου καὶ τὴν δαπάνην, οὐδεὶς ὁ κωλύων σε. Εἶπον δὲ πρὸς αὐτόν· Ὦντως, ἀδελφέ, ναῦλον [καὶ] δαπάνην οὐ κέκτημαι· ἀπέρχομαι δὲ καὶ γώ, καὶ ἀνέρχομαι εἰς ἐν τῶν πλοιαρίων ὧν **B** ἐμισθώσαντο, καὶ θρέψαι με ἔχουσι καὶ μὴ θέλουσι· σῶμα γὰρ ἔχω, ἀντὶ ναύλου λαμβάνουσι. Διὰ τοῦτο δὲ ἠθελον ἀπελθεῖν (ἀββᾶ μου,

γὰρ νὰ ἔρχονται πολλοὶ σὲ μένα καὶ νὰ ἱκανοποιοῦν τὸ πάθος μου. Καὶ μὴ νομίσεις ὅτι δὲν δεχόμουνα χρήματα γιατί ἤμουν πλούσια. Ἀντίθετα, ζοῦσα ἀπὸ χειρωνακτικῆς ἐργασίας, ἔκλωθα ρόκα. Εἶχα δὲ ἀκόρεστην ἐπιθυμία καὶ ἀκατάσχετον ἔρωτα, ἐξ αἰτίας τῶν ὁποίων κυλιόμουν στὸ βορβορο. Μάλιστα δὲ μοῦ φαινόταν ὅτι αὐτὴ εἶναι ἡ ζωὴ, νὰ ἐκτελῶ τὴ βρισιὰ τῆς φύσης». Ἔτσι λοιπὸν ζοῦσα, ὁπότε ἓνα καλοκαίρι εἶδα πολὺν κόσμον ἀπὸ τῆ Λιβύης καὶ Αἴγυπτο, ποὺ κατευθύνονταν πρὸς τὴ θάλασσα καὶ ρώτησα ἓνα ἀπ' αὐτοὺς γὰρ νὰ πληροφορηθῶ ποὺ πηγαιναν. Ἐκεῖνος μου ἀπάντησε: «Πηγαίνουν στὰ Ἱεροσόλυμα γιατί μετὰ ἀπὸ λίγες μέρες θὰ γιορταστεῖ ἡ ὕψωση τοῦ Τιμίου Σταυροῦ». Εἶπα τότε σ' αὐτόν: «Ἄραγε δὲ μὲ παίρνουν κι' ἐμένα μαζί τους, ἂν τοὺς ἀκολουθήσω;» Ἐκεῖνος μου ἀποκρίθηκε: «Ἄν ἔχεις τὰ ναῦλα καὶ τὰ ἔξοδά σου, κανένας δὲ θὰ σ' ἐμποδίσει». Εἶπα τότε σ' αὐτόν: «Πραγματικά, οὔτε γὰρ ναῦλα οὔτε γὰρ ἄλλα ἔξοδα ἔχω χρήματα, καὶ θὰ μῶ σ' ἓνα πλοῖο, προσφέροντας τὸ σῶμα μου γὰρ ἀντάλλαγμα αὐτῶν». Γιατί, ὁ σκοπὸς ποὺ ἠθελα νὰ πάω, (συγχωρέστε με Ἀββᾶ μου) ἦταν γὰρ νὰ βρῶ πολλοὺς ἐραστὲς τοῦ πάθους μου. Σοῦ τὰ εἶπα, Ἀββᾶ Ζωσιμᾶ, μὴ μ' ἀναγκάσεις νὰ σοῦ πῶ τὴ ντροπὴ τῶν ἔργων μου, γιατί φρίττω, τὰ γνωρίζει ὁ Θεός, ἐπεὶ θὰ μολύνω καὶ σένα καὶ τὸν ἀέρα λέγοντας ὅλα τα ἔργα μου».

Ο ΖΩΣΙΜΑΣ ΤΗΝ ΕΝΘΑΡΡΥΝΕΙ ΝΑ ΤΑ ΠΕΙ ΟΛΑ

Ὁ Ζωσιμᾶς βρέχοντας με δάκρυα τὸ ἔδαφος τῆς ἀπάντησε: «Λέγε Μητέρα Ὁσία, καὶ μὴ διακόψεις τὴ συνέχεια τῆς ὠφέλιμης αὐτῆς διήγησής». Ἐκείνη δὲ πάλι, παίρνοντας τὸ λόγο, πρόσθεσε τὰ ἑξῆς: «Ἐκεῖνος ὁ νέος, ἀφοῦ ἄκουσε τὰ

συγχώρησον), ἵνα σχῶ πολλοὺς ἐραστὰς ἐν ἐτοίμῳ τοῦ πάθους μου. Εἶπόν σοι, Ἀββᾶ Ζωσιμᾶ, μὴ ἀναγκάσης εἰπεῖν σοι τὴν ἀσχημοσύνην μου· φρίττω γάρ, οἶδεν ὁ Κύριος, μολύνουσα καὶ σὲ καὶ τὸν ἄερα τοῖς λόγοις μου.

κ'. Ὁ δὲ Ζωσιμᾶς δάκρυσι βρέχων τὸ ἔδαφος, πρὸς αὐτὴν ἀπεκρίνατο· Λέγε διὰ τὸν Κύριον, ὦ μῆτέρ μου, λέγε, καὶ μὴ ἐγκόψης τὸν [εἰρμὸν] τῆς τοιαύτης ἐπωφελοῦς διηγήσεως. Ἡ δὲ αὐθις ἀναλαβοῦσα τοῖς προτέροις (ρήμασι, προστέθεικε ταῦτα· Ἐκεῖνος τοίνυν ὁ νεανίας, ἀκούσας τὸ αἰσχρὸν τῶν ρημάτων, γελῶν ἀνεχώρησεν· ἐγὼ δὲ ρίψασα τὴν ἡλεκάτην [ἡλακάτην], ἣν περ ἐβάσταζον (ταύτην γὰρ συμβέβηκε διὰ χρόνου βαστάζειν με), τρέχω πρὸς θάλασσαν, ἔνθα τοὺς τρέχοντας ἔβλεπον τρέχοντας· καὶ βλέπουσα νέους τινας πρὸς τὸν αἰγιαλὸν ἐστῶτας, ὥσεὶ **Β** δέκα τὸν ἀριθμὸν ἢ καὶ πλείονας, σφριγῶντας τοῖς σώμασιν ἅμα καὶ τοῖς κινήμασι, καὶ ἱκανοὺς μοι φανέντας πρὸς τὸ ζητούμενον (ὥς ἔοικε δὲ καὶ ἄλλους συμπλωτῆρας ἀνέβαινον· καὶ γὰρ καὶ ἕτεροι προανελθόντες ἦσαν εἰς τὰ πλοιάρια), ἀναιδῶς δέ, οὕτως ἦν μοι ἔθος, εἰς μέσον αὐτῶν εἰσεπήδησα· Λάβετε, ἔφην, καὶ μὲ ὅπου ἀπέρχεσθε· οὐκ ἔχω γὰρ ὑμῖν εὐρεθῆναι ἀδόκιμος· εἶτα ἕτερα εἰποῦσα ῥήματα αἰσχροτέρα, ἐκίνησα ἅπαντας εἰς γέλωτα. Οἱ δὲ τὸ πρὸς ἀναιδείαν ἐπαγωγὸν θεασάμενοι, λαβόντες ἀνάγουςί με εἰς ὅπερ εἶχον πλοιάριον ἔτοιμον· κἀκεῖνοι γὰρ ἐν τοσούτῳ παραγεγόνασιν οὐπερ ἂν ἔμενον. Ἐκεῖθεν τοῦ πλοῦς ἀπηρξάμεθα.

κα'. Τὰ δὲ ἐντεῦθεν πῶς σοι διηγήσομαι, ἄνθρωπε; ποία γλῶσσα ἐξείποι ἢ ἀκοὴ παραδέξεται τὰ ἐν τῷ πλοίῳ καὶ κατὰ τὴν ὁδοιπορίαν γενόμενα; ἅπερ μὴ θέλοντας ποιεῖν τοὺς ἀθλίους ἠνάγκαζον; Οὐκ

αἰσχρὰ λόγια μου, ἔφυγε γελώντας. Ἐγὼ δέ, ἀφοῦ ἔρριψα τὴν ῥόκα μου, πού κρατοῦσα, κατὰ τύχῃ τότε, ἔτρεξα πρὸς τὴ θάλασσα, πού εἶδα νὰ τρέχουν οἱ ἄλλοι. Ἐκεῖ διακρίνα δέκα ἢ περισσότερους νέους, ὠραίους καὶ μὲ σφριγηλὸ σῶμα, πού μοῦ φάνηκαν ὅτι ἱκανοποιοῦσαν τὸ σκοπὸ πού ἐπεδίωκα. Στεκόντουσαν δέ, καὶ περίμεναν κι' ἄλλους συνεπιβάτες, γιατί κι' ἄλλοι πού πῆγαν μπροστά, μπῆκαν μέσα στὰ πλοῖα, τότε, ἐγώ, ἀφοῦ πῆδηξα μὲ ἀναίδεια στὸ μέσο, τοὺς εἶπα: «Πάρτε καὶ μένα ὅπου θὰ πᾶτε καὶ σᾶς πληροφορῶ ὅτι δὲν θὰ ἀποδειχθῶ ἄχρηστη». Μετά, ἀφοῦ εἶπα πιὸ αἰσχρὰ ἀκόμα λόγια, τοὺς ἔκαμα ὅλους νὰ γελοῦν. Ἐκεῖνοι δέ, ἀφοῦ ἀντελήφθηκαν τίς ἀναιδεῖς διαθέσεις μου, μὲ ὁδήγησαν στὸ πλοῖο πού ἦταν ἔτοιμο, γιατί ἐν τῷ μεταξύ ἔφτασαν κι' ἐκεῖνοι, πού περίμεναν».

«Ὅσα δὲ ἔγιναν ὕστερα, πῶς νὰ σοῦ τὰ διηγηθῶ ἄνθρωπέ μου; Ποιὰ γλῶσσα μπορεῖ νὰ ἐξιστορήσει ἢ ποιὰ αὐτιά ν' ἀκούσουν, ὅσα συνέβηκαν μέσα στὸ πλοῖο καὶ κατὰ τὴ διάρκεια τοῦ ταξιδιοῦ; Δὲν ὑπάρχει εἶδος ἀσέλγειας, πού νὰ μὴν ἔγινε μάλιστα ἀναγκάζοντάς τους ἐγὼ ἐκείνους τοὺς ἀθλίους νὰ τὴν κάνουν».

«Καὶ τώρα Ἀββᾶ μου, ἐκπλήσσομαι, πῶς ἡ θάλασσα ἀνέχθηκε τίς ἀσέλγειές μου! Πῶς δὲν ἄνοιξε ἡ γῆ τὸ στόμα της, γιὰ νὰ μὲ καταπιεῖ ζωντανή ὁ Ἄδης, πού παγίδεψα τόσες πολλὲς ψυχές! Ἀλλά, καθὼς φαίνεται ὁ Θεὸς ζητοῦσε τὴ μετάνοιά μου, γιατί δὲν θέλει τὸ θάνατο ἁμαρτωλοῦ, ἀλλὰ περιμένει μὲ μακροθυμία γιὰ νὰ δεχτεῖ τὴν ἐπιστροφή του. Ἔτσι λοιπὸν μὲ τόση πολλὴ βία, φτάσαμε στὰ Ἱεροσόλυμα. Ὅσες δὲ μέρες πρὶν τὴ γιορτὴ ἔμεινα στὴν πόλιν, ἡ ζωὴ μου ὑπῆρξε ἡ ἴδια, μᾶλλον δὲ χειρότερη, γιατί δὲν ἀρκέστηκα μόνο σ' αὐτοὺς τοὺς

ἐστὶν εἶδος ἀσελγές, ῥητόν τε καὶ
ἄρρητον, οὐπὲρ οὐ γέγονα τοῖς
ταλαιπώροις διδάσκαλος. Ἐγὼ τοίνυν, **D**
ἀββᾶ μου, καταπλήττομαι πῶς
ὑπήνεγκεν ἡ θάλασσα τὰς ἐμὰς
ἀσωτείας· πῶς οὐκ ἤνοιξεν ἡ γῆ τὸ στόμα,
καὶ ζῶσαν εἰς Αἶδου με κατήγαγε, τὴν
τοσαύτας ψυχὰς παγιδεύσασαν. Ἀλλ' ὥς
ἔοικεν ὁ Θεὸς τὴν ἐμὴν ἐζήτει μετάνοιαν·
οὐ γὰρ θέλει τὸν θάνατον τοῦ
ἀμαρτωλοῦ, ἀλλὰ μένει μακροθυμῶν,
τὴν ἐπιστροφὴν ἐκδεχόμενος· οὕτω
τοίνυν καὶ μετὰ τοσαύτης σπουδῆς
ἀνήλθομεν εἰς Ἱεροσόλυμα· καὶ ὅσας μὲν
ἡμέρας πρὸ τῆς ἑορτῆς ἐν τῇ πόλει
διέτριψα, τοῖς ὁμοίοις ἐχρησάμην, μᾶλλον
δὲ τοῖς χεῖροσιν· οὐ γὰρ μόνον ἠρκέσθην
τοῖς νεανίσκοις, οὐς κατὰ τὴν θάλασσαν
εἶχον καὶ κατὰ τὴν ὁδὸν ὑπουργοῦντάς
μοι, ἀλλὰ καὶ ἄλλους πολλοὺς ἠχρεῖωσα,
πολίτας τε καὶ ξένους εἰς τοῦτο
συλλέγουσα.

κβ'. Ὅτε δὲ ἔφθασεν ἡ ἀγία τῆς ὑψώσεως
τοῦ σταυροῦ ἑορτῇ, ἐγὼ μὲν, καθὰ καὶ τὸ
πρῖν, περιήειν ψυχὰς νέων ἀγρεύουσα.
Ἐβλεπον δὲ ὀρθρου βαθέος **3713 A**
πάντας εἰς τὴν ἐκκλησίαν συντρέχοντας,
καὶ ἀπίημι κἀγὼ τρέχουσα σὺν τοῖς
τρέχουσιν. Ἦλθον οὖν σὺν αὐτοῖς εἰς τὰ
τοῦ οἴκου προαύλια· καὶ ὅτε ἦλθεν ἡ ὥρα
τῆς θείας ὑψώσεως, ὤθουν καὶ
ἀντωθούμην βιαζομένη τὴν εἴσοδον,
συνελθεῖν τῷ ὄχλῳ σπουδάζουσα. Καὶ
ἕως μὲν τῆς θύρας, δι' ἧς λοιπὸν εἰς αὐτὸν
τὸν ναὸν τις ἐγένετο, ἐν ᾧ τὸ ζωποῖον
ξύλον ἐδείκνυτο, σὺν μόχθῳ πολλῷ καὶ
θλίψει προσήγγιζον ἡ ταλαίπωρος. Ὅτε
δὲ τὴν φλιὰν τῆς θύρας ἐπάτησα, οἱ μὲν
ἄλλοι πάντες ἀκωλύτως εἰσήεσαν, ἐμὲ δὲ
θεία τις ἐκώλυσε δυνάμεις, μὴ
συγχωροῦσα τὴν εἴσοδον εἰσελθεῖν.
Αὐθις γὰρ ἀντωθούμην (καὶ
ἀντεπεμπόμην), καὶ μόνη πάλιν ὠρώμην

νέους πού μαζί τους ἀσελγοῦσα στὸ
πλοῖο, ἀλλὰ καὶ πολλοὺς πολίτες καὶ
ξένους μόλυνα».

ΣΤΗ ΓΙΟΡΤΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΨΩΣΗ ΤΟΥ ΤΙΜΙΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ

Ὅταν ἔφτασε ἡ μέρα τῆς Ἀγίας Ὑψώσεως
τοῦ Σταυροῦ κι' ἐπρόκειτο νὰ τελεστεῖ ἡ
γιορτῇ, ἐγὼ μὲν, ὅπως καὶ
προηγουμένως, κυνηγώντας ψυχὲς νέων.
Εἶδα δὲ ὅτι, πολὺ πρῶτ' τῇ μέρᾳ ἐκείνῃ
ὅλοι ἔτρεχαν στὴν ἐκκλησία, ὅποτε
ἔτρεξα κι' ἐγὼ νὰ πάω μαζί μ' αὐτούς.
Ἦλθα λοιπὸν, μαζί τους στὸ προαύλιο
τῆς ἐκκλησίας καὶ ὅταν ἦλθε ἡ ὥρα τῆς
Θείας Ὑψώσεως, προσπαθοῦσα νὰ μπῶ,
καὶ μέχρι μὲν τῆς ἐξώπορτας, μὲ πολὺ
κόπο κατόρθωσα νὰ πλησιάσω ἡ
ταλαίπωρη. Ὅταν δὲ πάτησα τὸ κατώφλι
τῆς πόρτας, ἐνῶ ὅλοι οἱ ἄλλοι ἔμπαιναν
ἀνενόχλητα, ἐμένα κάποια Θεία δύναμη
μὲ ἐμπόδιζε, πού δὲν μοῦ ἐπέτρεπε νὰ
μπῶ».

«Ἐπειδὴ δὲ νόμιζα ὅτι ἐξ αἰτίας, τῆς
γυναικειᾶς ἀδυναμίας μου συνέβηκε
αὐτό, ἀναμειγνυόμενα μὲ τοὺς ἄλλους
καὶ ἔσπρωχνα πρὸς τὰ ἐμπρός, ἀλλὰ
μάταια κοπίαζα. Γιατὶ, ὅταν πιά τὸ ἄθλιό
μου πόδι πάτησε τὸ κατώφλι τῆς πόρτας,
ὅλους τους ἄλλους δέχτηκε ἡ ἐκκλησία,
ἐμένα ὅμως τὴ δυστυχισμένη δὲν
δεχότανε: ἀλλὰ, ὅπως ἀκριβῶς ἂν ὑπῆρχε
παρατεταγμένο στρατιωτικὸ ἀπόσπασμα
γιὰ ν' ἀποκλείσει τὴν εἴσοδο, ἔτσι κάποια
δύναμη μὲ ἐμπόδιζε καὶ πάλι ὅταν
βρισκόμουν στὸ προαύλιο».

«Αὐτὸ συνέβηκε τρεῖς καὶ τέσσερις φορὲς
καὶ ὅταν πλέον κουράστηκα καὶ δὲν
μποροῦσα ἄλλο νὰ σπρώχνω καὶ νὰ
σπρώχνομαι, ἔφυγα ἀπ' ἐκεῖ καὶ πῆγα
καὶ στάθηκα σὲ μιὰ γωνιὰ τῆς αὐλῆς.
Ὅταν δὲ συνῆλθα, ἀντελήφθηκα τὴν

ἐστῶσα εἰς τὰ προαύλια. Νομίσασα γὰρ ἐκ γυναικείας ἀδυναμίας τοῦτο συμβαίνειν, πάλιν ἐμαυτὴν ἑτέροις ἐγκαταμίξασα, ἐβιαζόμενην ὡς οἶόν τε παραγκωνιζομένη, καὶ ἐμαυτὴν εἰσωθοῦσα. Ἀλλ' ἐκοπίων εἰς μάταια· αὐθις γὰρ ἡνίκα τῆς φλιάς ὁ πούς ἐπέβη ὁ ἄθλιος, τοὺς μὲν ἄλλους ὁ ναὸς εἶχε μηδενὸς ἐμποδίζοντος, ἐμὲ δὲ μόνην τὴν τάλαιναν οὐκ ἐδέχετο, **B** ἀλλ' ὥσπερ στρατιωτικῆς πληθύος τεταγμένης εἰς τοῦτο, τῆς ἐμοὶ προσταχθείσης ἀποκλείσαι τὴν εἴσοδον, οὕτω μέ τις ἀθρόα διεκώλυσε δύναμις, καὶ πάλιν ἰστάμην εἰς τὰ προαύλια.

κγ'. Τοῦτο τρεῖς καὶ τετράκις παθοῦσά τε καὶ ποιήσασα, ἀποκαμοῦσα λοιπόν, καὶ μηκέτι ὠθεῖν καὶ ἀντωθεῖσθαι ἰσχύουσα (ἐγεγόνει γάρ μου τὸ σῶμα ἐκ τῆς βίας κατάκοπον), καὶ ἐνδοῦσα λοιπόν, ἀνεχώρησα, καὶ ἔστην ἐν τῇ γωνίᾳ τῆς αὐλῆς τοῦ ναοῦ· καὶ μόλις ποτὲ ἐν συναισθήσει τῆς αἰτίας, τῆς κωλυούσης με ἰδεῖν τὸ ζωοποιὸν ξύλον, γεγένημαι. Ἦψατο γὰρ τῶν ὀφθαλμῶν τῆς καρδίας μου λόγος σωτήριος, ὑποδεικνύων μοι, ὅτι ὁ βόρβορος τῶν ἔργων μου ἦν, ὁ τὴν εἴσοδον κλείων μοι. Ἠρξάμην δὲ κλαίειν, καὶ ὀδύρεσθαι, καὶ τὸ στήθος μου τύπτειν, καὶ στεναγμοὺς ἐκ βάθους τῆς καρδίας μου ἀνάγουσα· κλαίουσα δὲ ὁρῶ ἐπάνω τοῦ τόπου ἐν ᾧ ἰστάμην [ἐπάνωθεν] εἰκόνα τῆς παναγίας Θεοτόκου ἐστῶσαν, καὶ φημι πρὸς αὐτὴν ἀκλινῶς ἐνατενίζουσα -Παρθένε Δέσποινα, **C** ἢ τὸν Θεὸν Λόγον κατὰ σάρκα γεννήσασα, οἶδα μὲν, οἶδα ὡς οὐκ ἐστὶν εὐπρεπὲς οὐδὲ εὐλογον τὴν οὕτως με ῥυπαράν οὔσαν, τὴν οὕτως πανάσωτον, εἰκόνα καθορᾶν σου τῆς Αἰπαρθένου, σοῦ, τῆς ἀγνῆς, σοῦ τῆς σῶμα καὶ ψυχὴν ἐχούσης καθαρὰν καὶ ἀμόλυντον· δίκαιον γάρ ἐστιν ἐμὲ τὴν

αἰτία, πού μὲ ἐμπόδιζε νὰ δῶ τὸ ζωοποιὸ ξύλο. Γιατὶ ἄγγιζε τὰ μάτια τῆς ψυχῆς μου ὁ σωτήριος λόγος, πού μοῦ ὑπέδειξε ὅτι ὁ βόρβορος τῶν ἔργων μου ἦταν ἡ αἰτία νὰ κλείσει σὲ μένα ἡ εἴσοδος τῆς ἐκκλησίας».

«Ἀρχισα τότε νὰ κλαίω, νὰ ὀδύρομαι καὶ νὰ κτυπῶ τὸ στήθος μου, βγάζοντας στεναγμοὺς ἀπὸ τὰ βάθη τῆς καρδίας μου. Ἐνῶ δὲ ἔκλαια, εἶδα πάνω ἀπὸ τὸ τόπο πού στεκόμουν, τὴν εἰκόνα τῆς Παναγίας Θεοτόκου, καὶ εἶπα σ' αὐτήν: «Παρθένα Δέσποινα, γνωρίζω ὅτι δὲν εἶμαι ἄξια νὰ βλέπω τὴν ἀγία εἰκόνα Σένα τῆς Αἰπαρθένης, Σένα τῆς Ἀγνῆς, Σένα τῆς ὁποίας τὸ σῶμα καὶ ἡ ψυχὴ εἶναι καθαρὴ καὶ ἀμόλυντη, ἐξ αἰτίας τῶν πολλῶν μου ἁμαρτιῶν, ἀλλὰ εἶναι δίκαιο νὰ μὲ μισεῖς καὶ ν' ἀποστρέφῃς τὴν ἄσωτη. Ἐπειδὴ ὅμως, καθὼς ἄκουσα γι' αὐτὸ τὸ λόγο, ὁ Θεὸς πού Τὸν γέννησες, ἔγινε ἄνθρωπος γιὰ νὰ καλέσει σὲ μετάνοια τοὺς ἁμαρτωλοὺς, βοήθα με, πού εἶμαι μόνη καὶ δὲν ἔχω κανένα νὰ μοῦ συμπαρασταθεῖ. Διάταξε νὰ ἐπιτραπῇ καὶ σὲ μὲ ἡ εἴσοδος στὴν ἐκκλησία γιὰ νὰ δῶ τὸ ἅγιο Ξύλο, πάνω στὸ ὁποῖο ἔδωσε τὸ αἷμα τοῦ ὁ Γιός σου γιὰ τὴ δική μου σωτηρία. Διάταξε, ν' ἀνοίξει καὶ γιὰ μὲ ἡ πόρτα τῆς Θείας προσκύνησης τοῦ Σταυροῦ καὶ βάζω στὸ Γιό σου, σὰν ἐγγυήτρια ἀξιόχρεη, Σένα. Γιατὶ πλέον δὲν πρόκειται νὰ λερώσω τὸ σῶμα μου μ' ὁποιαδήποτε αἰσχρὴ πράξη, ἀλλὰ ὅταν δῶ τὸ ξύλο τοῦ Σταυροῦ τοῦ Γιοῦ σου, θ' ἀποστραφῶ ἀμέσως τὸ κόσμον καὶ ὅλα τα κοσμικὰ καὶ ὅταν βγῶ ἀπὸ τὴν ἐκκλησία θὰ πάω ὅπου Ἐσύ, σὰν ἐγγυήτρια τῆς σωτηρίας μου, θὰ μὲ ὀδηγήσεις».

«Ὅταν εἶπα αὐτά, ἡ πίστη μου θερμάνθηκε καὶ πῆρα θάρρος ἀπὸ τὴν εὐσπλαχνία τῆς Θεοτόκου. Αφοῦ δὲ

ἄσωτον, ὑπὸ τῆς σῆς καθαρότητος
μισεῖσθαί τε καὶ βδελύττεσθαι. Πλήν
ἐπέιπερ, ὡς ἤκουσα, διὰ τοῦτο γέγονεν ὁ
Θεός, ὃν ἐγέννησας, ἄνθρωπος, ὅπως
καλέσῃ ἁμαρτωλοὺς εἰς μετάνοιαν·
βοήθησον τῇ μόνη καὶ μὴ ἐχούσῃ τινὰ
πρὸς βοήθειαν· ἐπίταξον κἄμοι
συγχωρηθῆναι τὴν εἴσοδον τῆς
Ἐκκλησίας εἰσελθεῖν· μὴ στερήσῃς με τὸ
ξύλον ἰδεῖν, ἐν ᾧ κατὰ σάρκα προσπαγεῖς
ὁ Θεός ὃν ἐγέννησας, τὸ αἷμα τὸ ἴδιον
ὑπὲρ ἐμοῦ δέδωκεν εἰς ἀντίλυτρον·
ἐπίταξον, ᾧ Δέσποινα, κἄμοι τὴν θύραν
ἀνοιγῆναι τῆς θείας τοῦ σταυροῦ
προσκυνήσεως, καὶ σὲ δίδωμι τῷ ἐκ σοῦ
τεχθέντι Θεῷ ἐγγυητὴν ἀξιοχρέων, ὡς
οὐκέτι τὴν σάρκα ταύτην ἐνυβρίσω
δι' αἰσχροῦς οἰασδῆποτε μίξεως, ἀλλ' ἡνίκα
τὸ ξύλον τοῦ σταυροῦ τοῦ Υἱοῦ σου **D**
θεάσομαι, κόσμῳ καὶ τοῖς ἐν κόσμῳ
πᾶσιν εὐθὺς ἀποτάσσομαι, καὶ αὐτίκα
ἐξέρχωμαι, ὅπου δ' ἂν αὐτὴ, ὡς ἐγγυητὴς
σωτηρίας, ὑποθῇς καὶ ὁδηγήσῃς.

κδ'. Ταῦτα εἰποῦσα, καὶ ὥσπερ τινὰ
πληροφορίαν λαβοῦσα τὸ τῆς πίστεως
ἔμπυρον, τῇ εὐσπλαγχνίᾳ τῆς Θεοτόκου
καταθαρόρήσασα, κινῶ ἐμαυτὴν ἐκ τοῦ
τόπου ἐκείνου, ἐν ᾧ ἐστῶσα ἐποιοῦμην
τὴν δέησιν· καὶ ἔρχομαι πάλιν, καὶ τοῖς
εἰσιούσιν ἐμαυτὴν ἐγκατέμιξα, καὶ οὐκέτι
οὐδεὶς ὡθῶν με καὶ ἀντωθούμενος, οὐδεὶς
ὁ κωλύων με τοῦ πλησίον γενέσθαι με
τῆς θύρας, δι' ἧς εἰς τὸν ναὸν εἰσῆσαν.
Ἐλαβέ με οὖν φρίκη καὶ ἔκστασις, καὶ
ὅλη δι' ὅλου ἐκλονοῦμην καὶ ἔτρεμον.
Εἶτα φθασάσης μου τὴν θύραν τὴν ἕως
τότε ἡσφαλισμένην μοι, ὥσπερ πᾶσα ἡ
δύναμις, ἢ πρότερόν με κωλύουσα, νῦν
ἐμοὶ προσδοποιεῖ τὴν εἴσοδον, οὕτως
εἰσῆλθον ἄπονός, οὕτως ἐντὸς τῶν ἁγίων
γεγέννημαι, τῆς τε ζωοποιοῦ θεᾶς τοῦ
σταυροῦ κατηξίωμαι, καὶ εἶδον τοῦ Θεοῦ
τὰ μυστήρια, καὶ οἷός ἐστιν ἕτοιμος τοῦ

ἔφυγα ἀπὸ τὸ μέρος ἐκεῖνο, ὅπου
προσευχήθηκα, ἀνεμίχθηκα μ' ἐκείνους
ποὺ ἔμπαιναν στὴν ἐκκλησία καὶ
κανένας πιά δὲν ὑπῆρχε ποὺ νὰ μὲ
σπρώχνει. Πλησίασα τὴν πόρτα, χωρὶς
κανένα ἐμπόδιο, ὁπότε μὲ ἔπιασε φρίκη
καὶ ἔκστασις καὶ ὅλο τὸ σῶμα μου ἔτρεμε.
Ὅταν δὲ ἔφτασα στὴ πόρτα ποὺ ὡς τότε
ἦταν κλεισμένη γιὰ μένα, κάθε δύναμη,
ποὺ προηγουμένως ἐμπόδιζε τὴν εἴσοδό
μου, τότε ἐξαφανίστηκε. Ἔτσι μπῆκα
χωρὶς κόπο, στὰ Ἅγια τῶν Ἀγίων καὶ
ἀξιώθηκα νὰ δῶ τὸ ζωοποιὸ Σταυρὸ καὶ
τὰ μυστήρια τοῦ Θεοῦ, ὁ Ὅποιος ἦταν
ἕτοιμος νὰ δεχτεῖ τὴν μετάνοιά μου.
Ἀφοῦ λοιπὸν ἔπεςα κάτω καὶ
προσκύνησα τὸ ἅγιο ἐκεῖνο ἔδαφος,
βγῆκα ἔξω κι' ἔτρεξα στὴν ἐγγυητριά
μου. Ὅταν ἔφτασα στὸν τόπο ἐκεῖνο ποὺ
ὑπογράφηκε τὸ χειρόγραφό της
ἐγγύησης, γονάτισα μπροστά, στὴν
εἰκόνα τῆς Ἀειπάρθενης καὶ τῆς εἴπα
αὐτὰ τὰ λόγια:

Η ΟΣΙΑ ΠΡΟΣΕΥΧΕΤΑΙ ΣΤΗΝ ΠΑΝΑΓΙΑ

Ἐσὺ μέν, ᾧ φιλάγαθε Δέσποινα, μοῦ
ἔδειξες τὴν φιλανθρωπία Σου, Ἐσὺ δὲν
ἐπεριφρόνησες τὴ δέηση τῆς ἀνάξιας
δούλης σου. Εἶδα δόξα ποὺ
δικαιολογημένα δὲν βλέπουμε ἐμεῖς οἱ
ἄσωτοι. Ἄς εἶναι δοξασμένος ὁ Θεός, ὁ
ὅποιος δέχεται μὲ τὴ μεσιτεία Σου τὴ
μετάνοια τῶν ἁμαρτωλῶν. Ἦλθε λοιπὸν
ἡ στιγμή νὰ ἐκπληρώσω τὴ συμφωνία.
Ὁδήγησέ με ὅπου θέλεις, γίνε δάσκαλος
τῆς σωτηρίας μου καθοδηγώντας με στὸ
δρόμο τῆς μετάνοιας». Τότε ἀκούστηκε
μιὰ φωνὴ ἀπὸ μακρὰ ποὺ φώναζε: «Ἐὰν
περάσεις τὸν Ἰορδάνη θὰ βρεῖς καλὴ
ἀνάπαυση».

Ἐγὼ τότε ἄκουσα αὐτὴ τὴ φωνὴν πίστεψα
ὅτι σὲ μένα ἀπευθυνόταν καὶ μὲ δάκρυα
στὰ μάτια φώναξα: «Δέσποινα,

δέχεσθαι τὴν μετάνοιαν. **3716 A** Ῥίψασα τοίνυν ἑμαυτὴν ἐγὼ ἡ ἀθλία ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ τὸ ἅγιον ἐκείνο προσκυνήσασα ἔδαφος, ἔτρεχον ἐξιούσα, πρὸς τὴν ἐγγυησαμένην με σπουδάζουσα. Γίγνομαι τοίνυν ἐν ἐκείνῳ τῷ τόπῳ, ἐν ᾧ τὸ τῆς ἐγγύης ὑπεγράφη χειρογράφον· καὶ γόνυ κλίνας ἔμπροσθεν τῆς Αἰπαρθένου καὶ Θεοτόκου, τούτοις ἐχρησάμην τοῖς ῥήμασι·

κε'. Σὺ μὲν, ὦ φιλάγαθε Δέσποινα, τὸ σὸν ἐνεδείξω [ἐπ' ἐμέ] φιλάνθρωπον, σὺ τῆς ἀναξίας οὐκ ἐβδελύξω τὴν δέησιν· εἶδον δόξαν, ἣν δικαίως οὐχ ὀρώμεν οἱ ἄσωτοι· δόξα τῷ Θεῷ, τῷ διὰ σοῦ δεχομένῳ τῶν ἀμαρτωλῶν τὴν μετάνοιαν. Τί γὰρ εἶχον πλέον ἢ ἀμαρτωλὸς ἐννοῆσαι ἢ φθέγγασθαι; Καιρὸς ἐστὶ λοιπὸν, Δέσποινα, πληρωθῆναι λοιπὸν τῆς ἐγγύης, ἥς ἐγγυήσω, τὰ σύμφωνα. Νῦν ὅπου κελεύεις ὁδήγησον· νῦν γενοῦ μοι μᾶλλον τῆς σωτηρίας διδάσκαλος, χειραγωγοῦσα πρὸς τὴν ὁδὸν τὴν εἰς μετάνοιαν ἄγουσαν. Καὶ ταῦτα λέγουσα, ἤκουσα πόρρωθεν κράζοντος· Ἐὰν τὸν Ἰορδάνην διέλθῃς, καλὴν εὐρήσεις ἀνάπαυσιν. Ἐγὼ δὲ τῆς **B** φωνῆς ταύτης ἀκούσασα, καὶ ταύτην δι' ἐμέ γενέσθαι πιστεύσασα, δακρύουσα ἔκραξα, καὶ τῇ Θεοτόκῳ ἐβόησα· Δέσποινα, Δέσποινα, μὴ ἐγκαταλίπῃς με. Καὶ ταῦτα βοήσασα ἐξίημι ἐκ τῆς αὐλῆς τοῦ ναοῦ, καὶ συντόμως [συντόνως] ἐβάδιζον.

κς'. Ἐξερχομένην δέ τις ἑωρακώς με, ἐπιδίδωσί μοι τρεῖς φύλεις, Δέξαι ταύτας, ἀμμᾶ μου, εἰπών, Ἐγὼ δὲ τὰ δοθέντα μοι κομίσασα, τρεῖς ἐξ αὐτῶν ἡγόρασα ἄρτους, καὶ τούτους ἔλαβον εὐλογίας ἐφόδιον. Ἡρώτησα δὲ τὸν τοὺς ἄρτους πιπράσκοντα, Ποία καὶ πόθεν ἡ ὁδὸς κατέστηκεν, ἄνθρωπε, ἢ εἰς τὸν Ἰορδάνην ἀπάγουσα; Καὶ μαθοῦσα τὴν πύλην τῆς πόλεως, τὴν ἐπ' ἐκείνο τὸ

Δέσποινα, μὴν μὲ ἐγκαταλείπεις». Ὅταν δὲ φώναξα αὐτά, βγήκα ἀπὸ τὴν αὐλὴ τῆς ἐκκλησίας καὶ ἄρχισα ἀμέσως νὰ περπατῶ. Ἐνῶ δὲ ἔβγαινα μὲ εἶδε κάποιος καὶ μοῦ ἔδωσε τρία νομίσματα, μὲ τὰ ὁποῖα ἀγόρασα τρία ψωμιά. Ἀφοῦ ζήτησα καὶ πῆρα πληροφορίες, βγήκα ἀπὸ τὴν πύλη τῆς πόλης, πού ἔβγαζε στὸν Ἰορδάνη ποταμὸ καὶ ἄρχισα μὲ κλάματα τὴν ὁδοιπορία. Γύρω στὴ δύση τοῦ ἡλίου ἔφτασα στὸ ναὸ τοῦ Ἰωάννη τοῦ Βαπτιστῆ, πού βρίσκεται κοντὰ στὸν Ἰορδάνη καὶ ἀφοῦ προσκύνησα πρῶτα, πῆγα ὕστερα στὸν ποταμό, ὅπου ἔβρεξα τὰ χέρια καὶ τὸ πρόσωπό μου, καὶ ἀκολούθως μετέλαβα τῶν ἀχράντων καὶ ζωοποιῶν Μυστηρίων. Ἀφοῦ δὲ ἔφαγα μισὸ ψωμί, ἤπια νερὸ ἀπὸ τὸν Ἰορδάνη καὶ κοιμήθηκα στὸ ἔδαφος.

Τὴν ἄλλη μέρα μπῆκα στὸ μικρὸ πλοῖο, πού μὲ πέρασε στὸ ἀπέναντι μέρος, ὅπου ζήτησα πάλι ἀπὸ τὴν ὁδηγό μου, γιὰ νὰ μὲ ὁδηγήσῃ ὅπου αὐτὴ θὰ ἔκρινε ὠφέλιμο. Ἔτσι ἦλθα σ' αὐτὴ τὴν ἔρημο καὶ ἀπὸ τότε μέχρι σήμερα παραμένω ἐδῶ, προσδεχόμενη τὸ Θεό, ὁ Ὅποῖος διασώζει ὅλους ἐκείνους πού ἐπιστρέφουν σ' Αὐτόν.

Η ΖΩΗ ΤΗΣ ΣΤΗΝ ΕΡΗΜΟ

Ὁ δὲ Ζωσιμᾶς εἶπε πρὸς αὐτή: «Πόσα χρόνια ἔχεις, Μητέρα Ὁσία, πού κατοικεῖς ἐδῶ στὴν ἔρημο;» Ἀποκρίθηκε ἡ γυναῖκα: «Σαράντα ἑπτὰ, ὅπως μοῦ φαίνεται, ἀπὸ τότε πού ἔφυγα ἀπὸ τὴν Ἁγία Πόλη». Εἶπε δὲ ὁ Ζωσιμᾶς: «Καὶ ἀπὸ ποῦ βρίσκεις τροφή, ὦ κυρία μου;» Εἶπε ἡ γυναῖκα: «Πέρασα τὸν Ἰορδάνη ποταμὸ μὲ δυόμισυ ψωμιά, πού ἀφοῦ ξηράνθηκαν ἔγιναν σὰν πέτρες καὶ μ' αὐτὰ τράφηκα ὀρισμένα χρόνια». Τῆς εἶπε δὲ αὐτός: «Καὶ ἔτσι πέρασες τόσα πολλὰ χρόνια χωρὶς νὰ σὲ ταράξει

μέρος ἐξάγουσαν, ἐξῆλθον τρέχουσα, καὶ τῆς ὁδοιπορίας εἰχόμεν δακρύουσα. Ἐρωτήσῃ δὲ φθάνουσα τὴν ἐρώτησιν, καὶ τὸ λοιπὸν ἅπαν τῆς ἡμέρας ὁδοιπορήσασα (ἦν γὰρ τρίτη ὥρα τῆς ἡμέρας, ὅτε τὸν σταυρὸν ἐθεασάμην, ὡς εἰκάζω), κατέλαβον λοιπόν, τοῦ ἡλίου πρὸς τὴν δύσιν κλίναντος, τὸν ναὸν Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ, **C** τὸν κείμενον τοῦ Ἰορδάνου σύνεγγυς. Καὶ πρότερον ἐν τῷ ναῷ προσκυνήσασα κατῆλθον εἰς τὸν Ἰορδάνην αὐτίκα, καὶ πρόσωπον καὶ χεῖρας ἐξ ἐκείνου τοῦ ἁγίου ὕδατος ἔβρεξα· μετέλαβον δὲ τῶν ἀχράντων καὶ ζωοποιῶν μυστηρίων ἐν τῷ ναῷ τοῦ Προδρόμου, καὶ τοῦ ἐνὸς ἄρτου τὸ ἥμισυ ἔφαγον, καὶ ἐκ τοῦ Ἰορδάνου πιῶσα ἐπὶ τῆς γῆς ἐμαυτὴν τὴν νύκτα κατέκλινα. Τῇ δὲ ἐπαύριον εὐρουῶσα μικρὸν ἐκεῖσε πλοιάριον, ἐπὶ τὸ μέρος τὸ ἔτερον γέγονα, καὶ πάλιν ἐζήτησα τὴν ὁδηγόν μου, ὁδηγήσαί με ὅπου δ' ἂν ἐστὶν αὐτῇ εὐάρεστον. Γέγονα τοίνυν κατὰ ταύτην τὴν ἔρημον, καὶ ἐξ ἐκείνου μέχρι τῆς σήμερον ἐμάκρυνα φυγαδεύουσα, καὶ ἐν ταύτῃ αὐλίζομαι, προσδεχομένη τὸν Θεόν μου, τὸν ἀπὸ ὀλιγοψυχίας καὶ καταιγίδος τοὺς ἐπιστρέφοντας πρὸς αὐτὸν διασώζοντα.

κζ'. Ὁ δὲ Ζωσιμᾶς πρὸς αὐτὴν ἔφησε· - Πόσα δὲ ἔτη εἰσίν, ὦ κυρία μου, ἐξ ὅτε εἰς ταύτην αὐλίζῃ τὴν ἔρημον; Ἀπεκρίθη ἡ γυνή· Τεσσαράκοντα ἑπτὰ ἔτη, ὡς εἰκάζω, εἰσίν, ἐξ ὅτε τῆς ἁγίας πόλεως ἐξελήλυθα. Εἶπε δὲ Ζωσιμᾶς· Καὶ τί δὲ εὗρες ἢ ἔσχηκας τροφήν, ὦ κυρία μου; Ἐφη δὲ ἡ γυνή· **D** Δύο μὲν ἥμισυ ἄρτους τὸν Ἰορδάνην ἐπέρασά φέρουσα, οἵτινες κατ' ὀλίγον ξηρανθέντες ἀπελιθώθησαν, καὶ μικρὸν ἐπὶ χρόνους ἐσθίουσα διετέλεσα. Εἶπε δὲ Ζωσιμᾶς· Καὶ οὕτως ἀπόνως παρῆλθες τῶν τοσούτων ἐτῶν τὸ διάστημα, μηδὲν τῆς ἀθρόας γενομένης

κανένας πειρασμός;» Ἀποκρίθηκε ἡ γυναῖκα· «Μὲ ρώτησες Ἀββᾶ Ζωσιμᾶ, πράγμα γιὰ τὸ ὁποῖο φρίττω καὶ νὰ ἀναφέρω γιὰτὶ ἂν θυμηθῶ τὰ ὅσα ὑπόφερα καὶ τοὺς πειρασμοὺς ποὺ μὲ πρόσβαλλαν, φοβοῦμαι μήπως καὶ πάλιν προσβληθῶ ἀπ' ἐκείνους». Εἶπε δὲ ὁ Ζωσιμᾶς· «Μὴν, ἀφήσεις, κυρία μου, τίποτα, ποὺ νὰ μὴν τὸ ἀναφέρεις, γιὰτὶ ἀφοῦ σὲ ρώτησα γι' αὐτὰ πρέπει νὰ μοῦ τὰ διηγηθεῖς ὅλα μὲ κάθε λεπτομέρεια».

Ἐκείνη, δὲ τοῦ ἀπάντησε· «Πίστευε, Ἀββᾶ Ζωσιμᾶ, ὅτι πέρασα 17 χρόνια σ' αὐτὴ τὴν ἔρημο παλεύοντας ἐναντίον τῶν παραλόγων ἐπιθυμιῶν μου, γιὰτὶ κάθε φορὰ ποὺ γευόμουν τροφή, ἐπιθυμοῦσα τὰ κρέατα καὶ τὰ ψάρια, ποὺ ὑπῆρχαν στὴν Αἴγυπτο, ὡς καὶ τὸ κρασί ποὺ μοῦ ἄρεσκε, ὅταν ἤμουν στὸν κόσμος. Ἐνῶ ἐδῶ, οὔτε νερὸ εἶχα νὰ πιῶ καὶ γι' αὐτὸ ὑπόφερα φοβερὰ ἀπὸ τὴν ἔλλειψή του. Ἐπίσης μοῦ ἐρχόταν ἡ ἐπιθυμία γιὰ τὰ αἰσχροὶ τραγούδια, ποὺ πάντοτε μ' ἀναστάτωνε καὶ μ' ἔσπρωχνε γιὰ νὰ τραγουδῶ τὰ τραγούδια τῶν δαιμόνων, ποὺ εἶχα μάθει. Ἀμέσως ὅμως, μὲ δάκρυα στὰ μάτια καὶ μὲ κτυπήματα στὸ στήθος, ἔφερα στὴ σκέψη μου τὴ συμφωνία ποὺ ὑπόγραψα πηγαίνοντας στὴν ἔρημο. Παρευρισκόμουν νοερὰ μπροστὰ στὴν εἰκόνα τῆς Παναγίας τῆς Θεοτόκου, τῆς ἀναδόχου μου καὶ τὴν παρακαλοῦσα μὲ δάκρυα νὰ διώξει τοὺς λογισμοὺς, ποὺ βασάνιζαν τὴν ἄθλια μου ψυχὴ. Ὅταν δὲ δάκρυζα πολλὴν ὥρα καὶ κτυποῦσα τὸ στήθος μου, ἔβλεπα ἀπὸ παντοῦ νὰ λάμπει γύρω μου φῶς καὶ ἀπὸ τότες, μετὰ τὴν τρικυμία, βασίλευε εἰρήνη μέσα μου».

«Τοὺς λογισμοὺς δὲ ποὺ μὲ ὠθοῦσαν καὶ πάλι στὴν πορνεία, πῶς νὰ σοῦ τοὺς διηγηθῶ, Ἀββᾶ; Μιὰ φωτιά ἀναβε μέσα στὴν ταλαίπωρη καρδιά μου, ποὺ μ'

μεταβολῆς ταραττούσης σε; Ἀπεκρίθη ἡ γυνή· Πρᾶγμα με νῦν ἠρώτησας, ἄββᾶ Ζωσιμᾶ, ὅπερ φρίττω καὶ λέγουσα· ἔαν γὰρ ἔλθω νῦν εἰς ἀνάμνησιν τῶν τοσούτων κινδύνων, ὧνπερ ὑπέμεινα, καὶ τῶν λογισμῶν τῶν δεινῶς ἐνοχλησάντων μοι, φοβοῦμαι μή πως καὶ αὖθις ὑπ' ἐκείνων βληθῇσωμαι. Εἶπε δὲ Ζωσιμᾶς· Μηδὲν ἐάσης, κυρία μου, ὅπερ μὴ ἀναγγείλης μοι· ἅπαξ γὰρ εἰς τοῦτο κατεπηρώτησά σε, ἵνα πάντα ἀπαρλείπτως διδάξης με.

κη'. Ἡ δὲ πρὸς αὐτόν· -Πίστευσον, ἄββᾶ, δεκαεπτὰ ἔτη εἰς ταύτην περιῆλθον τὴν ἔρημον, **3717 A** θηρσὶν ἀνημέροις ταῖς ἀλόγοις ἐπιθυμίαις πυκτεύουσα. Ἡνίκα τροφῆς μεταλαβεῖν ἐπεχείρησα, ἐπεθύμουν τὰ κρέατα καὶ τοὺς ἰχθύας οὓς ἔχει ἡ Αἴγυπτος· ἐπεθύμουν τοῦ οἴνου τὴν πόσιν, τὴν ἐν ἐμοὶ καταθύμιον· πολλῶ γὰρ οἶνῳ ἐχρώμην ἡνίκα ἐν τῷ κόσμῳ διέτριβον· ἐνταῦθα δὲ οὐδὲ ὕδατος ὅλως ἀπογεύσασθαι ἔχουσα, δεινῶς ἐφλεγόμην καὶ τὴν ἀνάγκην οὐκ ἔφερον. Εἰσῆει δὲ μοι καὶ τῶν πορνικῶν ἁσμάτων ἐπιθυμία ἢ παράλογος, δεινῶς αἰὲ ταραττούσα καὶ ἀναπείθουσά με ἄδειν τὰς ὥδᾶς τῶν δαιμόνων ἄσπερ μεμάθηκα· εὐθύς δὲ δακρύουσα, καὶ τῇ χειρὶ τὸ στήθος μου τύπτουσα, ἐμαυτὴν ἀνεμίμνησκον τῶν συμφώνων ὧν ἐθέμην ἐξερχομένη κατὰ τὴν ἔρημον. Ἐγινόμην δὲ τῷ λογισμῷ πρὸς τὴν εἰκόνα τῆς Θεοτόκου τῆς ἀναδόχου μου, κακείνη προσέκλαιον, ἐκδιῶξαι τοὺς λογισμοὺς αἰτοῦσα, τοὺς οὕτως τὴν ἀθλίαν μου ψυχὴν κατατρέχοντας. Ὅτε δὲ ἀρκούντως ἐδάκρυσα, καὶ τὸ στήθος εἰς δύναμιν ἔτυψα, φῶς ἔβλεπον πάντοθεν περιαστρᾶπτόν με· καὶ ἐντεῦθεν λοιπὸν γαλήνη τις σταθηρὰ **B** ἐκ τρικυμίας ἐγένετό μοι.

κθ'. Τοὺς δὲ λογισμοὺς, τοὺς εἰς πορνείαν

ἐφλόγιζε ὁλόκληρη καὶ ἐρέθιζε τὴν ἐπιθυμία τῆς πορνείας. Ἀμέσως δὲ μόλις με πρόσβαλλε τέτοιος λογισμός, ἔπεφτα στὴ γῇ καὶ ἔβρεχα μὲ δάκρυα τὸ ἔδαφος, ἐπειδὴ νόμιζα ὅτι, αὐτὴ πού μοι ἐγγυήθηκε, παρευρισκόταν ἐνώπιόν μου, σὰν προστάτης καὶ μοῦ ἐπέβαλλε τιμωρίες γιὰ τὴν παραβίαση».

«Δὲν σηκωνόμουν ἀπὸ τῆ γῆ, ἔστω κι' ἂν περνοῦσε τὸ εἰκοσιτετράωρο, μέχρις ὅτου τὸ φῶς ἐκεῖνο, τὸ γλυκό, ἔλαμπε γύρω μου καὶ ἔδιωχνε τοὺς λογισμοὺς πού μ' ἐνοχλοῦσαν. Τὰ μάτια λοιπόν, τῆς ψυχῆς μου εἶχα συνεχῶς στραμμένα πρὸς τὴν ἐγγυήτριά μου, ἀπὸ τὴν ὁποία ζητοῦσα νὰ μὲ βοηθήσει στὸ πέλαγος αὐτὸ τῆς ἐρήμου πού βρισκόμουν. Πραγματικὰ εἶχα αὐτὴ τὴ βοήθεια καὶ ἔτσι πέρασα τὸ διάστημα αὐτὸ τῶν δεκαεπτὰ χρόνων παλεύοντας ἐναντίων ἑκατομμυρίων κινδύνων. Ἀπὸ τότε δὲ μέχρι τώρα ἡ Βοηθός μου παραστέκεται σ' ὅλα καὶ μὲ κάθε τρόπο μὲ καθοδηγεῖ».

Εἶπε δὲ ὁ Ζωσιμᾶς σ' αὐτή: «Δὲν βρέθηκες λοιπόν, σ' ἀνάγκη τροφῆς ἢ ἐνδύματος;» Ἐκείνη δὲ τοῦ ἀπάντησε: «Καθὼς σοῦ ἀνέφερα ἀφοῦ ξόδεψα τὰ ψωμιὰ ἐκεῖνα, κατὰ τὴν διάρκειά τῶν δεκαεπτὰ χρόνων τρεφόμουν μὲ βότανα καὶ ἄλλα πράγματα πού ἔβρισκα στὴν ἔρημο. Τὸ ἱμάτιο, πού εἶχα, ὅταν πέρασα τὸν Ἰορδάνη, καταστράφηκε κι' ἔτσι ἔνοιωθα πολὺ κρύο τὴν νύχτα καὶ ζέστη τὴ μέρα. Τόσο δὲ καιρὸ καιόμουν ἀπὸ τὴ παγωνιά, ὥστε πολλὰ φορὲς συνέβηκε νὰ πέσω κάτω καὶ νὰ μείνω σχεδὸν ἀκίνητη καὶ ἀναίσθητη, εἶχα δὲ νὰ παλέψω ἐναντίον πολλῶν καὶ ποικίλων συμφορῶν καὶ ἀνήκουστων πειρασμῶν. Ἀπὸ τότε δὲ μέχρι σήμερα ἡ ποικίλη δύναμη τοῦ Θεοῦ διατηροῦσε τὴν ἀμαρτωλὴ ψυχὴ μου, καὶ ἐννοῶ τὰ διάφορα κακά, ἀπὸ τὰ ὁποῖα μ' ἐγλύτωσε

αὐθις ὠθοῦντάς με, πῶς σοι, ἄββᾶ,
διηγήσομαι; Πῦρ γὰρ ἔνδοθεν τῆς
καρδίας μου τῆς ταλαίνης ἀνῆπτετο, καὶ
ὅλην δι' ὅλου ἐξέφλεγε, καὶ πρὸς
ἐπιθυμίαν ἀνηρέθιζε μίξεως. Εὐθύς δέ,
ἡνίκα λογισμὸς τοιοῦτος προσέβαλλεν,
ἔρριπτον ἑαυτὴν εἰς γῆν, καὶ τὸ ἔδαφος
τοῖς δάκρυσιν ἔβρεχον, αὐτὴν μοι
νομίζουσα παριστάναι τὴν
ἐγγυησαμένην με, ὥσπερ προστάτιδα,
καὶ παραβαθεῖσαν, καὶ ποινὰς τῆς
παραβασίας εἰσπράττουσαν. Οὐκ
ἀνιστάμην τοίνυν ἀπὸ τῆς εἰς γῆν
κατανεύσεως, ἦν συνέβη διέρχεσθαι
νυχθήμερον, ἕως ὅτου με τὸ φῶς ἐκεῖνο
τὸ γλυκὺ περιέλαμψε, καὶ τοὺς λογισμοὺς
τοὺς ἐνοχλοῦντάς μοι ἐδίωξε. Λοιπὸν αἰεὶ
τὸ ὄμμα τῆς διανοίας μου πρὸς τὴν
ἐγγυητὴν ἀκαταπαύστως ἀνέπεμπον,
αἰτοῦσα βοήθειαν τῇ κινδυνευούσῃ κατὰ
τὸ τῆς ἔρημου πέλαγος· καὶ γε βοηθὸν
ἔσχον, καὶ τῆς μετάνοίας συλλήπτορα.
Καὶ οὕτως διῆλθον τῶν δεκαεπτὰ ἐτῶν τὸ
διάστημα, μυρίοις **C** κινδύνοις
προσομιλήσασα· ἐξ ἐκείνου δὲ καὶ μέχρι
τῆς σήμερον ἡ βοηθός μου παρέστηκεν ἐν
πᾶσι, καὶ διὰ πάντων χειραγωγούσά με.

Α'. Εἶπε δὲ Ζωσιμᾶς πρὸς αὐτὴν· Οὐκ
ἐδεήθης τροφῆς, ἢ ἐνδύματος; Ἡ δὲ πρὸς
αὐτὸν ἀπεκρίνατο· Τοὺς μὲν ἄρτους
ἐκείνους, καθὰ προεῖπον, ἀναλώσασα, τὰ
δεκαεπτὰ ἔτη ἐτράφην βοτάναις, καὶ
λοιποῖς τοῖς εὕρισκομένοις κατὰ τὴν
ἔρημον· τὸ δὲ ἱμάτιον, ὅπερ εἶχον τὸν
Ἰορδάνην διαπεράσασα, διαρρύεν
δεδαπάνηται. Πολλὴν ἐκ τοῦ κρύους καὶ
αὐθις ἐκ τῆς τοῦ θέρους φλογὸς ἀνάγκην
ὑπέμεινα, συγκαιομένη τῷ καύσωνι, καὶ
τῷ παγετῷ πηγνυμένη καὶ τρέμουσα, ὥς
πολλάκις με χαμαὶ πεσοῦσαν ἄπνουν
μεῖναι σχεδὸν καὶ ἀκίνητον. Πολλαῖς
τοίνυν καὶ πολλαῖς συμφοραῖς καὶ
πειρασμοῖς ἀνηκέστοις ἐπύκτευσά με. Ἐξ

ὁ Κύριος. Ἐχοντας δὲ σὰν τροφὴν ἀνέξοδο
τὴν ἐλπίδα τῆς σωτηρίας μου,
τρεφόμενα καὶ σκεπαζόμενα μὲ τὰ
λόγια τοῦ Θεοῦ, ποὺ ἐξουσιάζει τὰ
σύμπαντα, γιατί καθὼς εἶπε «οὐκ ἐπ'
ἄρτῳ μόνῳ ζήσεται ἄνθρωπος».

«Ἐπειδὴ δὲ ὁ Ζωσιμᾶς ἄκουσε ὅτι καὶ
ἀποφθέγματα ἀπὸ τῆς Ἀγίας Γραφῆς
ἀνάφερε, τόσον ἀπὸ τὸν Μωυσῆ, ὅσο καὶ
ἀπὸ τὸν Ἰώβ καὶ ἀπὸ τὸ βιβλίον τῶν
ψαλμῶν, τῆς εἶπε: Διάβασες ὦ κυρία μου,
ψαλμοὺς ἢ ἄλλα βιβλία;» Ἐκείνη δέ,
χαμογέλασε καὶ εἶπε στὸ Γέροντα:
«Πίστεψε, ἄνθρωπέ μου, ὅτι δὲν εἶδα
ἄλλον ἄνθρωπο ἀπὸ τότε ποὺ πέρασα
τὸν Ἰορδάνη, ἐκτὸς ἀπὸ τὸ δικό σου
πρόσωπο, ἀλλὰ οὔτε κανένα θηρίο ἢ ζῶο
ἀπὸ τότε ποὺ κατοίκησα σ' αὐτὴν τὴν
ἔρημο. Ἐπομένως δὲν ἔμαθα καθόλου
γράμματα, οὔτε καὶ ἄκουσα κανένα νὰ
ψάλλει ἢ νὰ διαβάζει. Ἀλλὰ ὁ λόγος τοῦ
Θεοῦ, ποὺ εἶναι ζωντανὸς καὶ ἐνεργός,
αὐτὸς διδάσκει τὸν ἄνθρωπο. Ὡς ἐδῶ
τελειώνει ἡ διήγησή μου. Τώρα δὲ σὲ
ἐξορκίζω στὸν ἐνανθρωπήσαντα λόγο
τοῦ Θεοῦ νὰ εὐχесαι γιὰ μένα τὴν
ἀμαρτωλή».

Ἀφοῦ ἐκείνη εἶπε αὐτά, ὁ Γέροντας
βιάστηκε νὰ βάλει μετάνοια, κράζοντας
δακρυσμένος:» Εὐλογητὸς ὁ Θεός, ὁ
Ὅποῖος δημιουργήσε μεγάλα καὶ
θαυμαστά, ἐνδοξα καὶ ἐξαίσια, τῶν
ὁποίων δὲν ὑπάρχει ἀριθμὸς. Εὐλογητὸς
ὁ Θεός, ὁ Ὅποῖος μοῦ ἔδειξες ὅσα χαρίζεις
σ' ἐκείνους ποὺ σὲ φοβοῦνται. Γιατὶ
ἀλήθεια δὲν ἐγκαταλείπεις Κύριε,
ἐκείνους ποὺ Σὲ ἐκζητοῦν».

Η ΟΣΙΑ ΧΩΡΙΖΕΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟ ΖΩΣΙΜΑ

Ἐκείνη δέ, ἀφοῦ ἔπιασε τὸ Γέροντα, δὲν
τὸν ἄφησε νὰ ἀποτελειώσῃ τὴ μετάνοια,
ἀλλὰ εἶπε σ' αὐτόν: «Ὅλ' αὐτὰ ποὺ

ἐκείνου δὲ καὶ μέχρι τοῦ νῦν ἡ δύναμις τοῦ Θεοῦ πολυτρόπως τὴν ἁμαρτωλὸν μου ψυχὴν καὶ τὸ σῶμα τὸ ταπεινὸν διετήρησεν· ἐννοοῦσα γὰρ μόνον ἐξ ὁποίων κακῶν με ἐρρύσατο, τροφὴν ἀδάπανον κέκτημαι, τὴν ἐλπίδα τῆς σωτηρίας μου· **D** τρέφομαι γὰρ καὶ σκέπομαι τῷ ῥήματι τοῦ Θεοῦ διακρατοῦντος τὰ σύμπαντα· οὐδὲ γὰρ ἐπ' ἄρτῳ μόνῳ ζήσεται ἄνθρωπος, καὶ παρὰ τὸ μὴ ἔχειν σκέπην, πέτρῳ περιβάλλοντο, ὅσοι τὸ τῆς ἁμαρτίας ἀπεδύσαντο περιβόλαιον.

λα'. Ακούσας δὲ Ζωσιμᾶς ὅτι καὶ χρήσεων Γραφικῶν ἐμνημόνευσεν, ἔκ τε Μωϋσέως καὶ τοῦ Ἰώβ, καὶ τῆς βίβλου τῶν Ψαλμῶν, ἔφησε πρὸς αὐτήν· Ψαλμοῖς δέ, ὦ κυρία μου, ἢ ἄλλοις βιβλίοις ἐντέτυχας; Ἦ δὲ ἀκούσασα τοῦτο ὑπεμειδίασε, καὶ φησι πρὸς τὸν γέροντα· Πίστευσον, ἄνθρωπε, οὐκ εἶδον ἕτερον ἄνθρωπον ἐξ ὅτε τὸν Ἰορδάνην ἐπέρασα, εἰ μὴ τὸ σὸν πρόσωπον σήμερον· ἀλλ' οὐδὲ θηρίον ἢ **3720 A** ἄλλον ζῶον τεθέαμαι ἐξ ὅτε ταύτην εἶδον τὴν ἔρημον· γράμματα τοίνυν οὐ μεμάθηκα πώποτε. Ἀλλ' οὐδὲ ψάλλοντός τινος ἢ ἀναγινώσκοντος ἤκουσα· ὁ δὲ λόγος τοῦ Θεοῦ, ζῶν τε καὶ ἐνεργὴς ὢν, αὐτὸς διδάσκει τὸν ἄνθρωπον γινῶσιν. Ἔως ᾧδε τὸ πέρας τῆς κατ' ἐμὲ διηγήσεως· ἀλλ' ὅπερ ἐποίησα ἐναρχομένη τῆς διηγήσεως, καὶ νῦν ἐνορκῶ σε κατὰ τῆς τοῦ Θεοῦ Λόγου σαρκώσεως, εὐχεσθαι ὑπὲρ ἐμοῦ τῆς ἀσώτου διὰ τὸν Κύριον. Ταῦτα εἰπούσης ἐκείνης, καὶ τὸν λόγον ᾧδε συντελεσάσης, ὥρμησε βαλεῖν μετάνοιαν. Καὶ αὖθις ὁ γέρων σὺν δάκρυσιν ἔκραζεν· Εὐλογητὸς ὁ Θεός, ὁ ποιήσας μεγάλα καὶ θαυμαστά, ἐνδοξά τε καὶ ἐξαίσια, ὧν οὐκ ἔστιν ἀριθμός· εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ὁ δεῖξάς μοι ὅσα χαρίζει τοῖς φοβουμένοις αὐτόν· ὄντως

ἄκουσες, σὲ ἐξορκίζω στ' ὄνομα τοῦ Σωτῆρα Ἰησοῦ Χριστοῦ, τοῦ Θεοῦ μας, νὰ μὴ πεῖς σὲ κανένα μέχρι ποῦ νὰ πεθάνω. Τώρα πηγαινέ στο καλὸ καὶ πάλι τὸν ἐρχόμενο χρόνο θὰ μὲ δεῖς. Νὰ κάμεις μόνο γιὰ τὸν Κύριο ἐκεῖνο ποῦ σοῦ παραγγέλω, στὶς ἱερὲς νηστεῖες τοῦ ἐρχόμενου χρόνου μὴν περάσεις τὸν Ἰορδάνη, ὅπως ἀκριβῶς ὑπάρχει συνήθεια νὰ κάνουν στὸ Μοναστήρι».

«Ἀποροῦσε δὲ ὁ Ζωσιμᾶς ἀκούοντας, ὅτι καὶ τὸν κανόνα τοῦ Μοναστηριοῦ γνῶριζε καὶ δὲν ἔλεγε τίποτε ἄλλο, ἐκτός: «Δόξα τῷ Θεῷ, ὁ Ὅποῖος χαρίζει πολλὰ στοὺς ἀγαπῶντας Αὐτόν». Ἐκείνη δὲ εἶπε: «Μεῖνε λοιπόν, Ἀββᾶ Ζωσιμᾶ, καθὼς εἶπα στὸ Μοναστήρι, γιὰτὶ ἂν θελήσεις νὰ βγείς, δὲν θὰ σοῦ γίνῃ καλὸ. Τῇ δὲ Μεγάλῃ Πέμπτῃ πάρε τὴ Θεία κοινωνία καὶ ἔλα στὸ μέρος τοῦ Ἰορδάνη, ποῦ πλησιάζει τίς κατοικημένες περιοχές, γιὰ νὰ ἔλθω ἐκεῖ νὰ κοινωνήσω τῶν ζωοποιῶν δώρων, γιὰτὶ ἀπὸ τότε ποῦ κοινώνησα στὸ ναὸ τοῦ Προδρόμου, πρὶν περάσω τὸν Ἰορδάνη δὲν ξανακοινώνησα. Γι' αὐτὸ σὲ παρακαλῶ, μὴν παρακούσεις στὴ παράκλησή μου, ἀλλὰ ὅπωςδὴποτε νὰ μοῦ φέρεις τὰ ζωοποιὰ αὐτὰ Θεῖα Μυστήρια, τὴν ὥρα ποῦ ὁ Κύριος ἔκανε μέτοχους τοὺς Μαθητὲς τοῦ τοῦ Θεοῦ Δείπνου. Εἰς δὲ τὸν Ἀββᾶ Ἰωάννη, τὸν ἡγούμενο τοῦ Μοναστηριοῦ, νὰ πεῖς αὐτά: «Πρόσεχε, ἀδελφέ, ἀπὸ τὸν ἑαυτό σου, καὶ ἀπὸ τοὺς μοναχοὺς τοῦ μοναστηριοῦ, γιὰτὶ ἐκεῖ γίνονται μερικὰ πράγματα ποῦ θέλουν διόρθωση. Ἀλλὰ δὲν θέλω νὰ πεῖς τώρα αὐτά, ἀλλ' ὅταν σου ἐπιτρέψει ὁ Κύριος». Αὐτὰ ἀφοῦ εἶπε καὶ ζήτησε ἀπὸ τὸν Γέροντα νὰ προσεύχεται καὶ γι' αὐτή, ἀναχώρησε πρὸς τὴν ἔρημο. Ὁ δὲ Ζωσιμᾶς ἀφοῦ γονάτισε καὶ προσκύνησε τὴ γῆ, ὅπου ἦταν τὰ ἴχνη τῶν ποδιῶν της, δόξασε τὸν

γὰρ οὐκ ἐγκατέλιπες τοὺς ἐκζητοῦντάς σε, Κύριε.

Αβ'. Ἐκείνη δὲ ἐπιλαβομένη τοῦ γέροντος, οὐκέτι συνεχώρησε βαλεῖν τελείως μετάνοιαν, ἀλλ' ἔφησε πρὸς αὐτόν· Ταῦτα πάντα, ἅπερ ἤκουσας, ἄνθρωπε, **Β** ἐνορκῶ σε κατὰ τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν μηδενὶ ἐξαιρεῖν, ἕως ὅτε ὁ Θεὸς ἀπὸ τῆς γῆς ἀπολύσει με. Τὸ δὲ νῦν ἔχον ἐν εἰρήνῃ πορεύθητι, καὶ πάλιν εἰς τὸ ἔτος τὸ ἐρχόμενον ὄψει με, καὶ ὀφθήσῃ μοι τοῦ Θεοῦ χάριτι φυλαττόμενος· ποιήσον δὲ διὰ τὸν Κύριον ὅπερ νῦν σοι ἐντέλλομαι. Εἰς τὰς νηστείας τὰς ἱερὰς τοῦ ἔτους τοῦ ἐπερχομένου μὴ περάσης τὸν Ἰορδάνην, ὥσπερ εἰώθατε ποιεῖν εἰς τὸ μοναστήριον. Ἐξίστατο δὲ Ζωσιμᾶς ἀκούων ὅτι καὶ τὸν κανόνα τοῦ μοναστηρίου ἀπήγγειλε, καὶ οὐδὲν ἕτερον ἔλεγεν εἰ μὴ, Δόξα τῷ Θεῷ, μεγάλα χαριζομένῳ τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν. Ἐκείνη δὲ ἔφησε, Μεῖνον ἀββᾶ, ὡς εἶπον, εἰς τὸ μοναστήριον· οὐδὲ γὰρ θέλοντί σοι ἐξελθεῖν εὖ γενήσεται· τῇ δὲ ἀγία ἐσπέρα τοῦ δείπνου τοῦ μυστικοῦ, λάβε μοι τοῦ ζωοποιῦ σώματος καὶ αἵματος τοῦ Χριστοῦ εἰς σκεῦος ἱερὸν καὶ τῶν τοιούτων μυστηρίων ἐπάξιον, καὶ φέρε, καὶ μεῖνον μετὰ παντός εἰς τὸ μέρος τοῦ Ἰορδάνου τὸ προσεγγίζον τῇ οἰκουμένῃ, ὅπως ἐλθοῦσα μεταλάβω τῶν ζωοποιῶν δώρων. Ἐξ ὅτε γὰρ εἰς τὸν **Β** ναὸν τοῦ Προδρόμου, πρὶν ἢ τὸν Ἰορδάνην διέλθω μετέλαβον, οὐκέτι μέχρι τοῦ νῦν τοῦ ἀγιασμοῦ τούτου τετύχηκα· καὶ νῦν ἐκείνου ἐφίεμαι ἀκατασχέτῳ τῷ ἔρωτι· διὸ αἰτῶ καὶ παρακαλῶ τὴν ἐμὴν μὴ παρακούσασθαι αἴτησιν, ἀλλὰ πάντως ἀγαγέ μοι τὰ τοιαῦτα ζωοποιὰ καὶ θεῖα μυστήρια, καθ' ἣν ὥραν ὁ Κύριος τοὺς μαθητὰς τοῦ θείου δείπνου μετόχους πεποίηκε. Τῷ δὲ ἀββᾶ Ἰωάννῃ, τῷ ἡγουμένῳ τῆς μονῆς ἐν ἣ κατοικεῖς,

Θεὸ καὶ ἀφοῦ τὸν εὐχαρίστησε, ἐπέστρεψε μὲ σωματικὴ καὶ ψυχικὴ ἀγαλλίαση δοξάζοντας καὶ εὐλογώντας αὐτόν. Αφοῦ δὲ διαπέρασε πάλιν ἐκείνη τὴν ἔρημο, ἔφτασε στὸ Μοναστήρι, τῇ μέρᾳ ποὺ συνηθίζουν νὰ ἐπιστρέφουν αὐτοὶ ποὺ μένουν σ' αὐτό.

Ο ΖΩΣΙΜΑΣ ΠΙΣΩ ΣΤΟ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙ

Καὶ καθ' ὅλο ἐκεῖνο τὸ χρόνο, ὁ Γέροντας ἡσύχαζε, χωρὶς νὰ τολμᾷ νὰ πεῖ σὲ κανένα τίποτα, ἀπ' ὅσα εἶδε, παρακαλοῦσε μόνο ἀπὸ μέσα του τὸ Θεὸ νὰ τοῦ δείξει καὶ πάλι τὸ πρόσωπο ποὺ ἐπιθυμοῦσε. Στεναχωριόταν δὲ καὶ λυπόταν πάρα πολύ, ὅταν σκεφτόταν τὴ χρονικὴ περίοδο, ἥθελε δέ, ἂν ἦταν δυνατό, ὁ χρόνος νὰ γινότανε μία μέρα. Ὅταν δὲ ἔφτασε ἡ Κυριακὴ ποὺ θὰ ἀρχίζαν οἱ ἱερὲς νηστεῖες, ἀμέσως μετὰ τὴν καθιερωμένη εὐχή, ὅλοι μὲν οἱ ἄλλοι βγῆκαν ψάλλοντες, αὐτὸς ὅμως ἀρρώστησε καὶ ἀναγκάσθηκε νὰ μείνει στὸ Μοναστήρι, ὅποτε θυμήθηκε τὴν Ὁσία, ποὺ τοῦ εἶπε: «Ἄν θέλεις νὰ βγεις, δὲν θὰ σοῦ γίνῃ καλόν». Ὅταν δὲ πέρασαν λίγες μέρες ἀνέλαβε ἀπὸ τὴν ἀρρώστεια καὶ παρέμεινε τὸ Μοναστήρι.

Ο ΖΩΣΙΜΑΣ ΠΗΓ ΑΙΝΕΙ ΠΡΟΣ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ

Ὅταν δὲ πάλιν οἱ μοναχοὶ ἐπέστρεψαν καὶ ἔφτασε ἡ νύχτα τοῦ Μυστικοῦ Δείπνου, ἔκαμε ὅσα τὸν διάταξε καὶ ἀφοῦ ἔβαλε σ' ἓνα μικρὸ ποτήρι τὸ Ἀχραντὸ Σῶμα καὶ Αἷμα τοῦ Χριστοῦ, τοῦ Θεοῦ μας, ἀναχώρησε πολὺ πρῶι, φέροντας μαζί του καὶ μικρὸ καλάθι ἀπὸ φοῖνικα καὶ φακὲς βρεγμένες. Ὅταν δὲ ἔφτασε στὸν Ἰορδάνη κάθησε στὸ χεῖλος του καὶ περίμενε νὰ ἔλθῃ ἡ Ὁσία. Ἐπειδὴ ὅμως καθυστέρησε νὰ ἔλθῃ ἡ ἱερὴ γυναῖκα, ὁ Ζωσιμᾶς παρέμεινε ἄγρυπνος,

ταῦτα εἶπέ· Πρόσεχε σεαυτῷ καὶ τῇ ποίμνῃ σου· τινὰ γὰρ ἐκεῖ τελοῦνται δεόμενα διορθώσεως. Ἀλλ' οὐ νῦν σε θέλω ταῦτα εἰπεῖν αὐτῷ, ἀλλ' ὅτε ὁ Κύριος ἐπιτρέψει σοι· ταῦτα εἰποῦσα, καὶ Εὐξαι ὑπὲρ ἐμοῦ, τῷ γέροντι φήσασα, ἐπὶ τὸ βάθος τῆς ἐρήμου αὐθις ἐξέδραμεν. Ὁ δὲ Ζωσιμᾶς κλίνας τὰ γόνατα, καὶ προσκυνήσας τὸ ἔδαφος ἐν ᾧ ἔστησαν τὰ ἴχνη τῶν ποδῶν αὐτῆς, δούς τῷ Θεῷ δόξαν καὶ εὐχαριστήσας, ὑπέστρεψεν ἐν ἀγαλλιᾷσει ψυχῆς τε καὶ σώματος, δοξάζων καὶ εὐλογῶν Χριστὸν τὸν Θεὸν ἡμῶν· αὐθις δὲ διελθὼν ἐκείνην τὴν ἐρημον ἔφθασεν εἰς τὸ μοναστήριον, καθ' ἣν ἡμέραν ὑποστρέφειν εἰώθασιν οἱ αὐτόθι μονάζοντες.

Δ λγ'. Καὶ τὸν μὲν ἐνιαυτὸν ἡσύχασεν ἅπαντα, μηδενὶ τολμῶν ἐξειπεῖν μηδὲν ὧν ἐθεάσατο· καθ' ἑαυτὸν δὲ τὸν Θεὸν καθικέτευσε, δεῖξαι αὐτῷ αὐθις τὸ ποθοῦμενον πρόσωπον. Ἐδυσχέραινε δὲ καὶ ἐδυσφόρει τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐννοῶν τὴν περίοδον, μίαν ἐνθέλων [ἐθέλων] τὸν ἐνιαυτὸν ἡμέραν γενέσθαι, ὡς οἶόν τε ἦν. Ἦνίκα δὲ ἔφθασε τῶν ἱερῶν νηστειῶν ἡ ἀπαρχομένη Κυριακή, εὐθὺς μετὰ τὴν ἐξ ἔθους εὐχὴν οἱ μὲν ἄλλοι πάντες ἐξίεσαν ψάλλοντες· αὐτὸν δὲ νόσος κατέσχε πυρέξαντα, καὶ μένειν ἔνδον ἠνάγκασεν. Ἐμνήσθη δὲ Ζωσιμᾶς τῆς Ὁσίας εἰπούσης, ὅτι Οὐτε θέλοντί σοι τῆς μονῆς ἐξελθεῖν οὐ σοι γενήσεται. Ὀλίγαι δὲ ἡμέραι διέδραμον, καὶ τῆς νόσου διαναστὰς ἐν τῷ μοναστηρίῳ διέτριβεν.

3721 Α λδ'. Ἦνίκα δὲ πάλιν οἱ μοναχοὶ ὑπέστρεψαν, καὶ ἤγγισεν ἡ ἑσπέρα τοῦ δείπνου τοῦ μυστικοῦ, ἐποίησε τὰ διαταχθέντα αὐτῷ· καὶ λαβὼν εἰς μικρὸν ποτήριον τοῦ ἄχραντου σώματος καὶ τοῦ τιμίου αἵματος Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, ἔβαλεν εἰς κανίσκιον ἰσχάδας καὶ φοίνικας, καὶ φακὴν μικρὰν βραχεῖσαν ἐν

βλέποντας προσεχτικὰ τὴν ἐρημο καὶ περιμένοντας νὰ τὴ δεῖ. Ἐλεγε δὲ ἀπὸ μέσα του ὁ Γέροντας καθισμένος: «Μήπως συνέβηκε τίποτε καὶ τὴν ἐμπόδισε νὰ ἔλθει; Μήπως ἦλθε καὶ ἐπειδὴ δὲν μὲ βρῆκε ἐπέστρεψε;»

Ἀφοῦ εἶπε αὐτὰ καὶ δάκρυσε καὶ ἀναστένναξε καὶ ἀφοῦ σήκωσε τὰ μάτια του στὸν οὐρανό, παρακάλεσε τὸν Θεό, λέγοντας: «Δέσποτα καὶ πάλι ἐπέτρεψε νὰ δῶ ἐκεῖνο ποῦ πεθυμοῦσα κι' ἔτσι νὰ μὴ φύγω ἄπρακτος, ἐλεγχόμενος ἀπὸ τὶς ἁμαρτίες μου». Ἐνῷ ὅμως προσευχόταν καὶ ἔλεγε αὐτὰ κλαίοντας, παρέπεσε σ' ἄλλο λογισμό, λέγοντας ἀπὸ μέσα του: «Ὅταν ἔλθει, πῶς θὰ περάσει τὸν Ἰορδάνη καὶ νὰ ἔλθει κοντά μου, ἀφοῦ δὲν ὑπάρχει πλοῖο; Ἀλοιμόνο τότε σέ μένα τὸν ἀνάξιο καὶ ἐλεεινό, ποῦ θὰ στερηθῶ τέτοιου καλοῦ, νὰ λάβω τὴν εὐχὴν τῆς Ὁσίας».

Η ΟΣΙΑ ΚΟΙΝΩΝΑ

Ἐνῷ ὅμως, ὁ Γέροντας συλλογιζότανε αὐτά, ἰδοὺ ἔφτασε καὶ ἡ Ὁσία γυναῖκα, ποῦ στάθηκε στὸ ἀπέναντι μέρος τοῦ ποταμοῦ, ἀπ' ὅπου ἐρχόταν. Τότε ὁ Ζωσιμᾶς στάθηκε ὀρθὸς χαίροντας καὶ δοξάζοντας τὸν Θεό.

Ἀλλὰ συνέχιζε νὰ παλεύει μὲ τὸ λογισμό, πῶς δηλαδὴ θὰ περνοῦσε τὸν ποταμό, ὁπότε βλέπει αὐτὴν νὰ κάμει τὸ σημεῖο τοῦ Σταυροῦ (ἂν καὶ ἦταν νύκτα, ὅμως ἔφεγγε, γιατί ἦταν πανσέληνος) καὶ ἀφοῦ περπάτησε πάνω στὸ νερὸ ἦλθε κοντά του. Μόλις δὲ ἐκεῖνος πῆγε νὰ βάλει μετάνοια, ἐκείνη τὸν ἐμπόδισε λέγοντας: «Τί κάμνεις Ἀββᾶ, θέλεις νὰ βάλεις μετάνοια, ἐσὺ ποῦ εἶσαι ἱερέας καὶ μάλιστα κρατᾷς τὰ Θεῖα Δῶρα;» Ἐκεῖνος ὑπάκουσε καὶ τότε ἡ Ὁσία τοῦ εἶπε:

ὕδατι· ἀπέρχεται δὲ βαθείας ὁψίας, καὶ καθέζεται εἰς τὸ χεῖλος τοῦ Ἰορδάνου, τῆς Ὀσίας ἀναμένων τὴν ἄφιξιν. Χρονίζοντας δὲ τοῦ γυναιίου τοῦ ἱεροῦ, Ζωσιμᾶς οὐκ ἐνύσταξεν, ἀλλ' ἀκλινῶς ἑώρα τὴν ἔρημον, ἀναμένων ἰδεῖν ὅπερ ἰδεῖν ἐπεθύμησεν. Ἐλεγε δὲ καθ' ἑαυτὸν ὁ γέρων καθήμενος· Ἄρα γε μὴ ποτε τὸ ἀνάξιόν μου ἔλθῃ ταύτην διεκώλυσεν; ἄρα ἦλθε, καὶ μὴ εὐροῦσά με αὖθις ὑπέστρεψε; Ταῦτα λέγων ἐδάκρυσεν, καὶ δακρύσας ἐστέναξε, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς εἰς τὸν οὐρανὸν ἐπάρας, τὸν Θεὸν ἰκέτευσε λέγων· Μὴ στερήσης με, Δέσποτα, καὶ αὖθις ἰδεῖν ὅπερ ἰδεῖν συνεχώρησας· μὴ ἀπέλθω κενός, τὰς ἐμὰς ἀμαρτίας φέρων εἰς ἔλεγχον. Ταῦτα σὺν δάκρυσιν ἐπευξάμενος, εἰς ἕτερον **B** λογισμὸν περιπέπτωκεν· ἔλεγε γὰρ ἐν ἑαυτῷ· Τί δὲ εἰ ἄρα καὶ ἔλθῃ [ἔλθει] γενήσεται; Πλοιάριον γὰρ οὐ πάρεστι. Πῶς τοίνυν τὸν Ἰορδάνην παρέλθοι, καὶ πρὸς ἐμὲ γενήσεται τὸν ἀνάξιον; Οἶμοι τῆς ἐμῆς ἀναξιοτήτος! οἶμοι τῆς ἐμῆς ἐλεεινότητος! Τίς με τοιούτου καλοῦ δικαίως ἐστέρησε;

Λε'. Ταῦτα λογιζομένου τοῦ γέροντος, ἰδοὺ καὶ τὸ ὅσιον ἔφθασε γύναιον, καὶ εἰς τὸ πέραν ἔστη τοῦ ποταμοῦ, ὅθεν καὶ ἦρχετο. Ὁ δὲ Ζωσιμᾶς ἐξανέστη χαίρων καὶ ἀγαλλιώμενος, καὶ δοξάζων τὸν Θεόν. Αὖθις δὲ τῷ λογισμῷ τοῦ μὴ δύνασθαι αὐτὴν περάσαι τὸν Ἰορδάνην ἐπάλαιεν. Ὁρᾷ δὲ αὐτὴν τῷ σημείῳ τοῦ τιμίου σταυροῦ τὸν Ἰορδάνην σφραγίσασαν (πανσέληνος γὰρ ὑπῆρχεν ἡ νύξ, ὡς ἔλεγε), καὶ ἅμα τῇ σφραγίδι ἐπιβᾶσαν τῷ ὕδατι, καὶ περιπατοῦσαν ἐπὶ τῶν ὑδάτων ἐπάνω, καὶ πρὸς ἐκείνον βαδίζουσαν. Τὸν δὲ θελήσαντα ποιῆσαι μετάνοιαν διεκώλυε κράζουσα, καὶ ἐπὶ τῶν ὑδάτων βαδίζουσα, Τί ποιεῖς, ἄββᾶ, καὶ ἱερεὺς ὑπάρχων, καὶ βαστάζων θεῖα **C**

«Εὐλόγησε, Πάτερ, εὐλόγησε». Ὁ δὲ Γέροντας τρέμοντας καὶ θαυμάζοντας καὶ τὸ τέτοιο θέαμα, ἀποκρίθηκε σ' αὐτήν· «Πραγματικὰ εἶναι ἀληθινὸς ὁ Θεός, λέγοντας ὅτι μπορούμε νὰ ὁμοιωθοῦμε μαζί Του, φτάνει νὰ θελήσουμε νὰ καθαρίσουμε τοὺς ἑαυτοὺς μας. Δόξα σοὶ Χριστέ, ὁ Θεός μας, ὁ Ὅποιος δὲν στέρησες τὸ ἔλεός σου ἀπὸ μένα τὸ δούλο σου. Δόξα σοὶ Χριστέ, ὁ Θεός μας, ὁ Ὅποιος μου φανέρωσες μέσῳ αὐτῆς τῆς δούλης Σου, πόσον ἀπέχω ἀπὸ τὴν τελειότητα».

Ἐνῷ ἔλεγε αὐτὰ ἡ γυναῖκα ζήτησε νὰ πεῖ τὸ «Πιστεύω» καὶ τὸ «Πάτερ ἡμῶν» καὶ ὅταν τέλειωσε τὸν ἀσπάστηκε κατὰ τὴ μοναχικὴ συνήθεια καὶ μετάλαβε τῶν Ζωοποιῶν Μυστηρίων. Ἀφοῦ δὲ σήκωσε τὰ χέρια τῆς στὸν οὐρανό, ἀναστέναξε μὲ δάκρυα καὶ εἶπε· «Νῦν ἀπολύεις τὴν δούλην Σου, Δέσποτα κατὰ τὸ ῥῆμα σου ἐν εἰρήνῃ, ὅτι εἶδον οἱ ὀφθαλμοί μου τὸ σωτήριόν Σου».

Τότε λέει στὸν Γέροντα· «Συγχώρησέ με, Ἀββᾶ, καὶ ἐκπλήρωσέ μου καὶ ἄλλην ἐπιθυμίαν. Νὰ γυρίσεις τώρα μὲ τὴ βοήθεια τοῦ Θεοῦ στὸ Μοναστήρι καὶ τὸν ἐρχόμενο χρόνο νὰ ἔλθεις καὶ πάλι σ' ἐκεῖνο τὸν χεῖμαρρο, ὅπου μὲ συνάντησες τὴν πρώτη φορά. Νὰ ἔλθεις ὅπωςδήποτε καὶ θὰ μὲ δεῖς καθὼς θέλει ὁ Κύριος». Ὁ δὲ Ζωσιμᾶς τῆς ἀποκρίθηκε· «Μακάρι νὰ ἦμουν ἅγιος ἀπὸ τώρα νὰ σὲ ἀκολουθήσω καὶ νὰ βλέπω παντοτεὶνὰ τὸ τίμιό Σου πρόσωπο. Ἀλλὰ πάρε καὶ φάε ἀπὸ τὴ λίγη αὐτὴ τροφή ποὺ σοῦ ἔφερα». Καὶ λέγοντας αὐτά, τῆς ἔδωσε τὸ μικρὸ καλάθι ποὺ κρατοῦσε. Ἡ δὲ γυναῖκα, ἀφοῦ πῆρε μὲ τὰ ἄκρα τῶν δακτύλων τῆς τρεῖς κόκκους φακῆς, τοὺς ἔβαλε στὸ στόμα τῆς λέγοντας· «Εἶναι ἀρκετὴ ἡ χάρις τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νὰ συντηρεῖ καὶ νὰ φυλάει τὴν οὐσία τῆς ψυχῆς

μυστήρια; Τοῦ δὲ πρὸς τὸ λεγόμενον εἷξαντος, ἀποβᾶσα τοῦ ὕδατος ἔφησεν πρὸς τὸν γέροντα· Εὐλόγησον, Πάτερ, εὐλόγησον. Ὁ δὲ πρὸς αὐτὴν ἀπεκρίνατο συντρόμος (ἔκστασις γὰρ αὐτὸν εἶχεν ἐπὶ τῷ παραδόξῳ θεάματι)· Ὦντως ἀψευδὴς ὁ Θεὸς ἐπαγγειλόμενος ὁμοιοῦσθαι Θεῷ καθόσον ἐφικτὸν τοὺς ἑαυτοὺς ἐκκαθαίροντας· δόξα σοι, Χριστέ, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὃς οὐκ ἀπέστειλας [ἀπέστησας] τὴν προσευχήν μου, καὶ τὸ ἑλεός σου ἀπὸ τοῦ δούλου σου· δόξα σοι, Χριστέ, ὁ Θεὸς ἡμῶν· ὁ δείξας μοι διὰ ταύτης τῆς δούλης σου, πόσον ἀπέχω μέτρον τῆς τελειότητος. Καὶ ταῦτα ἅμα λέγοντα, ἤτησεν ἡ γυνὴ εἰπεῖν τὸ ἅγιον τῆς πίστεως σύμβολον, καὶ τό, Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς, κατάρξασθαι. Καὶ τούτου γενομένου, καὶ τῆς εὐχῆς πέρας λαβούσης, κατὰ τὸ σὺνηθες δέδωκε τὴν ἀγάπην τῷ γέροντι εἰς τὸ στόμα· καὶ οὕτως τῶν ζωοποιῶν μυστηρίων μεταλαβοῦσα, εἰς τὸν οὐρανὸν τὰς χεῖρας διάρασα, ἐστέναξε σὺν δάκρυσιν, καὶ οὕτως ἐβόησε· Νῦν ἀπολύεις τὴν δούλην σου, ὦ Δέσποτα, κατὰ τὸ ῥῆμά σου ἐν εἰρήνῃ· ὅτι εἶδον οἱ ὀφθαλμοί μου τὸ σωτήριόν σου.

Δας'. Τότε λέγει τῷ γέροντι· Συγχώρησόν μοι, ἀββᾶ, καὶ ἄλλην ἐπιθυμίαν μου πληρῶσον· καὶ νῦν μὲν ἄπελθε εἰς τὸ μοναστήριον, τῇ τοῦ Θεοῦ χάριτι φρουρούμενος, εἰς δὲ τὸ ἔτος τὸ ἐρχόμενον ἐλθὲ καὶ αὐθις εἰς ἐκεῖνον τὸν χεῖμαρρόν, ἔνθα σοι τὸ πρὶν συνέτυχον· ἐλθὲ πάντως διὰ τὸν Κύριον καὶ πάλιν ὄψει με καθὼς θέλει ὁ Κύριος. Ὁ δὲ πρὸς αὐτὴν ἀπεκρίνατο· Εἴθε ἦν δυνατὸν ἐντεῦθεν ἀκολουθησαί σοι, καὶ βλέπειν διὰ παντός τὸ σὸν τίμιον πρόσωπον· ποίησον δὲ μίαν τοῦ γέροντος αἵτησιν, καὶ ἐξ ὧν ἐνήνοχα ὧδε μικρὰς τροφῆς μετάλαβε· καὶ ἅμα ταῦτα εἰπών,

καθαρή». Καὶ ἀφοῦ εἶπε αὐτά, στράφηκε πρὸς τὸν Γέροντα καὶ τοῦ ζήτησε νὰ προσεύχεται στὸν Κύριο γι' αὐτὴ τὴν ἁμαρτωλή. Ὁ Γέροντας ἄγγιξε τότε τὰ πόδια τῆς Ὁσίας καὶ ἀφοῦ προσευχήθηκε μὲ δάκρυα καὶ στεναγμούς, τὴν ἄφησε νὰ φύγει, γιατί δὲν τολμοῦσε νὰ κρατήσῃ περισσότερο τὴν ἀκράτητη. Ἡ δὲ Ὁσία, ἀφοῦ ἔκαμνε καὶ πάλι τὸ σημεῖο τοῦ Σταυροῦ, περπάτησε πάνω στὸ νερὸ τοῦ ποταμοῦ, ὅπως καὶ προηγουμένως καὶ τὸν διαπέρασε. Ὁ δὲ Γέροντας γύρισε πίσω μὲ πολὺ χαρὰ καὶ φόβο συγχρόνως, ἀλλὰ περιγελοῦσε τὸν ἑαυτό του, γιατί δὲν ρώτησε νὰ μάθει τ' ὄνομα τῆς Ὁσίας, ἔλπιζε ὅμως νὰ τὸ πετύχει τὸν ἐρχόμενο χρόνο.

Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΗΣ ΟΣΙΑΣ

Ὅταν δὲ πέρασε ὁ χρόνος, ὁ Ζωσιμᾶς ἦλθε πάλι στὴν ἔρημο καὶ πῆγε νὰ δεῖ ἐκεῖνο τὸ παράδοξο θέαμα. Ἀφοῦ περπάτησε ὅλο τὸ δρόμο καὶ ἔφτασε στὸ τόπο ποὺ ζητοῦσε κοιτάξε δεξιά, καὶ ἀριστερά, προσπαθώντας νὰ συλλάβῃ σὰν ἔμπειρος κυνηγὸς τὸ θήραμά του. Ἐπειδὴ ὅμως δὲν ἔβλεπε πουθενὰ τίποτα νὰ κινεῖται, ἄρχισε νὰ κλαίει πικρὰ καὶ ἀφοῦ σήκωσε τὸ βλέμμα ψηλὰ προσευχήθηκε λέγοντας· «Δεῖξε, μοῦ Δέσποτα τὸ θησαυρό, δηλαδὴ τὸν ἐπίγειο Ἄγγελο, τοῦ ὁποῖου ὁ κόσμος δὲν εἶναι ἄξιος». Καὶ ἐνῶ εὐχόταν αὐτά, ἔφτασε στὸ γνωστὸ τόπο, ὅπου βρῆκε τὴν Ὁσία νεκρὴ μὲ σταυρωμένα τὰ χέρια καὶ στραμμένη πρὸς τὴν ἀνατολὴ καὶ ἀφοῦ ἔτρεξε κοντά της ἔπλυνε τὰ πόδια μὲ τὰ δάκρυά του, γιατί δὲν τολμοῦσε σὲ κανένα ἄλλο μέρος νὰ τὴν ἀγγίξει.

Ἀφοῦ λοιπὸν δάκρυσε ἀρκετὰ καὶ εἶπε τοὺς κατάλληλους ψαλμούς, ἀνέπεμψε ἐπιτάφια εὐχὴ καὶ εἶπε ἀπὸ μέσα του· «Μήπως πρέπει νὰ θάψω τὸ λείψανο τῆς

δείκνυσιν αὐτῇ ὅπερ εἶχε κανίσκιον. Ἡ δὲ δακτύλοις ἄκροισ τῆς φακῆς ἀψαμένη, καὶ τρεῖς κόκκους ἀνελομένη, τῷ ἰδίῳ προσήγαγε στόματι, ἀρκεῖν εἰποῦσα τὴν χάριν τοῦ Πνεύματος, ὥστε συντηρεῖν τὴν οὐσίαν τῆς ψυχῆς ἀμίαντον. Καὶ ταῦτα εἰποῦσα, εἶπε πάλιν τῷ γέροντι· Εὗξαι [3724 A](#) διὰ τὸν Κύοιον, εὗξάι μοι, καὶ τῆς ἐμῆς ἀθλιότητος μέμνησο. Ὁ δὲ τῶν ποδῶν ἀψάμενος τῆς Ὁσίας καὶ εὐχέσθαι ὑπὲρ τῆς Ἐκκλησίας, καὶ τῆς Βασιλείας, καὶ αὐτοῦ ἐξαιτήσας, σὺν δάκρυσιν ἀφῆκε καὶ ἀπῆλθε στένων καὶ ὀδυρόμενος· Λοιπὸν γὰρ ἐπὶ πολὺ οὐκ ἐτόλμα κρατῆσαι τὴν ἀκράτητον. Ἡ δὲ αὐθις τὸν Ἰορδάνην σφραγίσασα, ἐπέβη τοῦ ὕδατος, καὶ περιπατοῦσα διῆλθε καθὰ καὶ τὸ πρότερον. Ὁ δὲ γέρων ὑπέστρεψε χαρᾷ καὶ φόβῳ πολλῷ συνεχόμενος, μεμφόμενός τε αὐτόν, ὅτι τὸ ὄνομα τῆς Ὁσίας μαθεῖν οὐκ ἐζήτησεν· ἤλπιζε δὲ ὅμως τοῦ τυχεῖν εἰς τὸ ἔτος τὸ ἐπερχόμενον.

Λζ´. Τοῦ δὲ ἔτους διελθόντος, γίνεται αὐθις κατὰ τὴν ἔρημον, πάντα δηλαδὴ τελέσας κατὰ τὸ σύνηθες, καὶ τρέχων πρὸς ἐκεῖνο τὸ παράδοξον θέαμα. Ὁδεύσας δὲ τὸ τῆς ἐρήμου διάστημα, καὶ φθάσας τινὰ σημεῖα δηλοῦντα τοῦ ζητουμένου τόπου τὴν εὐρεσιν, δεξιὰ περιεβλέπετο καὶ εὐώνυμα, περιάγων πανταχοῦ τὸ βλέμμα ὡς θηρευτῆς ἐμπειρότατος, εἶπου τὸ γλυκύτατον ζωγρήσειε θήραμα· ὥς δὲ ἔβλεπεν οὐδὲν οὐδαμόθεν κινούμενον, ἤρξατο ἑαυτὸν αὐθις βρέχειν τοῖς δάκρυσιν· καὶ τείνας ἄνω τὸ ὄμμα, [B](#) προσευχόμενος ἔλεγε· Δεῖξόν μοι, Δέσποτα, τὸν θησαυρόν σου τὸν ἄσυλον, ὃν ἐν τῇδε τῇ ἐρήμῳ κατέκρυψας· δεῖξόν μοι, δέομαι, τὸν ἐν σώματι ἄγγελον, οὗ οὐκ ἔστιν ὁ κόσμος ἐπάξιος. Καὶ ταῦτα εὐχόμενος, τὸν τόπον κατέλαβε τὸν εἰς χειμάρρου τύπον

Ὁσίας; Ἡ μήπως ὄχι, γιατί δὲν τῆς ἀρέσει αὐτό;», Καὶ ἐνῷ σκεφτόταν αὐτά, εἶδε κοντὰ στὴν κεφαλὴ τῆς χαραγμένες στὴ γῇ λέξεις: «Ἀββᾶ Ζωσιμᾶ, θάψε σ’ αὐτὸ τὸν τόπο τὸ λείψανο τῆς Μαρίας καὶ προσευχήσου στὸ Θεὸ γιὰ μένα, ποὺ πέθανα τὸ μῆνα Φαρμαίθι (Ἀπρίλιο), τὴν πρώτη ἐκείνη νύκτα τοῦ σωτηρίου Πάθους, κατὰ τὴν ὁποία κοινώνησα». Ὅταν ὁ Γέροντας τὰ διάβασε, χάρηκε ποὺ ἔμαθε τὸ ὄνομα τῆς Ὁσίας καὶ ἔμαθε ὅτι μόλις κοινώνησε τὰ Θεῖα Μυστήρια ἦλθε σ’ αὐτὸ τὸ μέρος γιὰ νὰ περπατήσει, μὲ πολὺ κόπο, ἡ Μαρία τὸν κάλυψε σὲ μιὰν ὥρα καὶ ἀμέσως μετὰ παρέδωσε τὴ ψυχὴ τῆς στὸ Θεό.

Η ΤΑΦΗ ΤΟΥ ΛΕΙΨΑΝΟΥ ΤΗΣ

Δοξάζοντας δὲ τὸ Θεὸ καὶ βρέχοντας τὸ σῶμα τῆς Μαρίας μὲ δάκρυα εἶπε ἀπὸ μέσα του: «Εἶναι ὥρα ταπεινὲ Ζωσιμᾶ, νὰ ἐκτελέσεις τὴ διαταγὴ, ἀλλὰ πῶς θὰ βγάλεις, ταλαίπωρε, λάκκο, χωρὶς νὰ ἔχεις κανένα μέσο στὰ χέρια σου;» Καὶ ἀφοῦ εἶπε αὐτά, εἶδε πρὸ πέρα ἓνα μικρὸ ξύλο πεταμένο στὴ γῇ, ποὺ ἀφοῦ τὸ πῆρε ἄρχισε νὰ σκάβει. Ἐπειδὴ ὅμως τὸ ἔδαφος ἦταν σκληρὸ δὲν σκαβότανε, ἔτσι ὁ Γέροντας ὑπόφερε κοπιᾶζοντας καὶ ἰδρώνοντας. Μιὰ στιγμὴ ἀναστέναξε ἀπὸ τὰ βάθη τῆς καρδιάς του καὶ ἀφοῦ σήκωσε τὸ πρόσωπο, εἶδε ἓνα μεγάλο λιοντάρι νὰ στέκει δίπλα στὸ λείψανο τῆς Ὁσίας καὶ νὰ γλύφει τὰ ἴχνη τῆς.

Αὐτὸς μόλις εἶδε τὸ θηρίο, τρόμαξε ἀπὸ φόβο, ἀλλ’ ὅταν θυμήθηκε τὰ λόγια τῆς Ὁσίας, ποὺ εἶπε ὅτι οὐδέποτε εἶδε θηρίο, ἔκαμε τὸ σημεῖο τοῦ Σταυροῦ καὶ πίστεψε ὅτι ἡ δύναμη τῆς Ὁσίας θὰ τὸν προφυλάξει ἀπὸ κάθε κίνδυνο. Τὸ δὲ λιοντάρι ἀφοῦ ἦλθε κοντὰ στὸν Γέροντα τὸν ἔγλυφε στὰ πόδια. Τότε ὁ Ζωσιμᾶς ἀφοῦ στράφηκε σ’ αὐτὸ εἶπε: «Ἐπειδὴ ὦ

σχηματιζόμενον, καὶ εἶδε πρὸς τὸ μέρος αὐτοῦ τὸ πρὸς ἀνίσχοντα τὸν ἥλιον, κειμένην τὴν Ὀσίαν νεκράν, καὶ τὰς χεῖρας οὕτως ὥσπερ ἔδει τυπώσασαν καὶ πρὸς ἀνατολὰς ὀρῶσαν κειμένην τῷ σχήματι. Ὁ δὲ προσδραμὼν τοὺς πόδας τῆς μακαρίας δάκρυσιν ἔπλυνεν· οὐδενὸς γὰρ ἑτέρου μέρους ἐτόλμα προσψαῦσαι.

Λη'. Δακρύσας οὖν ἐφ' ἱκανόν, καὶ ψαλμοὺς εἰπὼν τῷ καιρῷ καὶ τῷ πράγματι πρεπόντως, ἐποίησεν εὐχὴν ἐπιτάφιον, καὶ φησιν ἐν ἑαυτῷ· Ἄρα θάψαι προσήκει τῆς Ὀσίας τὸ λείψανον; ἄρα μὴ καὶ τοῦτο ἀπαρέσκει τῇ Ὀσίᾳ γιγνόμενον; καὶ ταῦτα λέγων ὀρᾷ πρὸς τὴν κεφαλὴν αὐτῆς ἐκτετυπωμένην **Κ** γραφὴν ἐν τῇ γῇ, δι' ἧς ταῦτα ἐγγέγραπτο· θάψον, Ἀββᾶ Ζωσιμᾶ, ἐν τούτῳ τῷ τόπῳ τῆς ταπεινῆς Μαρίας τὸ λείψανον, ἀπόδος τὸν χοῦν τῷ χοῖ, ὑπὲρ ἐμοῦ διὰ παντὸς πρὸς τὸν Κύριον προσευχόμενος τελειωθείσης, μηνὶ Φαρμουθὶ [κατ' Αἰγυπτίους, ὅς ἐστι κατὰ Ῥωμαίους Ἀπρίλιος], ἐν αὐτῇ δὲ τῇ νυκτὶ τοῦ πάθους τοῦ σωτηρίου, μετὰ τὴν τοῦ θείου καὶ μυστικοῦ δείπνου μετάληψιν. Ταῦτα τοῖνυν ἀναγνοὺς ὁ γέρων τὰ γράμματα, ἐχάρη ὅτι τὸ ὄνομα τῆς Ὀσίας μεμάθηκεν· ἐπέγνω δὲ ὅτι ἅμα τῶν θείων μυστηρίων ἐπὶ τοῦ Ἰορδάνου μετέλαβεν, εὐθὺς ἐν τῷ τόπῳ γέγονεν, ἐν ᾧ τετελείωται· καὶ ἦν περ ὥδευσεν ὁδὸν Ζωσιμᾶς διὰ εἴκοσιν ἡμερῶν κοπιῶν, εἰς μίαν ὥραν Μαρία διέδραμε, καὶ εὐθὺς πρὸς τὸν Θεὸν ἐξεδήμησε.

Λθ'. Δοξάζων δὲ τὸν Θεόν, καὶ βρέχων τὸ σῶμα τοῖς δάκρυσιν, Καιρὸς, ἔφη, ταπεινὴ Ζωσιμᾶ, τὸ κελευθὲν ἐκτελέσαι σε. Ἀλλὰ πῶς ποιήσεις, ταλαίπωρε, ὄρνυμα, ἐν χερσὶ μὴ ἔχων τὸ σύνολον; Καὶ τοῦτο εἰπὼν, εἶδεν ἐκ μικροῦ διαστήματος ξυλάριον **Δ** βραχὺ ἐρρόμιμένον κατὰ τὴν ἔρημον· ὅπερ λαβὼν ἤρξατο δῆθεν

θηρίο, ἢ Μεγάλῃ ἐπέτρεψε νὰ ταφεῖ τὸ λείψανόν της καὶ ἐπειδὴ ἐγὼ εἶμαι γέρος καὶ δὲν μπορῶ νὰ σκάψω λάκκο (ἀλλ' οὔτε καὶ κανένα ἐργαλεῖο κατάλληλο ἔχω, γι' αὐτὸ τὸ σκοπὸ, καὶ οὔτε μπορῶ νὰ ἐπιστρέψω καὶ νὰ τὸ φέρω ἐξ αἰτίας τῆς μεγάλης ἀπόστασης), ἀνοιξε ἐσὺ τὸ λάκκο μὲ τὰ νύχια σου, γιὰ νὰ ἀποδώσουμε στὴ γῇ τὸ λείψανον τῆς Ὀσίας». Ἀμέσως μετὰ τὰ λόγια τοῦ Γέροντα, τὸ λιοντάρι ἔσκαψε μὲ τὰ μπροστινά του πόδια λάκκο, ὅσο χρειαζόταν γιὰ τὴ ταφὴ τοῦ σώματος.

Ὁ Γέροντας, ἀφοῦ καὶ πάλι ἔπλυνε μὲ δάκρυα τὰ πόδια τῆς Ὀσίας καὶ ἀφοῦ τὴν παρακάλεσε πολὺ νὰ πρεσβεύει πρὸς τὸν Θεὸ ὑπὲρ πάντων σκέπασε τὸ σῶμα μὲ χῶμα, ἐνῶ παρευρισκόταν καὶ τὸ λιοντάρι. Κάλυψε δὲ τὸ σῶμα τῆς Ὀσίας μ' ἐκεῖνο τὸ σχισμένον ἱμάτιο, ποὺ τῆς εἶχε ρίξει ἀπὸ πίσω της ὁ Ζωσιμᾶς τὴ πρώτη φορὰ ποὺ τὴ συνάντησε καὶ ἀπὸ τότε ἡ Μαρία κάλυπτε μ' αὐτὸ ὀρισμένα μέρη τοῦ σώματός της.

Ὑστερα ἀναχώρησαν καὶ οἱ δύο, καὶ τὸ μὲν λιοντάρι προχώρησε σὰν πρόβατο στὸ ἐσωτερικὸ τῆς ἐρήμου, ὁ δὲ Ζωσιμᾶς γύρισε πίσω στὸ Μοναστήρι εὐλογώντας καὶ δοξάζοντας τὸ Θεό, διηγήθηκε δὲ ὅλα στοὺς μοναχοὺς, χωρὶς ν' ἀποκρύψει τίποτα, ἀπ' ὅσα εἶδε κι' ἄκουσε. Ἐκεῖνοι δὲ ὅταν ἄκουσαν αὐτὰ τὰ μεγαλεῖα τοῦ Θεοῦ, ὑπερθαύμασαν καὶ μὲ πολὺ φόβο καὶ πόθο τηροῦσαν τὴ μνήμη τῆς Ὀσίας. Ὁ δὲ ἡγούμενος Ἰωάννης, ἀφοῦ ἐρευνήσε καὶ βρῆκε σύμφωνα μὲ τὰ λόγια τῆς Ὀσίας μερικὰ σφάλματα στὸ μοναστήρι, φρόντισε καὶ τὰ διόρθωσε, γιὰ νὰ μὴ βγεῖ καὶ σ' αὐτὸ τὸ θέμα ἄχρηστος ἢ μάταιος ὁ λόγος τῆς Ὀσίας. Στὸ μοναστήρι δὲ τοῦτο πέθανε καὶ ὁ Ἀββᾶς Ζωσιμᾶς, σὲ ἡλικία 100 χρονῶν.

ὀρύττειν. Ξηρὰ δὲ οὖσα ἡ γῆ οὐδαμῶς
ὑπήκουε κοπιῶντι τῷ γέροντι·
ἀλλ' ἔκαμνεν ἰδρῶτι περιῶρέόμενος·
στενάξας δὲ μέγα ἐκ βάθους τοῦ
πνεύματος, ἀνακύψας, ὄρᾳ λέοντα μέγαν
τῷ λειψάνῳ τῆς Ὀσίας παρεστῶτα, καὶ τὰ
ἴχνη αὐτῆς ἀναλείχοντα. Ὁ δὲ ἰδὼν τὸ
θηρίον, συντρόμος γέγονε φοβούμενος,
μάλιστα μνησθεὶς τῶν ῥημάτων Μαρίας,
εἰπούσης ὅτι οὐδέποτε θηρίον ἐθεάσατο.
Τῷ δὲ σημείῳ τοῦ σταυροῦ
σφραγισάμενος, ἐπίστευσεν ὡς ἀβλαβῇ
φυλάξει τοῦτον τῆς κειμένης ἡ δύναμις.
Ὁ δὲ λέων ἤρξατο προσσαίνειν τῷ
γέροντι, οὐχὶ 3725 A τοῦτον τοῖς κινήμασι
μόνον ἀσπαζόμενος, ἀλλὰ καὶ προθέσει.
Ὁ δὲ Ζωσιμᾶς ἔφησε πρὸς τὸν λέοντα·
Ἐπειδήπερ, θηρίον, ἡ Μεγάλη ἐπέτρεψε
ταφῆναι αὐτῆς τὸ λείψανον, ἐγὼ δὲ
γέρων εἰμί, καὶ οὐκ ἰσχύω ποιῆσαι τὸ
ὄρυγμα (οὐδὲ γὰρ ἔχω ὀρυκτήριον τῇ
χρεία κατάλληλον· καὶ τοσοῦτον πάλιν
οὐ δύναμαι ὑποστρέψαι τὸ διάστημα,
ὥστε ἀγαγεῖν ὄργανον ἐπιτήδειον),
ποίησον οὖν τὴν χρείαν τοῖς ὄνυξιν, ὅπως
ἀποδῶμεν τῇ γῇ τῆς Ὀσίας τὸ σκηνῶμα.
Εὐθὺς δὲ ἅμα τῷ ῥήματι τοῖς ἐμπροσθίοις
ποσὶν ὄρυγμα ἐποίησεν, ὅσον ἤρκει τῷ
σώματι θαπτόμενον.

μ'. Πάλιν τοίνυν τῆς Ὀσίας τοὺς πόδας
ἐκπλύνας τοῖς δάκρυσιν ὁ γέρων, καὶ
πολλὰ καθικετεύσας νῦν [πλέον] ὑπὲρ
πάντων προσεύχεσθαι, ἐκάλυψε τὸ σῶμα
τῇ γῇ, παρεστῶτος τοῦ λέοντος, γυμνὸν
ὑπάρχον καθὰ καὶ τὸ πρότερον, καὶ
μηδὲν ἕτερον ἔχον εἰ μὴ ἐκεῖνο τὸ
ἐρῶρηγνυμένον ἱμάτιον, ὅπερ, τοῦ Ζωσιμᾶ
ρίψαντος ὀπισθοφανῶς, ἐκάλυψεν ἡ
Μαρία τινὰ μέρη τοῦ σώματος. Τότε
τοίνυν ἀναχωροῦσιν ἑκάτεροι. Καὶ ὁ μὲν
λέων ἐπὶ τὰ ἔνδον τῆς ἐρήμου ὡς B
πρόβατον ὑπεχώρησε. Ζωσιμᾶς δὲ
ὑπέστρεψεν, εὐλογῶν καὶ αἰνῶν Χριστὸν

τὸν Θεὸν ἡμῶν. Ἐλθὼν δὲ αὐθις εἰς τὸ κοινόβιον, ἅπαντα τοῖς μοναχοῖς ἀφηγήσατο, μηδὲν τε ἀποκρύψας ὧν τε ἤκουσε καὶ ὧν ἐθεάσατο· ἐξ ἀρχῆς γὰρ αὐτοῖς ἅπαντα κατ' ὀλίγον διηγήσατο, ὥστε πάντας ἀκούσαντας τὰ μεγαλεῖα τοῦ Θεοῦ καταπλήττεσθαι, καὶ σὺν φόβῳ καὶ πόθῳ τελεῖν τὸ τῆς Ὁσίας μνημόσυνον. Καὶ Ἰωάννης δὲ ὁ ἡγούμενος εὗρεν ἐν τῇ μονῇ τινὰς χρήζοντας διορθώσεως, ὥς μηδὲ ἐν τούτῳ τῆς Ὁσίας τὸν λόγον γενέσθαι ἀργὸν ἢ ἀνόνητον. Ἐτελεύτησε δὲ Ζωσιμᾶς εἰς ἐκεῖνο τὸ μοναστήριον, ἑκατὸν ἐγγὺς ἐτῶν γενόμενος.

μα'. Ἐμειναν δὲ οἱ μοναχοὶ κατὰ διαδοχὴν ἀγράφως ταῦτα διδάσκοντες, καὶ κοινὸν προτιθέντες ὠφελείας ὑπόδειγμα τοῖς ἀκούειν ἐθέλουσιν· ἐγγράφως δὲ οὐδένα ἤκουσαν ταύτην παραδεδωκέναι μέχρι τῆς σήμερον τὴν διήγησιν. Ἐγὼ δὲ ἅπερ ἀγράφως παρέλαβον, ἐγγράφῳ διηγήσει δεδήλωκα· ἴσως δὲ καὶ ἄλλοι τὸν βίον τῆς Ὁσίας γεγράφασι, καὶ πάντως ἐμοῦ μεγαλοπρεπέστερον, κἂν οὐπω τι τοιοῦτον εἰς ἐμὴν γνῶσιν ἐλήλυθε. Πλὴν καὶ γὰρ κατὰ δύναμιν ταύτην γέγραφα τὴν διήγησιν, τῆς ἀληθείας μηδὲν προτιμῆσαι θέλων. Ὁ δὲ Θεός, ὁ μεγάλα ἀμειβόμενος τοὺς εἰς αὐτὸν καταφεύγοντας, δώῃ τὸν μισθὸν τῆς ὠφελείας τῶν ἐντυγχανόντων τῷ διηγήματι, [καὶ τῷ] τὴν παροῦσαν γραφὴν εἴτουν ἐξήγησιν γραφῇ παραδοθῆναι κελεύσαντι, καὶ τῆς μερίδος αὐτῶν ἀξιώσει στάσεώς τε καὶ τάξεως Μαρίας ταύτης τῆς μακαρίας, περὶ ἧς ἡ διήγησις, μετὰ πάντων τῶν ἀπ' αἰῶνος εὐαρεστησάντων αὐτῷ διὰ θεωρίας καὶ πράξεως. Δώσωμεν οὖν καὶ ἡμεῖς δόξαν τῷ Θεῷ, τῷ παμβασιλεῖ τῶν αἰώνων, ὅπως καὶ ἡμᾶς καταξιώσει ἐλέους τυχεῖν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως, ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ

τῷ Κυρίῳ ἡμῶν, ᾧ πρέπει πᾶσα δόξα,
τιμὴ καὶ προσκύνησις πάντοτε, σὺν τῷ
ἀνάρχῳ Πατρὶ, καὶ τῷ παναγίῳ καὶ
ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ Πνεύματι, νῦν καὶ
ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.
Ἀμήν.
